

Urząd Statystyczny w Lublinie   Statistical Office in Lublin

**RAPORT O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO
W 2013 R.**

**REPORT ON THE SOCIO-ECONOMIC
SITUATION
OF LUBELSKIE VOIVODSHIP IN 2013**

Maj 2014 May

ZESPÓŁ REDAKCYJNY   *EDITORIAL BOARD*
URZĘDU STATYSTYCZNEGO   *OF STATISTICAL OFFICE*
W LUBLINIE   *IN LUBLIN*

PRZEWODNICZĄCY   *PRESIDENT*

dr Krzysztof Markowski

CZŁONKOWIE   *MEMBERS*

Waldemar Dymek, Jerzy Greszta, Zofia Kurlej, Elżbieta Łoś, Andrzej Matacz,
Kazimierz Tucki, Paweł Wroński

SEKRETARZ   *SECRETARY*

Aneta Olszewska-Welman

PRZYGOTOWANIE PUBLIKACJI   *PUBLICATION PREPARATION*
Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych   *Lublin Centre for Regional Surveys*

PROJEKT OKŁADKI   *COVER DESIGN*

Lidia Motrenko-Makuch

WYDAWCA   *EDITOR*

Urząd Statystyczny w Lublinie   *Statistical Office in Lublin*
20-068 LUBLIN, ul. St. Leszczyńskiego 48
tel. 81 533 20 51, fax 81 533 27 61
e-mail: SekretariatUSLUB@stat.gov.pl

Publikacja dostępna w Internecie   *Publication available at website*

<http://www.stat.gov.pl/lublin>

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***Please indicate source when
publishing data SO***

PRZEDMOWA

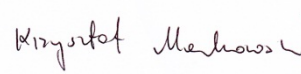
W społeczeństwie informacyjnym i gospodarce opartej na wiedzy dostęp do rzetelnych danych, a tym bardziej odpowiednie ich zestawienie i analiza ma bardzo duże znaczenie. Od tego często zależy jakość podejmowanych decyzji na różnych szczeblach zarządzania, jak również powodzenie wielu przedsięwzięć. Urząd Statystyczny w Lublinie wychodząc naprzeciw potrzebom informacyjnym, m.in. przedsiębiorców, jednostek samorządu terytorialnego, pracowników naukowych oraz mieszkańców naszego regionu, przygotował „Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego w 2013 r.”.

Publikacja ta obejmuje zjawiska najbardziej istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, m.in. procesy demograficzne, tendencje obserwowane na rynku pracy, zmiany cen i zjawiska inflacyjne, kształtowanie się poziomu wynagrodzeń i świadczeń społecznych, zmiany w podstawowych obszarach gospodarki narodowej (przemysł, budownictwo, rolnictwo, handel), wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych, nakłady inwestycyjne.

Opracowanie składa się z uwag ogólnych, krótkiej syntezy przedstawiającej podstawowe tendencje obserwowane w regionie lubelskim, tablicy przedstawiającej dane regionu lubelskiego na tle kraju, zestawu wykresów przedstawiających województwo lubelskie na tle innych województw, części analitycznej oraz aneksu zawierającego tablice przeglądowe prezentujące dane dla województwa lubelskiego. Najobszerniejsza część analityczna podzielona została na działy tematyczne, w których przedstawiono najważniejsze zjawiska i tendencje występujące w okresie ostatnich lat. Poszczególne działy zostały wzbogacone licznymi tabelami oraz prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów. Z kolei zamieszczony na końcu publikacji aneks zawiera tablice prezentujące dane dla województwa lubelskiego w retrospekcji od 2005 roku oraz szczegółowe dane z ostatnich 2 lat według miesięcy.

Mam nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie dla Państwa użytecznym źródłem wiedzy w zakresie przedstawianych zagadnień, jak również zachętą do głębszego zaznajomienia się z problematyką bieżących zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa dostępną m.in. na naszej stronie internetowej <http://www.stat.gov.pl/lublin>, szczególnie: „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” oraz „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” zawierające szczegółowe dane w ujęciu miesięcznym i kwartalnym.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Lublinie

dr Krzysztof Markowski

Lublin, maj 2014 r.

PREFACE

In information society and knowledge based economy, the access to reliable data and appropriate setting and data analysis is very important. This is the main factor determining the quality of decision made on various levels of management as well as the success of varied undertakings. In order to meet the information needs of among others businesses, local governments, academics and residents of the region, Statistical Office in Lublin prepared "Report on the socio-economic situation of Lubelskie voivodship in 2013".

The thematic scope of the publication covers the most important phenomena in terms of socio-economic development of the region, including demographic changes, trends on the labor market, price changes and inflation, the evolution of the level of wages and social benefits, changes in key areas of national economy (industry, construction, agriculture, trade), financial results of non-financial entities, investment outlays.

The compilation consists of general comments, a short synthesis summarizing the main trends observed in the lubelskie voivodship, table representing the lubelskie voivodship on the background of the country, a set of graphs depicting the lubelskie voivodship compared to other regions, the analytical part and appendix containing review tables presenting data for the Lublin province. The most comprehensive analytical part was divided into thematic sections, in which the most important phenomena and trends in recent years were presented. The sections have been enriched by numerous tables and graphical presentation as a set of maps and charts. On the other hand, appendix placed on the end of this publication contains tables showing data for the lubelskie voivodship in retrospection since 2005, and detailed data for the last 2 years by month.

I hope that this study provides you with a useful source of knowledge in the scope of present-ed issues as well as the incentive to deeper acquaint with the problems of current changes in the socio-economic region available among others on our website <http://www.stat.gov.pl/lublin>, especially: "Information on socio-economic situation of the lubelskie voivodship" and "Statistical Bulletin of lubelskie voivodship" including detailed data on a monthly and quarterly basis.

*Director
of Statistical Office
in Lublin*

Krzysztof Markowski, PhD

Lublin, May 2014

SPIS TREŚCI

Przedmowa .....
Uwagi ogólne .....
PODSTAWOWE TENDENCJE .....
WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU .....
WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW .....
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA .....
LUDNOŚĆ .....
RYNEK PRACY .....
WYNAGRODZENIA .....
ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE .....
CENY .....
ROLNICTWO .....
PRZEMYSŁ .....
BUDOWNICTWO .....
BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE .....
RYNEK WEWNĘTRZNY .....
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW .....
NAKLADY INWESTYCYJNE .....

CONTENTS

	<u>Str.</u> <u>Page</u>
<i>Preface</i>	3
<i>General notes</i>	9
<i>BASIC TRENDS</i>	14
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY</i>	18
<i>VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS</i>	19
<i>DIVISION AND AREA OF VOIVODSHIP</i>	22
<i>POPULATION</i>	23
<i>LABOUR MARKET</i>	29
<i>WAGES AND SALARIES</i>	43
<i>SOCIAL BENEFITS</i>	46
<i>PRICES</i>	50
<i>AGRICULTURE</i>	55
<i>INDUSTRY</i>	65
<i>CONSTRUCTION</i>	69
<i>RESIDENTIAL CONSTRUCTION</i>	72
<i>INTERNAL MARKET</i>	77
<i>FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES</i>	80
<i>INVESTMENT OUTLAYS</i>	84

SPIS TABLIC

Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2013 r. ....
Ludność na podstawie bilansów .....
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności.....
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw .....
Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sek- torze przedsiębiorstw w województwie lubelskim .....
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia .....
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie lubelskim .....
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale .....
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw .....
Dynamika przeciętnych miesięcznych wyna- godzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim .....
Świadczenia społeczne .....
Świadczenia społeczne w województwie lubelskim .....

LIST OF TABLES

	<u>Nr</u> <u>No.</u>	<u>Str.</u> <u>Page</u>
<i>Selected data for voivodship and Poland in 2013</i>	1	18
<i>Population on the basis of balances</i>	2	24
<i>Vital statistics and net migration per 1000 population</i>	3	26
<i>Average paid employment in the enterprise sector</i>	4	29
<i>Average monthly paid employment in the enterprise sector in lubelskie voivodship</i>	5	30
<i>Registered unemployment and unemployment rate</i>	6	31
<i>Registered unemployment in lubelskie and unemployment rate voivodship</i>	7	34
<i>Economic activity of population aged 15 and more in the 4th quarter</i>	8	37
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector</i>	9	43
<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in lubelskie voivodship</i>	10	44
<i>Social benefits</i>	11	46
<i>Social benefits in lubelskie voivodship</i>	12	47

		Nr No.	Str. Page
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	50
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubelskim	<i>Price indices of consumer goods and services in lubelskie voivodship</i>	14	52
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	54
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	<i>Selected data on agriculture</i>	16	55
Przemysł	<i>Industry</i>	17	65
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubelskim	<i>Indices of sold production of industry in lubelskie voivodship</i>	18	67
Budownictwo	<i>Construction</i>	19	69
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie lubelskim	<i>Indices of construction and assembly production in lubelskie voivodship</i>	20	70
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	21	72
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubelskim	<i>Dwellings completed in lubelskie voivodship</i>	22	73
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie lubelskim.....	<i>Dwellings for which permits have been issued in lubelskie voivodship</i>	23	75
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale</i>	24	77
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie lubelskim	<i>Indices of retail sale in lubelskie voivodship</i>	25	79
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	<i>Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises</i> ..	26	83
Nakłady inwestycyjne	<i>Investment outlays</i>	27	84

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.	<i>Natural increase per 1000 population in 2013</i>	1	19
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in 2013</i>	2	19
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2013 r.	<i>Employment rate by LFS in 2013</i>	3	19
Stopa bezrobocia według BAEL w 2013 r.	<i>Unemployment rate by LFS in 2013</i>	4	20
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2013</i>	5	20
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2013 r.	<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2013</i>	6	20
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2013 r.	<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land in 2013</i>	7	20
Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r.	<i>Dwellings completed in 2013</i>	8	21
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2013 r.	<i>Net turnover profitability rate in non-finances enterprises in 2013</i>	9	21
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2013 r.	<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2013</i>	10	21
Przyrost naturalny na 1000 ludności	<i>Vital statistics per 1000 population</i>	11	25
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Vital statistics per 1000 population in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	12	26
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	13	27
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2013</i>	14	28

		Nr No.	Str. Page
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	<i>Indices of average paid employment in the enterprise sector .....</i>	15	29
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	<i>Structure of average paid employment by PKD 2007 sections .....</i>	16	30
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	<i>Structure of registered unemployed persons by age .....</i>	17	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	<i>Structure of registered unemployed persons by educational level .....</i>	18	33
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment .....</i>	19	33
Stopa bezrobocia rejestrowanego	<i>Unemployment rate .....</i>	20	35
Stopa bezrobocia rejestrowanego w woje- wództwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2013 r.	<i>Unemployment rate in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2013 .....</i>	21	35
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	<i>Structure of population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter .....</i>	22	37
Współczynnik aktywności zawodowej	<i>Activity rate .....</i>	23	38
Struktura pracujących według wieku w wo- jewództwie lubelskim w IV kwartale	<i>Structure of employed persons by age in lubelskie voivodship in the 4th quarter .....</i>	24	39
Wskaźnik zatrudnienia	<i>Employment rate .....</i>	25	39
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie lubelskim w IV kwartale	<i>Structure of unemployed persons by age in lubelskie voivodship in the 4th quarter...</i>	26	40
Struktura bezrobotnych według czasu pozosta- wania bez pracy w IV kwartale 2013 r.	<i>Structure of unemployed persons by duration of unemployment in in the 4th quarter of 2013...</i>	27	40
Stopa bezrobocia	<i>Unemployment rate .....</i>	28	41
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących według kwartałów	<i>Number of unemployed persons per 1000 employed persons in the quarters .....</i>	29	41
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynag- rodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ...	<i>Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector .....</i>	30	43
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r.	<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2013 .....</i>	31	44
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners .....</i>	32	48
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	<i>Indices of average monthly gross retire- ment pay and pension .....</i>	33	49
Wskaźniki cen towarów i usług konsump- cyjnych	<i>Price indices of consumer goods and services.....</i>	34	51
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w woje- wództwie lubelskim w 2013 r.	<i>Annual changes in prices of selected consumer goods and services in lubelskie voivodship in 2013 .....</i>	35	53
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	<i>Basic cereals and mixed cereals yields per 1 ha .....</i>	36	57
Plony ziemniaków z 1 ha	<i>Potatoes yields per 1 ha .....</i>	37	57
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	<i>Cattle density per 100 ha agricultural land .....</i>	38	58
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	<i>Pigs density per 100 ha agricultural land .....</i>	39	59
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsump- cyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego).....	<i>Indices of procurement of basic consumer and fodder cereals (including mixed cereals, excluding sowing seed) .....</i>	40	59
Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)	<i>Indices of procurement of total animals for slaughter (in terms of meat, including fats) .....</i>	41	60
Dynamika skupu mleka krowiego	<i>Indices of procurement of cows' milk .....</i>	42	60
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	<i>Procurement and market place prices of agricultural products .....</i>	43	61
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	<i>Procurement price of pigs for slaughter to marketplace price of rye and barley .....</i>	44	62

		Nr No.	Str. Page
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu	<i>Indices of sold production of industry .....</i>	45	66
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	<i>Indices of average paid employment in industry .....</i>	46	68
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa.	<i>Indices of sold production of construction .....</i>	47	70
Dynamika produkcji budowlano-monta- żowej	<i>Indices of construction and assembly production .....</i>	48	70
Struktura w % produkcji budowlano-montażo- wej według działów PKD	<i>Structure of construction and assembly production by divisions in % .....</i>	49	71
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	<i>Indices of average paid employment in construction .....</i>	50	71
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	<i>Indices of dwellings completed .....</i>	51	73
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	<i>Dwellings completed per 1000 population .....</i>	52	73
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	<i>Structure of number of dwellings completed by forms of construction .....</i>	53	73
Mieszkania oddane do użytkowania w wo- jewództwie lubelskim według podregio- nów i powiatów w 2013 r.	<i>Dwellings completed in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2013 .....</i>	54	74
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 miesz- kania oddanego do użytkowania	<i>Average usable floor space per dwelling completed .....</i>	55	75
Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań	<i>Indices of number of permits issued for dwellings .....</i>	56	75
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	<i>Indices of number of dwellings started .....</i>	57	76
Dynamika sprzedaży detalicznej	<i>Indices of retail sale .....</i>	58	78
Udział (w %) liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	<i>Share (in %) of companies showing net profit in the total number of surveyed entities .....</i>	59	80
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	<i>Share of revenues of companies showing net profit in the revenues from total activity .....</i>	60	80
Wskaźnik poziomu kosztów	<i>Cost level indicator .....</i>	61	82
Wskaźnik rentowności obrotu netto	<i>Net turnover profitability rate .....</i>	62	82
Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem ..	<i>Indices of total investment outlays .....</i>	63	84
ANEKS	APPENDIX		
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM	<i>SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP .....</i>	I	86
WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY	<i>SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS .....</i>	II	90

UWAGI OGÓLNE

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2013 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raportie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego w 2013 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

GENERAL NOTES

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 XII 2013.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments, to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Lubelskie Voivodship in 2013” the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “**Industry**” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own-account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Prezentowane dane o powierzchni użytków rolnych od 2012 r. nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolnej

- 2) *sold production of industry and construction concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;*
- 3) *financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.*

10. *Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.*

11. *The presented data since 2012 on the area of agricultural land have not include owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities,*

czej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali. Dane za lata 2010-2012 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach.

12. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2012 r. – z lat 2011 i 2012;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
  - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>

and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale. Data for the years 2010-2012 was changed in comparison with the ones published in the previous editions.

12. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2012 – the prices from 2011 and 2012, are assumed;*
- 2) *sold production of industry:*
  - *2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,*
  - *2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.*

13. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. When computing *per capita* data (1000 population, etc.) as of the end of the year, the actually living population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI-

15. Some data are provisional and may change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót <i>abbreviation</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
sekcje <i>sections</i>	
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>
działy <i>divisions</i>	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych X	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ZNAKI UMOWNE**SYMBOLS**

- Kreska (-) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (•) – zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 17 na str. 11.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17 on page 11.
- „W tym”
“Of which” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
indicates that not all elements of the sum are given.
- Znak * – dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
data revised.
- Comma (,) – used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY**ABBREVIATIONS**

zł	– złoty	ha	– hektar
zl	<i>zloty</i>		<i>hectare</i>
tys.	– tysiąc	m ²	– metr kwadratowy
thous.	<i>thousand</i>		<i>square metre</i>
mln	– milion	m ³	– metr sześcienny
	<i>million</i>		<i>cubic metre</i>
g	– gram	km ²	– kilometr kwadratowy
	<i>gram</i>		<i>square kilometre</i>
kg	– kilogram	kpl.	– komplet
	<i>kilogram</i>		<i>set</i>
t	– tona	szt.	– sztuka
	<i>tonne</i>	pcs	<i>piece</i>
dt	– decytona	p.proc.	– punkt procentowy
	<i>deciton</i>		<i>percentage point</i>
l	– litr	ww.	– wyżej wymienione
	<i>litre</i>		
		PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
			<i>NACE classification</i>

PODSTAWOWE TENDENCJE

- ⇒ W 2013 roku utrzymał się obserwowany od połowy lat 90-tych XX wieku systematyczny spadek liczby ludności w województwie. Jest on efektem ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji ludności na pobyt stały. Tendencja ta może mieć w przyszłości negatywny wpływ na równowagę na regionalnym rynku pracy, bowiem malejące zasoby ludzkie oznaczają deficyt siły roboczej oraz wpływają na ograniczenie możliwości rozwoju regionu.
- ⇒ W 2013 r., podobnie jak w roku poprzednim, odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.
- ⇒ Niekorzystnym zjawiskiem był dalszy wzrost bezrobocia rejestrowanego. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Najbardziej zwiększyła się liczba osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok. W większym stopniu niż rok wcześniej wzrosła również stopa bezrobocia. Korzystną zmianą w porównaniu z rokiem poprzednim było zwiększenie liczby ofert zatrudnienia, którymi dysponowały urzędy pracy.
- ⇒ Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r. w województwie lubelskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej, a jego systematyczny wzrost notowano w kolejnych okresach narastających omawianego roku. W porównaniu z 2012 r. zwiększyło się również średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.
- ⇒ W województwie lubelskim w 2013 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Na kierunek zmian zachodzących w skali roku w całej populacji świadczeniobiorców miała wpływ malejąca zbiorowość osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane przez ZUS i KRUS. W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym niż wypłacane przez ZUS.
- ⇒ Podobnie jak w kraju, w skali roku, w 2013 r. odnotowano niewielki wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych. Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w grupie napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, zdrowie oraz rekreacja i kultura.
- ⇒ W produkcji roślinnej w 2013 r., w wyniku zmniejszenia powierzchni upraw i osiągnięcia niższej wydajności z jednostki powierzchni, uzyskano mniejszą niż przed rokiem produkcję zbóż i ziemniaków. Zbiory rzepaku i rzepiku zwiększyły się w porównaniu do 2012 r. O wyższym poziomie produkcji rzepaku i rzepiku zdecydowała wyraźnie większa powierzchnia uprawy.
- ⇒ W odniesieniu do roku poprzedniego, zwiększyło się pogłowie owiec, natomiast spadła liczebność bydła, trzody chlewnej oraz drobiu.
- ⇒ W skupie produktów rolnych w 2013 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zaobserwowano zmniejszenie się skupu żywca rzeźnego, ziarna zbóż, ziemniaków i mleka.

- ⇒ W 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, w skupie odnotowano spadek cen zbóż i żywności rzeźnego, wzrost zaś cen ziemniaków i mleka. Na targowiskach nastąpił spadek cen żyta, a wzrost cen pszenicy i ziemniaków.
- ⇒ W województwie lubelskim w 2012 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała niższa wartość produkcji zwierzęcej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej.
- ⇒ W 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Zanotowano także wzrost wydajności pracy, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.
- ⇒ W 2013 r. zanotowano spadek produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Niższa niż przed rokiem była także wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano natomiast zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia.
- ⇒ W 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała zarówno liczba mieszkań oddanych do użytkowania, jak i liczba wydanych pozwoleń na ich realizację oraz rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego.
- ⇒ W 2013 r. miał miejsce wzrost wartości sprzedaży detalicznej i hurtowej w odniesieniu do roku 2012.
- ⇒ W 2013 r. badane przedsiębiorstwa uzyskały lepsze wyniki finansowe niż przed rokiem. Wzrósł wynik finansowy brutto i netto. W porównaniu do 2012 roku zwiększył się udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na obniżenie wskaźnika poziomu kosztów. Poprawiły się wskaźniki rentowności, natomiast nieznacznie pogorszeniu uległy wskaźniki płynności finansowej.
- ⇒ W 2013 roku odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych w badanych przedsiębiorstwach mających siedzibę na terenie województwa lubelskiego. Liczba rozpoczętych inwestycji była niższa niż w 2012 r., ale ich wartość kosztorysowa wyższa.

BASIC TRENDS

- ⇒ *Observed since the mid-90s of the twentieth century systematic decline of population in the voivodship continued in 2013. It is the result of negative natural and negative migration balance of population for permanent residence. This trend may have a negative impact on the balance of the regional labour market in future, as decreasing human resources mean labour shortages and influence on limiting the development of the region.*
- ⇒ *In 2013, as in the previous year, there was a decline in average employment in the enterprise sector.*
- ⇒ *The further increase in registered unemployment was disadvantageous phenomenon. During the year, there was an increase of the total number of registered unemployment. The largest increase was among the unemployed for longer than 1 year. The unemployment rate increased to a greater extent than a year earlier. Compared with the previous year, a favorable change was the increase of the number of employment offers from labour offices.*
- ⇒ *In 2013 the average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in lubelskie voivodship were at a level higher than a year earlier, and its systematic growth was recorded in subsequent periods of this year. Compared to 2012 the average wages and salaries per hour increased.*
- ⇒ *In the lubelskie voivodship, in 2013, the average number of retirees and pensioners was at a lower level than a year earlier. The direction of the changes taking place in the whole population of beneficiaries was influenced by the decreasing population of persons receiving pensions incapacity to work paid by the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund. In the analyzed year an increase in the average monthly gross and pensions was reported, the higher dynamics was characterized by benefits paid to individual farmers than paid by the ZUS.*
- ⇒ *As in Poland, in 2013 slight increase in prices of consumer goods and services was recorded. The increase of prices occurred in most categories of goods and services, and the highest concern alcoholic beverages and tobacco products, health as well as recreation and culture.*
- ⇒ *In 2013, in the lubelskie voivodship, as a result of decreasing the sown area of cereal crops and efficiency from the unit of area, the crop output was less than a year ago. Production of rape and turnip rape was higher than a year earlier, as a result of larger area of cultivation.*
- ⇒ *In relation to the previous year, herds of sheep increased, while the number of cattle, pigs and poultry decreased.*

- ⇒ *In the lubelskie voivodship in 2013, compared to the previous year, there was a decrease in procurement of animals for slaughter, cereals, potatoes and milk.*
- ⇒ *With respect to the previous year, in 2013 was observed a decrease in procurement prices of cereals and animals for slaughter, while an increase of potatoes and milk. On the markets, there was a decrease in prices of rye and an increase in prices of wheat and potatoes.*
- ⇒ *In 2012, in the lubelskie voivodship, in relation to the previous year, there was a decline in global agricultural production (in constant prices), due to the lower value of livestock production. Similar trends were recorded in the final and market output.*
- ⇒ *In comparison with 2012, there was an increase in sold production of industry. There was also a rise in labor productivity, with a decline in average employment in the industry.*
- ⇒ *In 2013, in the lubelskie voivodship there was a decrease in sold production of construction in relation to the previous year. The construction and assembly production was also less than in the previous year. During this period, the increase in labour productivity in construction was observed, with a decrease in average employment.*
- ⇒ *In 2013, in comparison with 2012, there was a decrease in the number of dwellings completed, the number of permits issued and housing starts. The average usable floor space of 1 dwelling was less than in previous year.*
- ⇒ *In the lubelskie voivodship in 2013 there was an increase in the value of retail sales and wholesale in relation to 2012.*
- ⇒ *In 2013, the surveyed companies achieved better financial results than in the previous year. Gross and net profit increased. Compared to 2012, the number of companies showing net profit in the total number of enterprises increased. Higher growth in revenues from total activity on the dynamics of their costs resulted in a reduction of the level of costs. Profitability ratios were higher, while liquidity ratios slightly lower.*
- ⇒ *In 2013, an increase in investment outlays in enterprises surveyed in the lubelskie voivodship was observed. The number of commenced investments was lower as in 2012 and their estimated value was higher.*

WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU

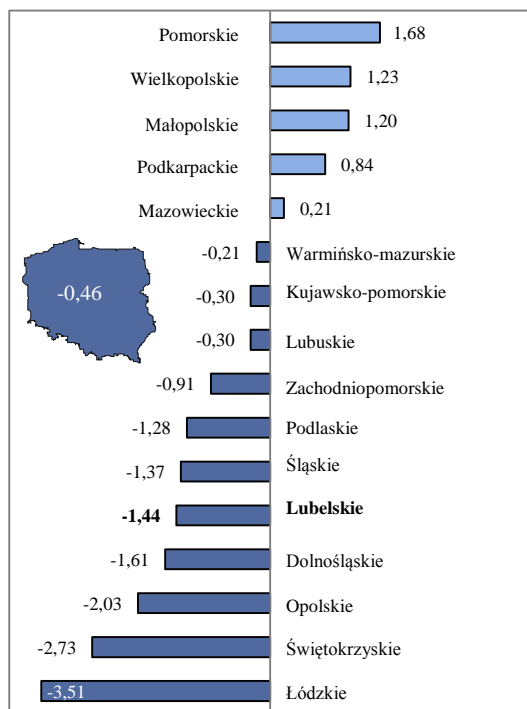
Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2013 r.

Wyszczególnienie	Polska	Lubelskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	86
Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,46	-1,44
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,52	-2,60
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w %	55,9	56,6
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %	50,2	50,8
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w %	10,3	10,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł	3837,20	3326,81
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1855,52	1653,80
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	1121,52	1116,04
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)	100,9	100,7
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^b w ha	10,1	7,6
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt.	38,8	26,6
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt.	76,3	43,9
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł	469716	337523
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł	377676	297715
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,8	3,2
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	1057	787
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII)	21	6
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych w %	79,8	79,8
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w %	95,5	94,1
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	104,4	100,8
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2011 r. w zł	39665	26919

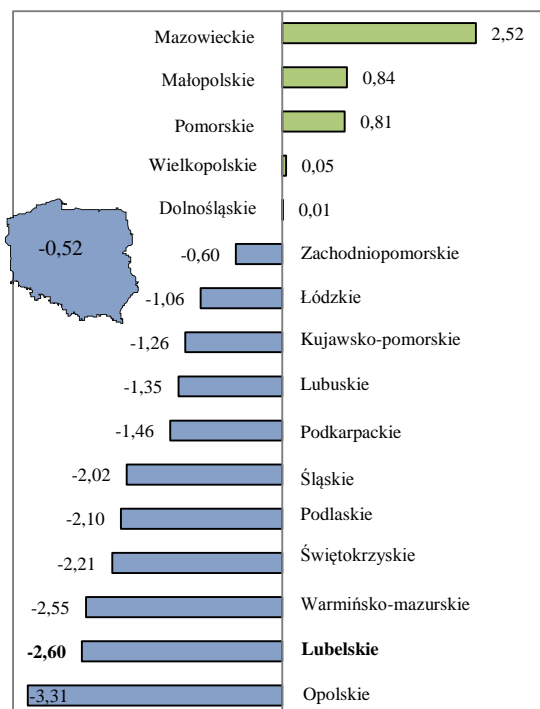
^a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. ^b Dane wstępne. ^c Stan w grudniu. ^d Stan w końcu listopada.

WOJEWÓDZTWO NA TLE POZOSTAŁYCH WOJEWÓDZTW

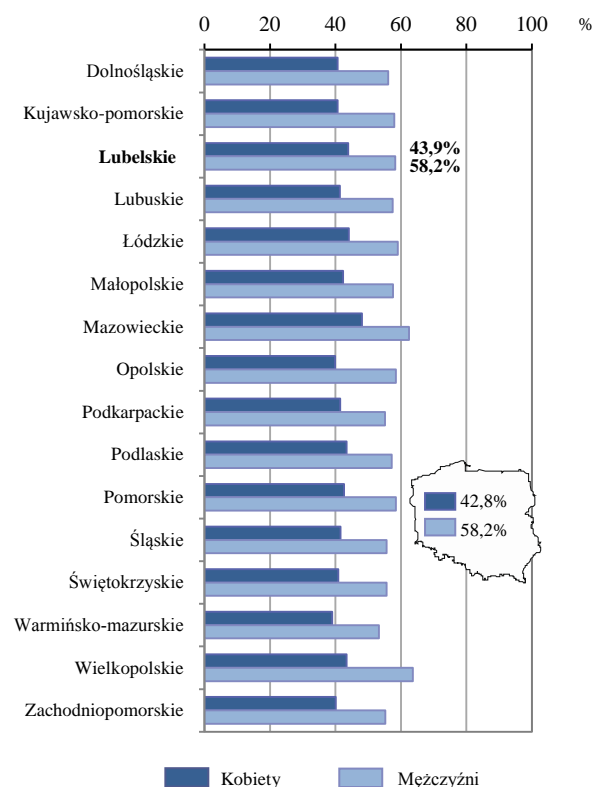
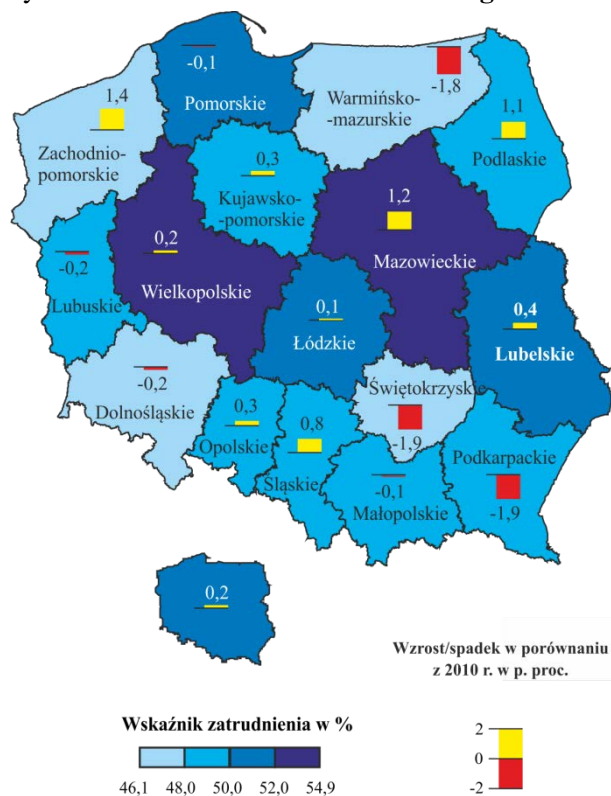
Wyk. 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2013 r.

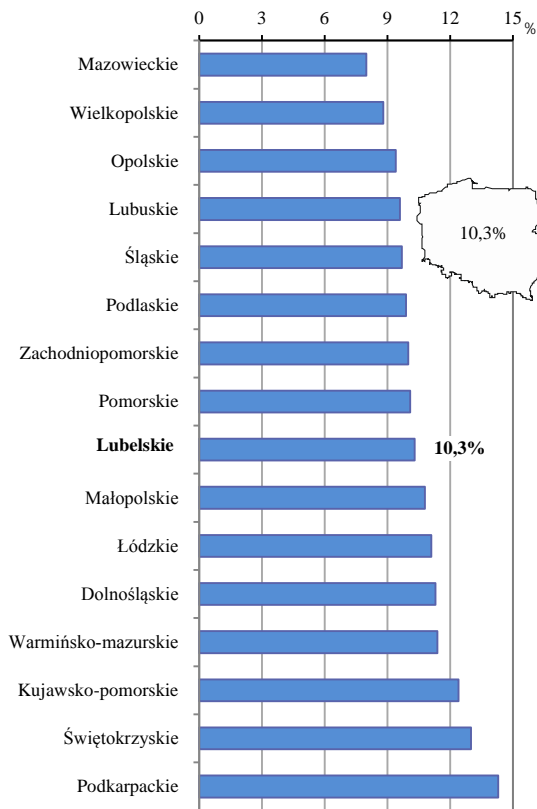
Wyk. 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2013 r.

Wyk. 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2013 r.

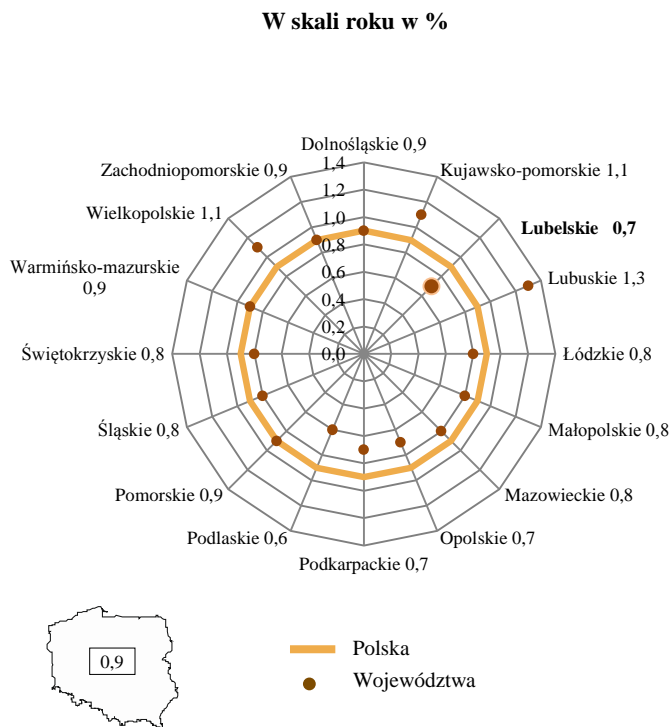
Wyk. 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2013 r.

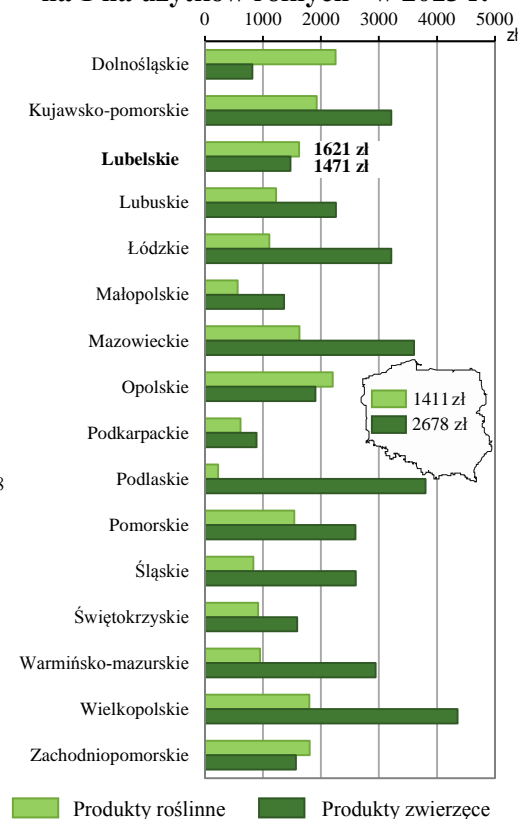
Wyk. 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r.

Wyk. 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2013 r.

Wyk. 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych^a w 2013 r.

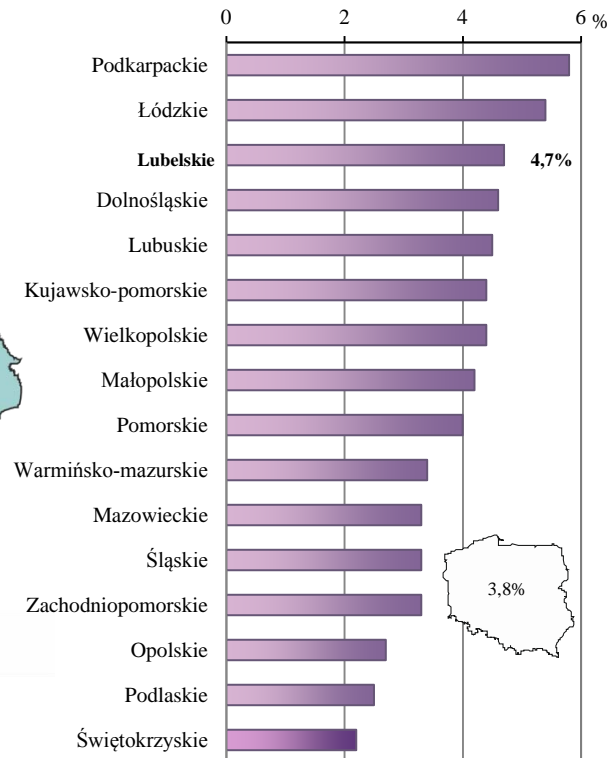

^a Dane wstępne.

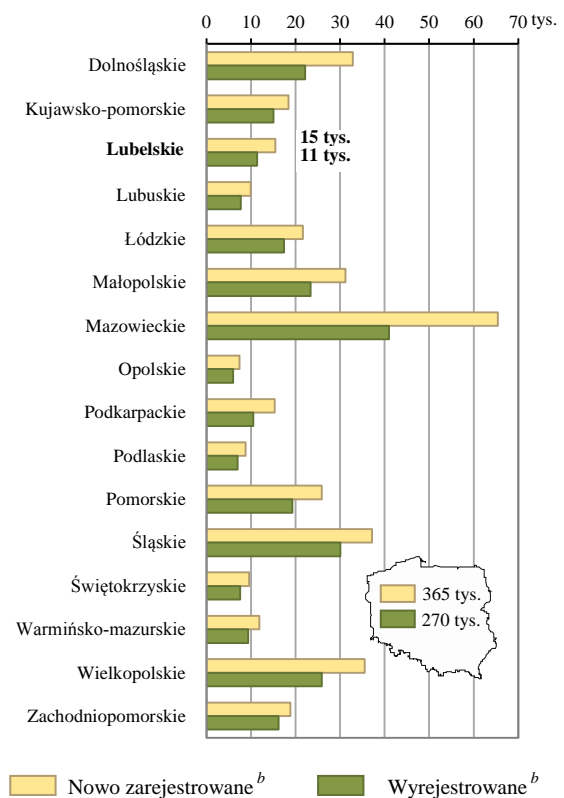
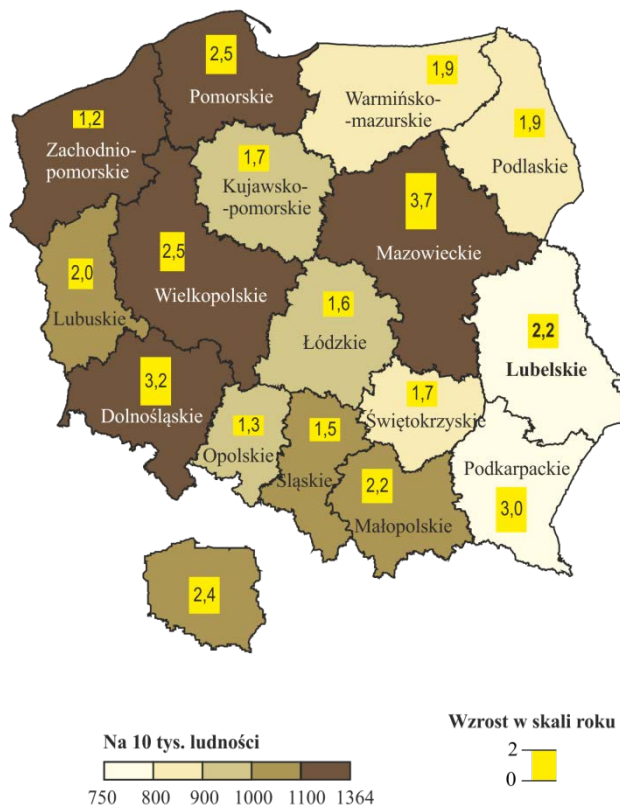
Wyk. 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2013 r.

Wyk. 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2013 r.

Wyk. 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2013 r. Stan w dniu 31 XII

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W ciągu roku.

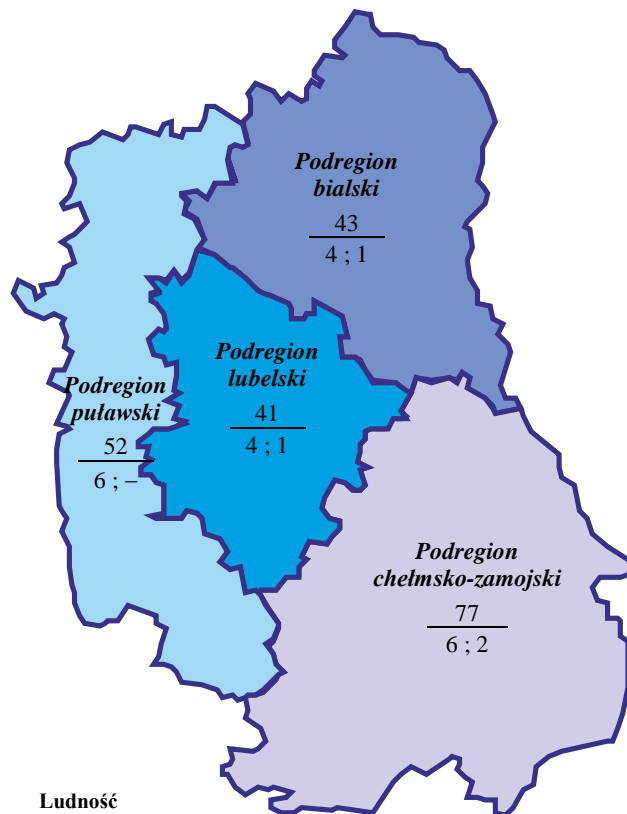
PODZIAŁ I POWIERZCHNIA WOJEWÓDZTWA

PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CEŁÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)¹ W 2013 R.

Stan w dniu 31 XII

liczba gmin
 $\frac{213}{20 ; 4}$
 liczba powiatów

liczba miast
 na prawach powiatu

	Powierzchnia w ha	Ludność (stan w dniu 31 XII 2013 r.)
LUBELSKIE	2512246	2156150
podregiony:		
bialski	597734	307475
chełmsko-zamojski	929096	643525
lubelski	422073	713691
puławski	563343	491459

Podregion bialski		Podregion chełmsko-zamojski		Podregion lubelski		Podregion puławski	
Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:	Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
bialski	Biała Podlaska	biłgorajski	Chełm	lubartowski	Lublin	janowski	—
parczewski		chełmski	Zamość	lubelski		kraśnicki	
radzyński		hrubieszowski		łęczyński		łukowski	
włodawski		krasnostawski		świdnicki		opolski	
		tomaszowski				puławski	
		zamojski				rycki	

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne — regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

LUDNOŚĆ

Od połowy lat dziewięćdziesiątych XX wieku z roku na rok systematycznie maleje liczba ludności województwa lubelskiego. W porównaniu do 2012 r. odnotowano spadek liczby urodzeń z równoczesnym wzrostem liczby zgonów. Zarówno przyrost naturalny jak i ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały w omawianym okresie było ujemne.

Według danych szacunkowych w dniu 31 grudnia 2013 r. w województwie lubelskim mieszkało 2156,2 tys. osób. W porównaniu do poprzedniego roku liczba ludności zmalała o 9,5 tys. Populacja województwa stanowiła 5,6% ogółu ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w województwie lubelskim była niższa niż w kraju i wyniosła 86 osób na km² wobec 123 w kraju i kształtowała się na poziomie analogicznym do notowanego w 2012 r. W miastach na 1 km² przypadało 1027, a na wsi 48 osób. W poszczególnych powiatach województwa rozmieszczenie ludności nie było równomierne – największe zagęszczenie występowało w miastach na prawach powiatu, tj. w Lublinie (2330) i Zamościu (2151), a najniższe w powiecie włodawskim (31) i parczewskim (38).

Województwo lubelskie odznacza się niższym niż średnia w kraju poziomem urbanizacji. W 42 miastach zamieszkiwało 46,2% ogółu ludności, podczas gdy przeciętnie w kraju ludność miast stanowiła 60,4% ogółu populacji. Największym miastem pod względem liczby ludności był Lublin, w którym mieszkało 343,6 tys. osób. Mieszkańcy Lublina stanowili 34,5% ludności miast i 15,9% ogółu ludności województwa. W stosunku do poprzedniego roku liczba mieszkańców Lublina zmalała o 1,2% (4,1 tys.).

Z powiatów ziemskich najbardziej zurbanizowane były powiaty: świdnicki (58,8% stanowiła ludność miast), puławski (48,0%) oraz rycki (46,5%), natomiast najmniejszy udział mieszkańców miast odnotowano w powiecie chełmskim (5,7%) i lubelskim (8,0%).

*Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.*

*Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.*

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Tabl. 2. **Ludność na podstawie bilansów**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Stan w dniu 30 VI w tys.	38517	38534	38502
w tym kobiety	19869	19882	19868
Miasta	23449	23360	23292
Wieś	15068	15174	15211
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	38530	38533	38496
na 1 km ²	123	123	123
w tym kobiety:			
w tysiącach	19877	19884	19866
na 100 mężczyzn	107	107	107
Miasta: w tysiącach	23429	23336	23258
w %	60,8	60,6	60,4
Wieś: w tysiącach	15101	15197	15238
w %	39,2	39,4	39,6
WOJ. LUBELSKIE			
Stan w dniu 30 VI w tys.	2182	2169	2161
w tym kobiety	1111	1117	1113
Miasta	1015	1007	1002
Wieś	1166	1161	1158
Stan w dniu 31 XII:			
w tysiącach	2179	2166	2156
na 1 km ²	87	86	86
w tym kobiety:			
w tysiącach	1122	1116	1111
na 100 mężczyzn	106	106	106
Miasta: w tysiącach	1013	1005	997
w %	46,5	46,4	46,2
Wieś: w tysiącach	1166	1160	1159
w %	53,5	53,6	53,8

Struktura ludności według płci w województwie lubelskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. Kobiety stanowiły podobnie jak przed rokiem 51,5% ogółu mieszkańców województwa. W Polsce tendencja jest podobna. W ogólnej liczbie mieszkańców przeważały kobiety, których odsetek w 2013 r. wyniósł 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) ukształtował się na podobnym poziomie jak rok wcześniej (i w latach poprzednich) osiągając wartość 106, w Polsce zaś na przestrzeni ostatnich lat przyjmował wartość 107.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

W 2013 roku w województwie lubelskim zarejestrowano 19738 urodzeń żywych, tj. o 7,0% mniej niż przed rokiem. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 9,14‰ i był niższy w stosunku do notowanego rok wcześniej (9,78‰).

W kraju, podobnie jak w województwie lubelskim, w 2013 r. odnotowano spadek liczby urodzeń (o 4,3%) w porównaniu do poprzedniego roku, a współczynnik urodzeń zmalał z 10,02‰ w 2012 r. do 9,60‰ w 2013 r.

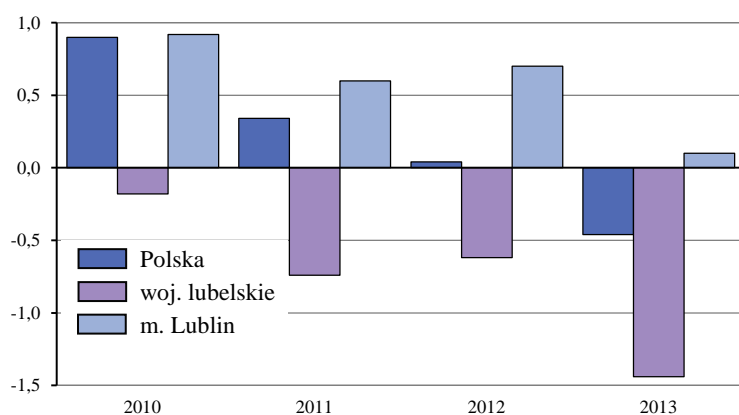
Województwo lubelskie charakteryzuje się wysokim poziomem umieralności. W 2013 r. zmarło 22849 mieszkańców, tj. o 1,3% więcej niż przed rokiem. Ogólny **współczynnik zgonów** wyniósł 10,58‰ wobec

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

10,40‰ przed rokiem. W kraju w 2013 r. współczynnik zgonów osiągnął poziom 10,06‰ wobec 9,99‰ w 2012 r. i był o 0,52 p. proc. niższy niż w województwie lubelskim.

Z roku na rok systematycznie maleje umieralność niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). W okresie od stycznia do grudnia 2013 r. zarejestrowano 90 zgonów niemowląt, tj. o 1,1% mniej niż w poprzednim roku. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) ukształtował się na poziomie krajowym i przyjął wartość 4,56‰, wobec 4,29‰ w 2012 r.

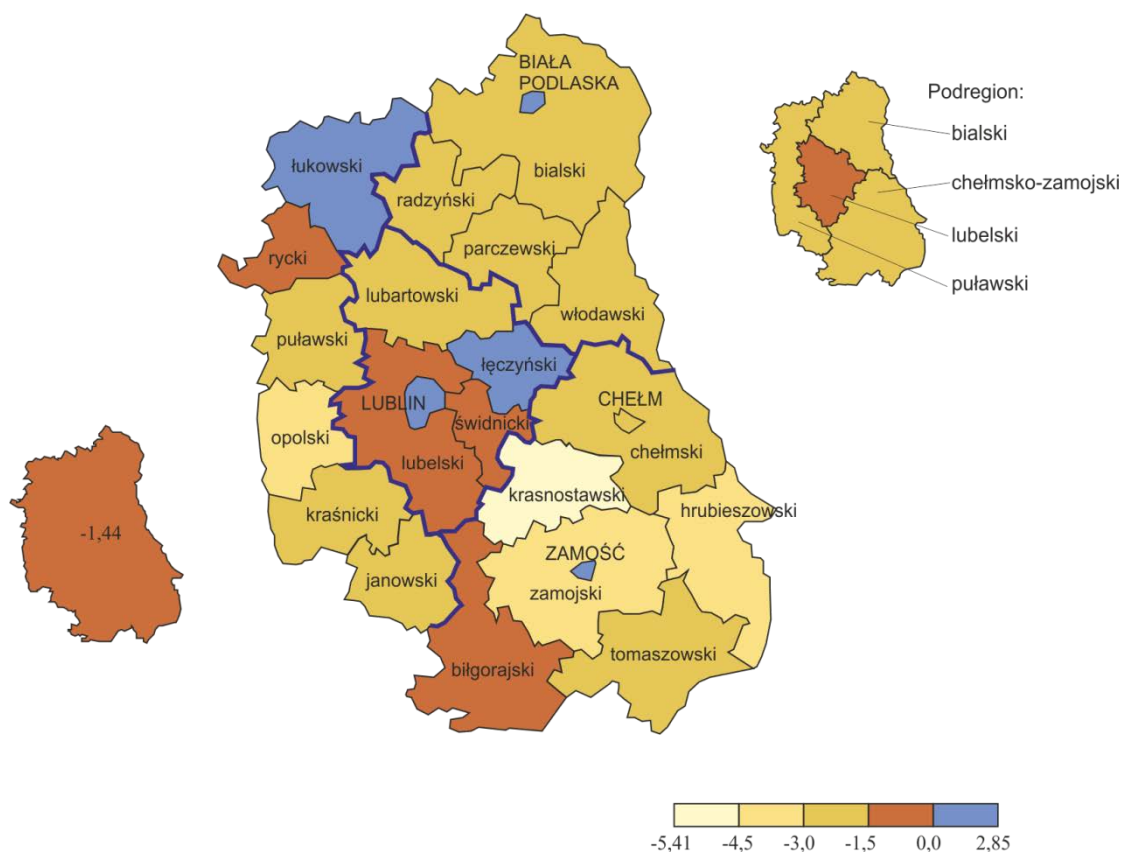
Wyk. 11. **Przyrost naturalny na 1000 ludności**

W 2013 r. w województwie lubelskim zanotowano ujemny **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie minus 3111, podczas gdy rok wcześniej wyniosła minus 1348. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość minus 1,44‰ wobec minus 0,62‰ w poprzednim roku.

W kraju w 2013 roku, podobnie jak w województwie lubelskim, odnotowano ujemny przyrost naturalny. Współczynnik przyrostu naturalnego dla Polski osiągnął wyższe wartości zarówno w 2013 jak i w 2012 roku niż w województwie lubelskim i ukształtował się na poziomie minus 0,46‰ w 2013 roku i 0,04‰ w 2012 r.

Największy (dodatni) przyrost naturalny w województwie lubelskim liczony na 1000 mieszkańców odnotowano w powiecie łęczyńskim (2,85), w mieście Biała Podlaska (1,24) oraz w powiecie łukowskim (1,00). Najmniejszy przyrost odnotowano w powiecie krasnostawskim (minus 5,41), hrubieszowskim (minus 4,42) oraz zamojskim (minus 3,93).

Wyk. 12. **Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2013 r.**

W lubelskich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2013 r. zarejestrowano 10367 nowo zawartych małżeństw, tj. o 11,9% mniej niż przed rokiem. Niższy był również **współczynnik małżeństw**, który w omawianym okresie osiągnął poziom 4,80‰ wobec 5,43‰ w 2012 r. Liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie niż średnio w Polsce o 0,11 p. proc.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności**

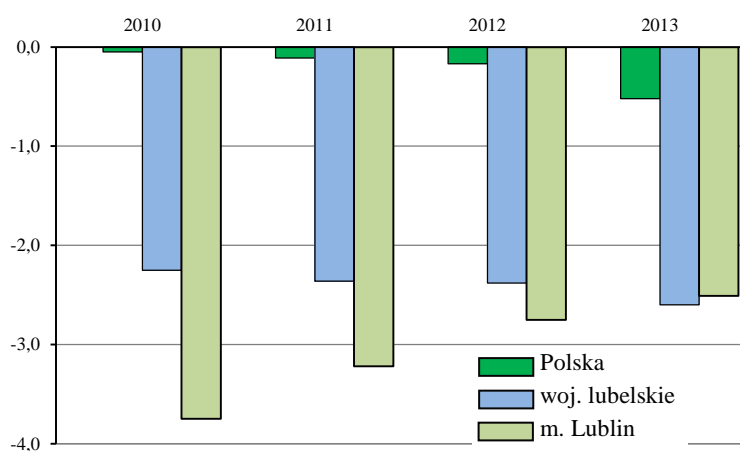
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Małżeństwa	5,93	5,29	4,69
Urodzenia żywe	10,73	10,02	9,60
Zgony	9,83	9,99	10,06
w tym niemowląt ^a	4,98	4,64	4,56
Przyrost naturalny ^b	0,90	0,04	-0,46
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych			
na pobyt stały	-0,05	-0,17	-0,52
w tym zagranicznych	-0,05	-0,17	-0,52

^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Tabl. 3. **Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
WOJ. LUBELSKIE			
Małżeństwa	6,10	5,43	4,80
Urodzenia żywe	10,38	9,78	9,14
Zgony	10,56	10,40	10,58
w tym niemowląt ^a	4,68	4,29	4,56
Przyrost naturalny ^b	-0,18	-0,62	-1,44
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych			
na pobyt stały	-2,25	-2,38	-2,60
w tym zagranicznych	-0,02	-0,07	-0,31

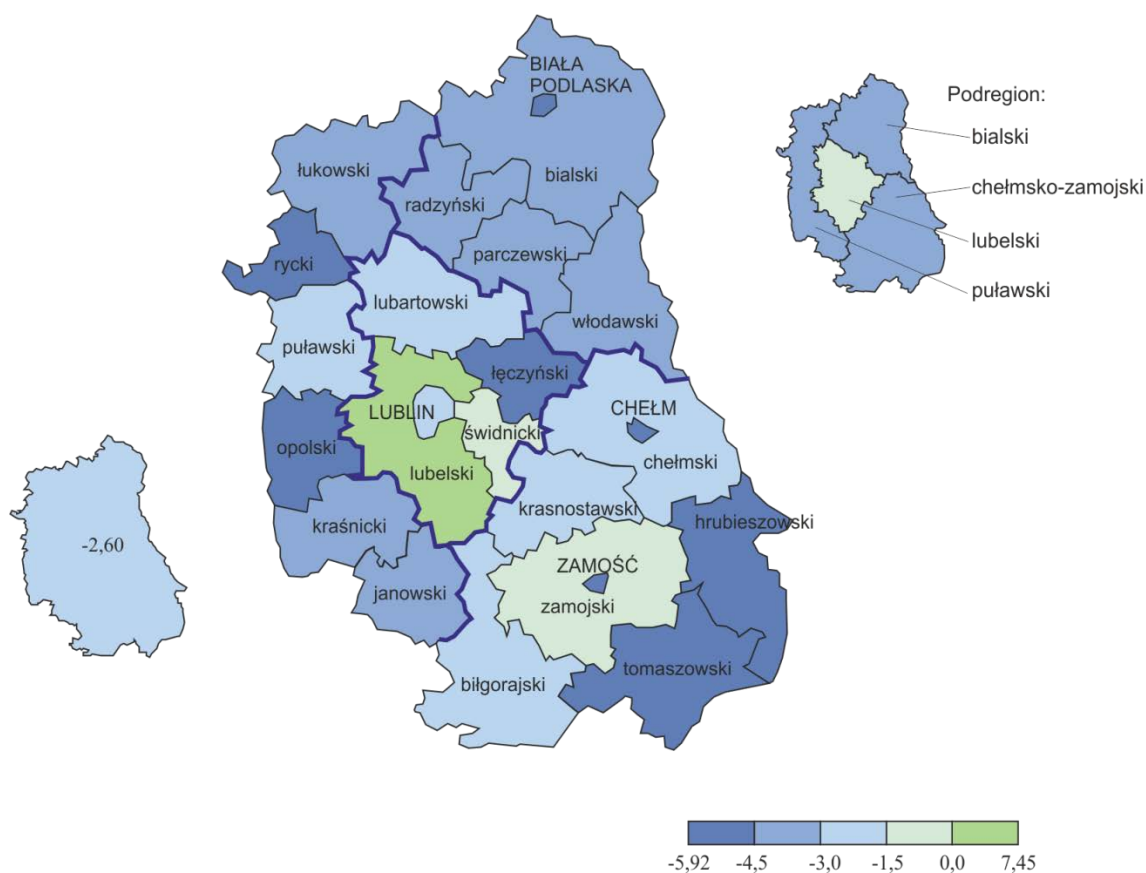
^a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. ^b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

Wyk. 13. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności**

W 2013 r., podobnie jak w 2012 r., **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych** ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie. W wyniku ujemnego salda migracji stałych liczba mieszkańców województwa lubelskiego w 2013 r. zmniejszyła się o 5627 osób, natomiast przed

rokiem o 5172. Współczynnik migracji ogółem osiągnął wartość minus 2,60‰ wobec minus 2,38‰ w 2012 r. Największy ubytek ludności na 1000 mieszkańców wystąpił w powiecie hrubieszowskim (minus 5,92), w mieście Chełm (minus 5,58) oraz w powiecie łączyńskim (minus 5,54), natomiast przyrost odnotowano tylko w powiecie lubelskim (7,45).

Wyk. 14. **Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2013 r.**

Odnosząc się tylko do migracji zagranicznych należy stwierdzić, że w województwie lubelskim w 2013 r. w porównaniu do poprzedniego roku odnotowano wzrost liczby wyjazdów Polaków za granicę na pobyt stały (o 95,8%) z równoczesnym zmniejszeniem liczby osób przyjeżdżających z zagranicy na pobyt stały do Polski (o 10,0%). W Polsce w minionym roku odnotowano wzrost liczby emigrantów (o 51,4%) i spadek liczby imigrantów (o 16,3%).

Dane prezentujące ludność w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Stan, ruch naturalny i wędrówkowy ludności” – opracowanie sygnałowe dostępne co pół roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubelskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK PRACY

▪ ZATRUDNIENIE

W 2013 r., podobnie jak w 2012 r., obserwowano spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

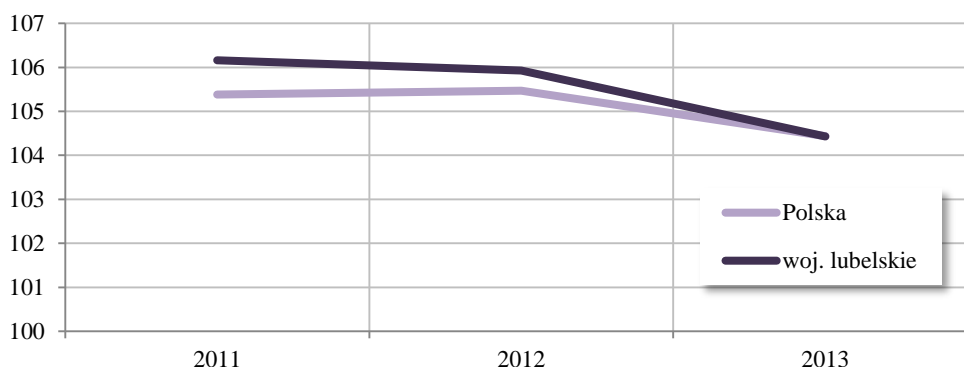
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim w 2013 r. ukształtowało się na poziomie 179,3 tys. osób, tj. o 1,4% niższym w stosunku do poprzedniego roku (wobec spadku o 0,2% odpowiednio w 2012 r.). W skali kraju odnotowano spadek zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,0% (po wzroście odpowiednio o 2,0% w 2012 r.).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**

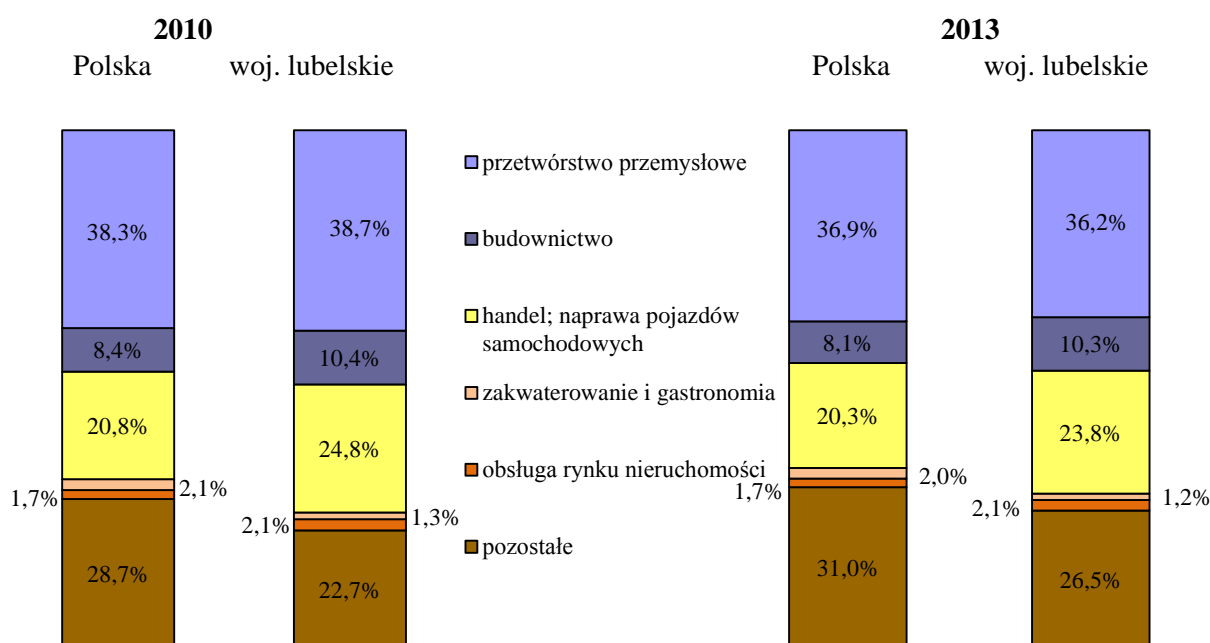
Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w tysiącach		2010=100	2012=100	
Polska	5260,9	5548,7	5494,5	104,4	99,0
woj. lubelskie	171,7	181,9	179,3	104,4	98,6
m. Lublin	60,8	68,0	66,9	110,2	98,4

Wyk. 15. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw**
2010 = 100

Przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 64,9 tys. osób, tj. 36,2% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, natomiast najmniejszą grupę stanowili zatrudnieni w działalności związanej z informacją i komunikacją (2,0 tys. osób, tj. 1,1% ogólnej liczby zatrudnionych).

Wyk. 16. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Tabl. 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim

Wyszczególnienie	2012				2013				w tys.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100								
O g ó ł e m	100,4	100,2	100,1	99,8	98,6	98,7	98,7	98,6	179,3
w tym:									
Przemysł	98,8	98,7	98,8	98,9	97,9	98,6	98,6	98,6	88,9
w tym przetwórstwo przemysłowe	99,0	99,0	99,1	99,0	96,8	97,9	97,8	97,8	64,9
Budownictwo	107,3	105,1	104,2	102,6	92,4	91,5	90,5	90,7	18,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	101,3	101,9	101,6	100,9	100,3	100,0	100,4	100,2	42,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	97,0	100,6	100,3	96,5	104,0	100,1	101,6	100,4	2,2
Transport i gospodarka magazynowa	103,3	102,9	103,3	103,6	104,7	104,8	104,0	103,7	11,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	98,9	98,6	98,0	98,2	98,0	98,0	98,1	97,6	3,7

W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się przede wszystkim w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 14,7%) oraz budownictwo (o 9,3%), natomiast wzrosło m.in. w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 17,1%), informacja i komunikacja (o 3,9%), a także transport i gospodarka magazynowa (o 3,7%).

■ BEZROBOCIE REJESTROWANE

W końcu 2013 r. w województwie lubelskim nadal utrzymywała się niekorzystna sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano wzrost ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Najbardziej zwiększyła się liczba osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok. W większym stopniu niż rok wcześniej wzrosła również stopa bezrobocia. Korzystną zmianą w porównaniu z rokiem poprzednim było zwiększenie liczby ofert zatrudnienia, którymi dysponowały urzędy pracy.

W końcu grudnia 2013 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego wyniosła 134,0 tys. osób i była wyższa od zanotowanej przed rokiem (o 2,9 tys. osób, tj. o 2,2%), jak i w 2010 r. (o 14,3 tys. osób, tj. o 12,0%). Należy podkreślić, że tempo wzrostu w ostatnim roku było mniejsze niż rok wcześniej, kiedy to liczba bezrobotnych zwiększyła się o 7,1%. Zmiany zaobserwowano również w skali kraju – na koniec 2013 r. liczba bezrobotnych była o 1,0% wyższa niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 7,8% w 2012 r.), ale w stosunku do 2010 r. wzrost wyniósł 10,4% i był mniejszy niż w skali województwa.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2008 Nr 69, poz. 415, z późniejszymi zmianami).

Tabl. 6. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	2136,8	2157,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2655,0	2709,4
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2500,8	2688,2
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	83	92	70
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	13,4	13,4
WOJ. LUBELSKIE			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	119,7	131,1	134,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	169,4	139,8	142,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	166,9	131,1	139,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	166	140	119
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	13,1	14,2	14,4
M. LUBLIN			
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	16,1	17,1	17,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	20,1	17,9	17,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	18,8	16,9	17,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy ...	164	59	47
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	9,6	9,9	10,1

^a W ciągu roku.

W województwie lubelskim w końcu 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrost liczby bezrobotnych odnotowano w 21 powiatach, przy czym najwyższy – w ryckim (o 8,8%), a najniższy – w zamojskim (o 0,1%). Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w 3 powiatach: opolskim (o 1,3%), łukowskim (o 0,8%) i Białej Podlaskiej (o 0,7%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

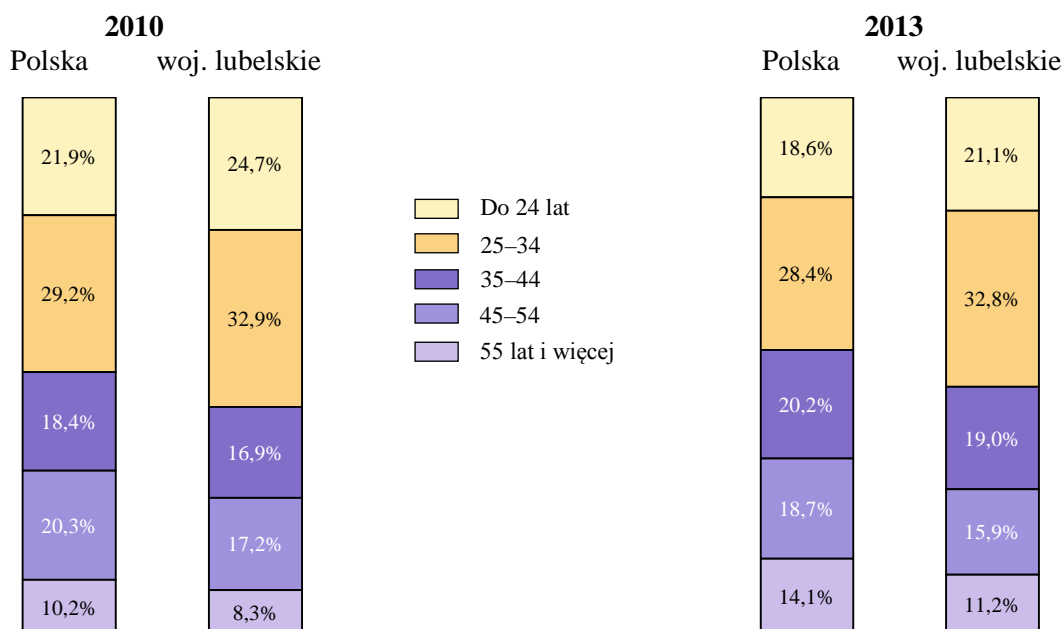
W omawianym okresie 91,8% ogółu bezrobotnych w regionie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2012 r. – 89,7%), 72,1% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 71,5%), a 55,4% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 54,9%).

W końcu grudnia 2013 r. w województwie lubelskim wśród bezrobotnych przeważali mężczyźni natomiast w kraju kobiety (51,0%). Bezrobotni mężczyźni stanowili 51,6% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a ich liczba była o 3,7% wyższa niż rok wcześniej. Wzrost w skali roku zaobserwowano również w populacji bezrobotnych kobiet (o 0,7%) natomiast ich odsetek zmniejszył się w ciągu roku o 0,7 p. proc., do poziomu 48,4%.

Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2013 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (43,9 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 32,8%. Udział bezrobotnych osób w wieku do 25 lat zmniejszył się o 1,3 p. proc. do 21,1%.

Wyk. 17. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku**

Stan w dniu 31 XII

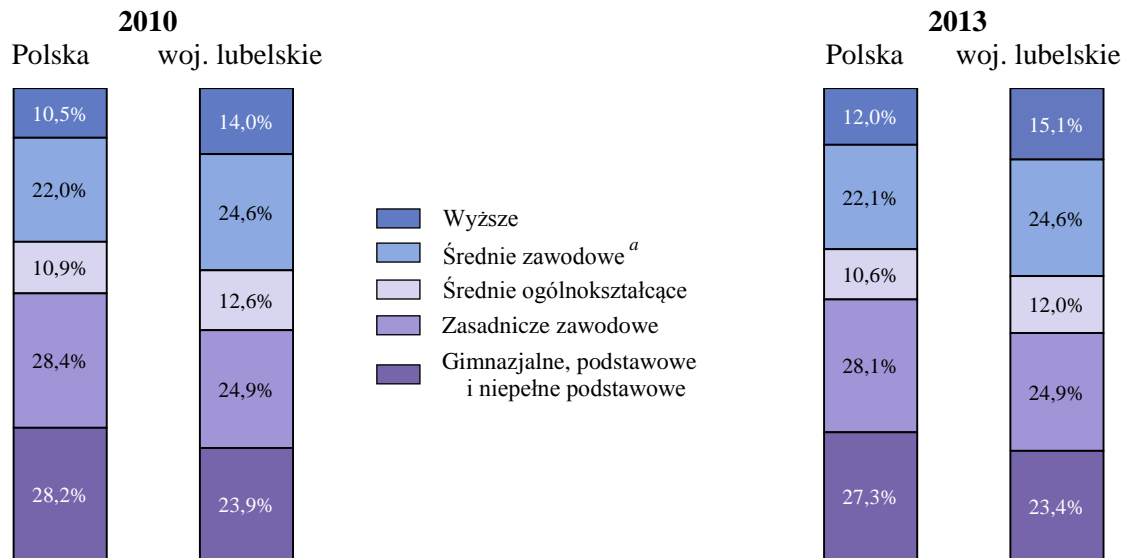
Na koniec grudnia 2013 r. spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy najwięcej było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 24,9% (przed rokiem – 24,7%) a najmniej ze średnim ogólnokształcącym – 12,0% (w poprzednim roku 12,1%) oraz wyższym – 15,1% (w 2012 r. 15,2%). Coraz większe problemy na rynku pracy odczuwają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, których zbiorowość w ciągu ostatniego roku zwiększyła się

najbardziej (o 3,0%), a także osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (o 2,5%).

Wyk. 18. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia**

Stan w dniu 31 XII

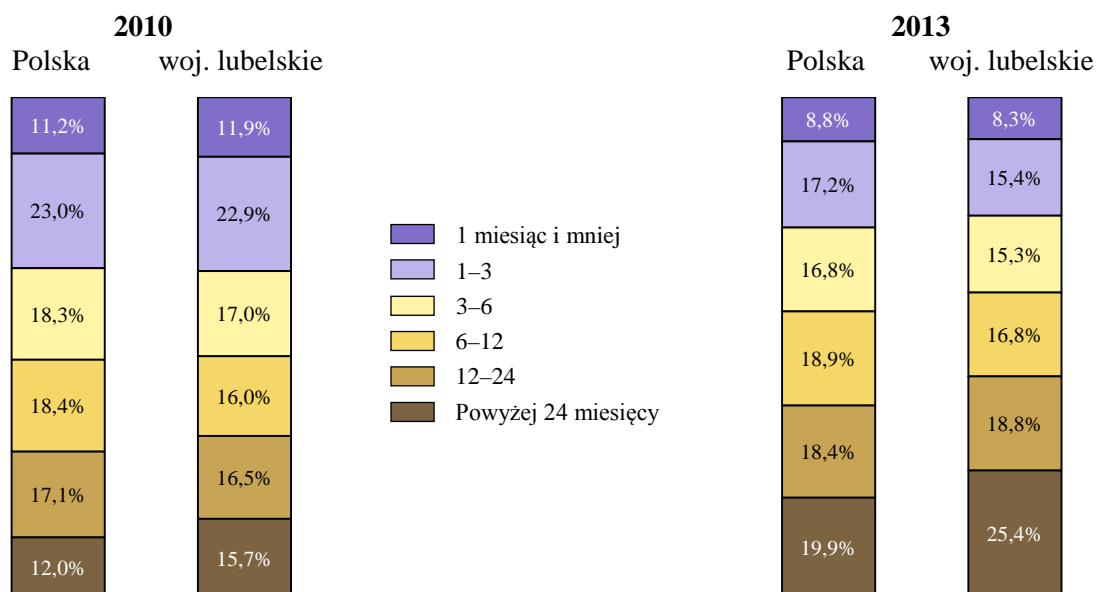

^a Łącznie z wykształceniem policealnym.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy największy wzrost (o 9,6%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok (ich udział wzrósł do 44,2%, tj. o 3,1 p. proc.). Udział osób pozostających bez pracy w okresie 1-3 miesięcy spadł do 15,4%, tj. o 2,3 p. proc.

Wyk. 19. **Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a**

Stan w dniu 31 XII

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby dotychczas niepracujące oraz z krótkim stażem (1-5 lat), które łącznie stanowiły prawie połowę ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 27,9% i 20,4%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem od 1 rok i mniej, których odsetek wzrósł do poziomu 19,8%, tj. o 0,7 p. proc.

W województwie lubelskim w końcu grudnia 2013 r. liczba bezrobotnych w większości kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była wyższa niż rok wcześniej, w tym najbardziej wzrosła w przypadku osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (o 9,2%), osób powyżej 50 roku życia (o 9,0%) oraz długotrwale bezrobotnych (o 7,4%). Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu z analogicznym okresem 2012 r. zwiększył się o 2,9 p. proc. do poziomu 59,4%. Zmiany odnotowano także w przypadku osób powyżej 50 roku życia (wzrost o 1,2 p. proc. do 19,5%), samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia (ich odsetek wzrósł o 0,5 p. proc. do 7,7%), bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (wzrost o 0,6 p. proc. do 28,1%), osób niepełnosprawnych (wzrost o 0,2 p. proc. do 3,8%) oraz osób bez doświadczenia zawodowego (spadek o 0,6 p. proc. do 36,5%), a także bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 1,3 p. proc. do 21,1%).

Tabl. 7. **Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie lubelskim**

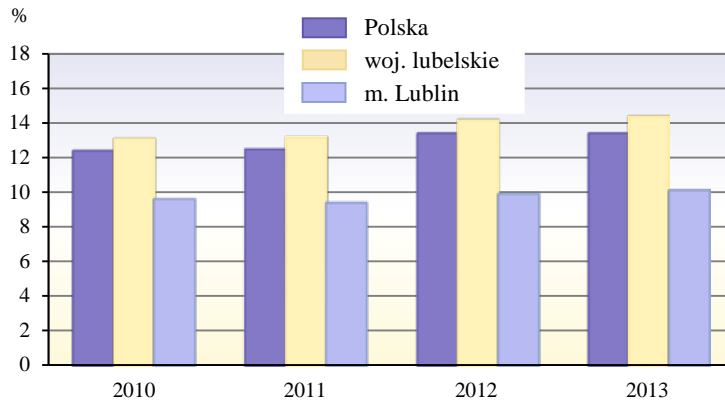
Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu):								
w tysiącach osób	132,0	119,8	120,0	131,1	140,9	128,6	126,9	134,0
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	100,0	103,1	105,8	107,1	106,8	107,4	105,8	102,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ):								
w tysiącach osób	36,4	25,9	35,5	42,0	38,6	27,4	36,8	40,0
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	87,8	100,5	103,8	108,5	106,2	105,8	103,7	95,2
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ):								
w tysiącach osób	26,9	38,1	35,3	30,9	28,8	39,7	38,4	32,9
analogiczny okres roku poprzedniego = 100	92,2	91,6	95,5	103,9	107,3	104,3	109,0	106,5
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tysiącach osób..	9,5	-12,2	0,2	11,2	9,8	-12,4	-1,7	7,1
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	14,1	12,9	13,0	14,2	15,1	13,9	13,8	14,4

Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w skali kraju, jak i województwa, w kolejnych miesiącach 2013 r. była wyższa niż rok wcześniej. W końcu grudnia stopa bezrobocia w kraju wyniosła 13,4% i była taka sama jak przed rokiem, ale była wyższa o 1,0 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. W woje-

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

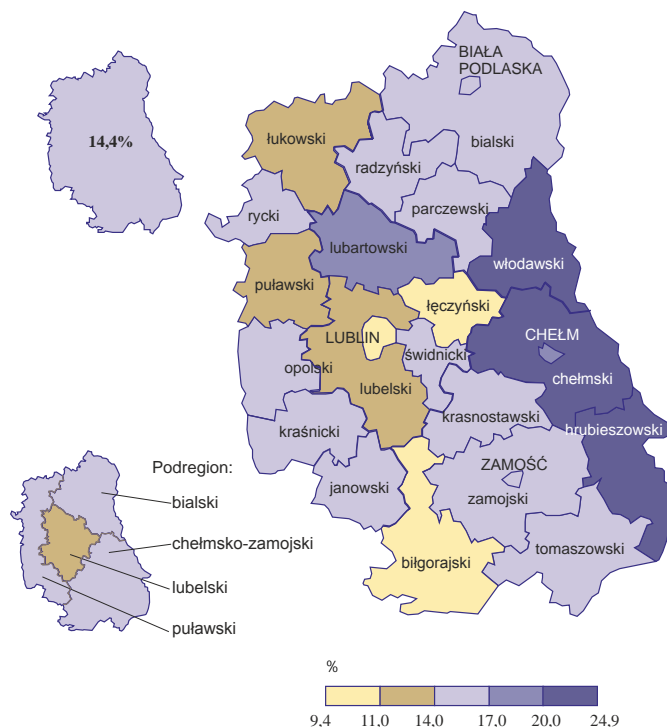
wództwie w końcu 2013 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 14,4% i była o 0,2 p. proc. wyższa niż rok wcześniej oraz o 1,3 p. proc. w stosunku do 2010 r. W rankingu województw, lubelskie pod względem wysokości stopy bezrobocia plasowało się na 9 miejscu.

Wyk. 20. **Stopa bezrobocia rejestrowanego**
Stan w dniu 31 XII

W województwie lubelskim wzrost stopy bezrobocia w skali roku odnotowano w 17 powiatach i wyniósł on od 0,1 p. proc. w powiecie tomaszowskim do 1,0 p. proc. w powiecie ryckim. Spadek zanotowano w 3 powiatach: łukowskim i opolskim (po 0,2 p. proc.) i Białej Podlaskiej (o 0,1 p. proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 15,5 p. proc. i w skali roku zmniejszyła się o 0,2 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: włodawskim (24,9%), hrubieszowskim (20,7%) oraz chełmskim (20,6%), zaś najniższą – w powiecie biłgorajskim (9,4%), w Lublinie (10,1%) i powiecie łączyńskim (10,5%).

Wyk. 21. **Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2013 r.**
Stan w dniu 31 XII

W 2013 r. w województwie lubelskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 142,8 tys. osób i była większa niż przed rokiem (o 3,0 tys., tj. o 2,2%), a mniejsza w porównaniu z zanotowaną w 2010 r. (o 26,6 tys., tj. o 15,7%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zwiększył się w stosunku do

2012 r. (o 1,1 p. proc.) i wyniósł 79,7%. W skali roku wzrósł udział osób zamieszkałych na wsi (do 54,7%, tj. o 0,5 p. proc.), odsetek osób dotychczas pracujących (do 72,3%,

tj. o 1,3 p. proc.) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (do 4,2%, tj. o 1,3 p. proc.), a obniżył absolwentów (do 5,5%, tj. o 0,5 p. proc.).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie lubelskim w ciągu 2013 r. skreślono 139,9 tys. osób, tj. więcej o 6,7% niż przed rokiem oraz mniej o 16,2% – niż w 2010 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 61,2 tys. osób (wobec 52,6 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 3,7 p. proc. do 43,8%. W strukturze osób wykreślonych z ewidencji zmiany odnotowano również w przypadku osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (ich odsetek wzrósł do 11,8%, tj. o 0,1 p. proc.) oraz udział osób, które nabyły prawa emerytalne i rentowe (do 1,0%, tj. o 0,3 p. proc.). Znacznie zmniejszył się natomiast udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (do 25,6%, tj. o 3,8 p. proc.)

W 2013 r. w województwie lubelskim bilans bezrobotnych, podobnie jak rok wcześniej, kształtował się niekorzystnie, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 2,9 tys. osób więcej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 102,1%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 100,8%.

Powiatowe urzędy pracy w województwie lubelskim w ciągu całego 2013 r. miały do dyspozycji 43,5 tys. ofert pracy, tj. o 12,2% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 119 bezrobotnych (wobec 140 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był wyższy niż w skali kraju. Najkorzystniejszą sytuację odnotowano w powiatach: janowskim (49 osób na 1 ofertę) i lubelskim (56 osób) oraz puławskim (57 osób). W Lublinie na 1 ofertę przypadało 47 osób bezrobotnych.

■ BADANIE AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ LUDNOŚCI

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2013 r. w województwie lubelskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- nieznacznie zmniejszyła się liczba bezrobotnych oraz spadła stopa bezrobocia (znacząco wśród mężczyzn oraz w miastach),*
- zwiększył się udział osób pracujących w ogólnej liczbie ludności,*
- spadło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,*
- zwiększyła się liczba biernych zawodowo.*

W IV kwartale 2013 r. w województwie lubelskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1056 tys. osób, a biernych zawodowo – 806 tys. Do ludności aktywnej zawodowo zaliczono 958 tys. osób pracujących i 98 tys. osób bezrobotnych.

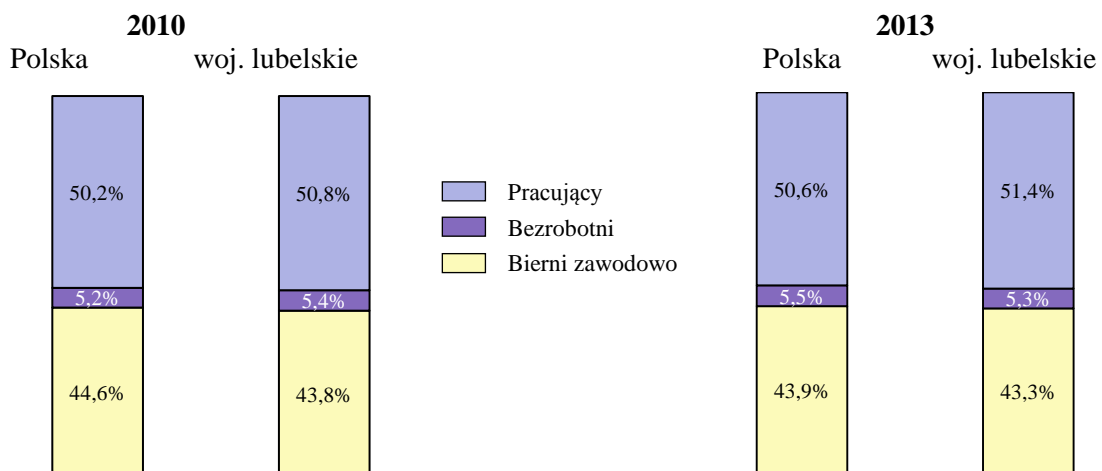
Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami w wylosowanych mieszkaniach.

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17394	17414
pracujący	15557	15636	15713
bezrobotni	1597	1757	1700
Bierni zawodowo w tys.	13826	13656	13621
Współczynnik aktywności zawodowej w % ..	55,4	56,0	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	50,4	50,6
Stopa bezrobocia w %	9,3	10,1	9,8
WOJ. LUBELSKIE			
Aktywni zawodowo w tys.	1113	1024	1056
pracujący	1007	924	958
bezrobotni	106	101	98
Bierni zawodowo w tys.	868	793	806
Współczynnik aktywności zawodowej w % ..	56,2	56,3	56,7
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,8	50,8	51,5
Stopa bezrobocia w %	9,5	9,9	9,3

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego, jak i do 2010 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2012 r. zmniejszył się o 0,3 p. proc. udział bezrobotnych i biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, a wzrósł o 0,6 p. proc. odsetek osób pracujących. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. obserwowano wzrost udziału pracujących (o 0,6 p. proc.) oraz spadek odsetka bezrobotnych (o 0,1 p. proc.) i biernych zawodowo (o 0,5 p. proc.).

Wyk. 22. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2013 r. zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 3,1%, natomiast w odniesieniu do sytuacji z 2010 r.

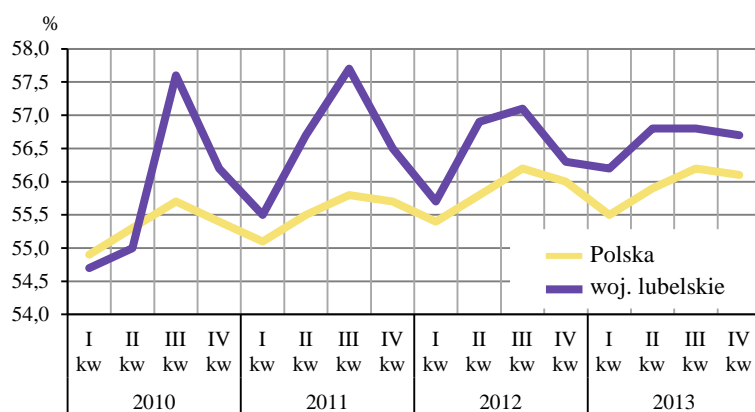
Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

zmniejszyła się o 5,1%. Tendencję wzrostową obserwowano zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet.

W omawianym okresie w województwie współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 56,7% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,1%). W regionie w ujęciu rocznym

zaobserwowano wzrost aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zwiększył się o 0,4 p. proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – zwiększył się o 0,5 p. proc. (w skali kraju zaobserwowano wzrost odpowiednio o 0,1 p. proc. i 0,7 p. proc.). W analizowanym okresie w województwie lubelskim

Wyk. 23. Współczynnik aktywności zawodowej

ności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (63,9%, wobec 49,9%).

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

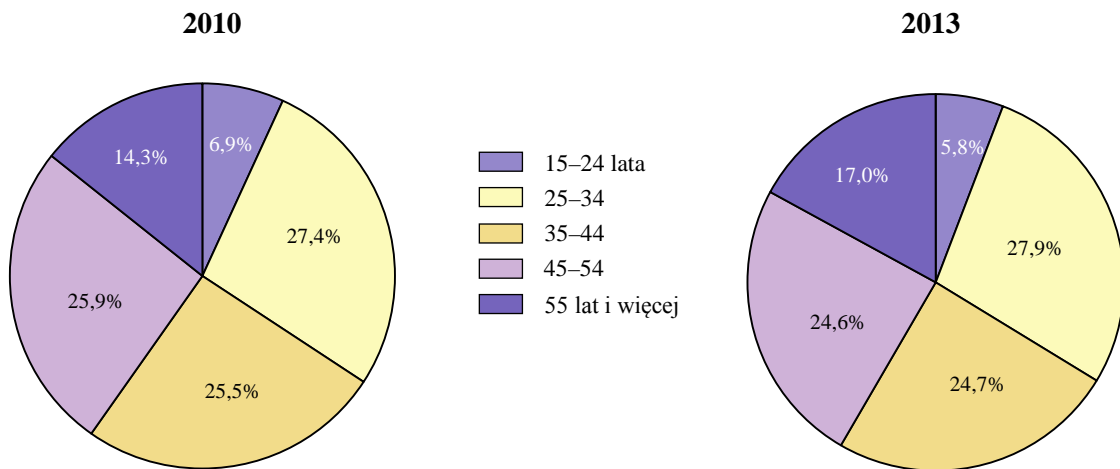
- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2013 r. liczyła 958 tys. i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,7%. Było to wynikiem większego wzrostu liczby kobiet posiadających pracę niż mężczyzn. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. omawiana populacja zmniejszyła się o 49 tys. osób (tj. o 4,9%), a obserwowany spadek dotyczył obydwu płci. W IV kwartale 2013 r. wśród pracujących mniejszy udział (45,2%) miały kobiety.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2013 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (5,8%) i 55 lat i więcej (17,0%).

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (27,9%) następnie osoby w wieku 35-44 lata (24,7%) oraz osoby w wieku 45-54 lata (24,6%).

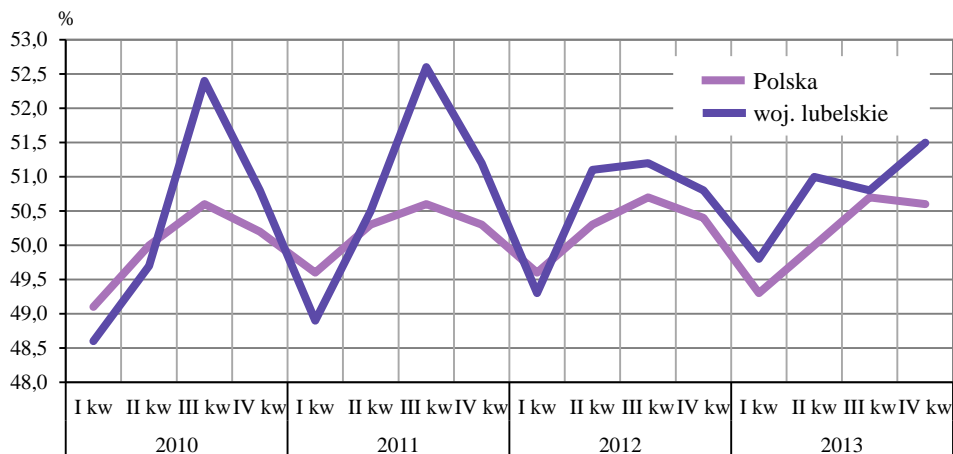
Wyk. 24. **Struktura pracujących według wieku w województwie lubelskim w IV kwartale**

Wskaźnik zatrudnienia w województwie lubelskim wyniósł 51,5% i był o 0,9 p. proc. wyższy od średniego w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2012 r. zwiększył się on o 0,7 p. proc. (w skali kraju wzrósł o 0,2 p. proc.). W przypadku mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 58,0% (więcej o 0,1 p. proc. niż rok wcześniej), a kobiet 45,2% (więcej o 1,0 p. proc.).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wyk. 25. **Wskaźnik zatrudnienia**

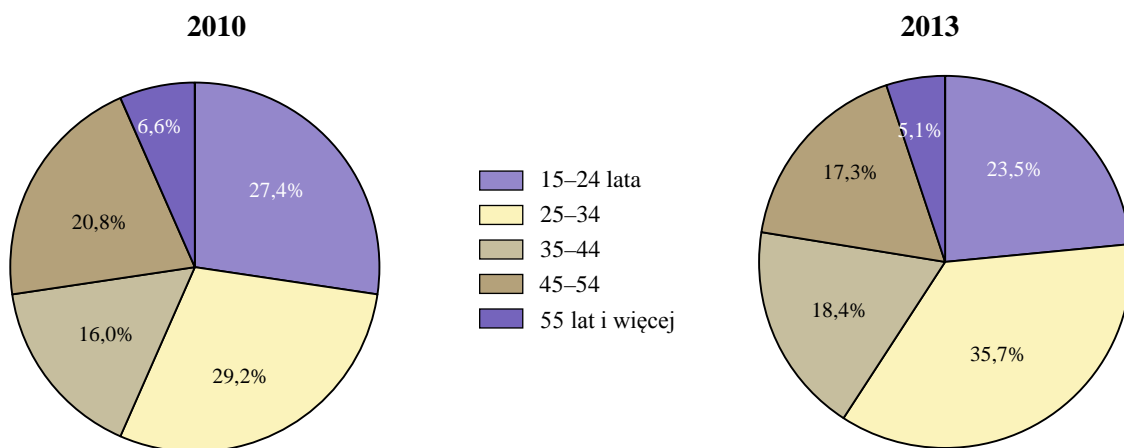
W IV kwartale 2013 r. liczba bezrobotnych w województwie lubelskim wyniosła 98 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego zmalała o 3,0% (ten kierunek zmian dotyczył mężczyzn, jak i mieszkańców miast). W porównaniu z analogicznym

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 7,5%. W IV kwartale 2013 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w regionie większość (53,1%) stanowili mężczyźni.

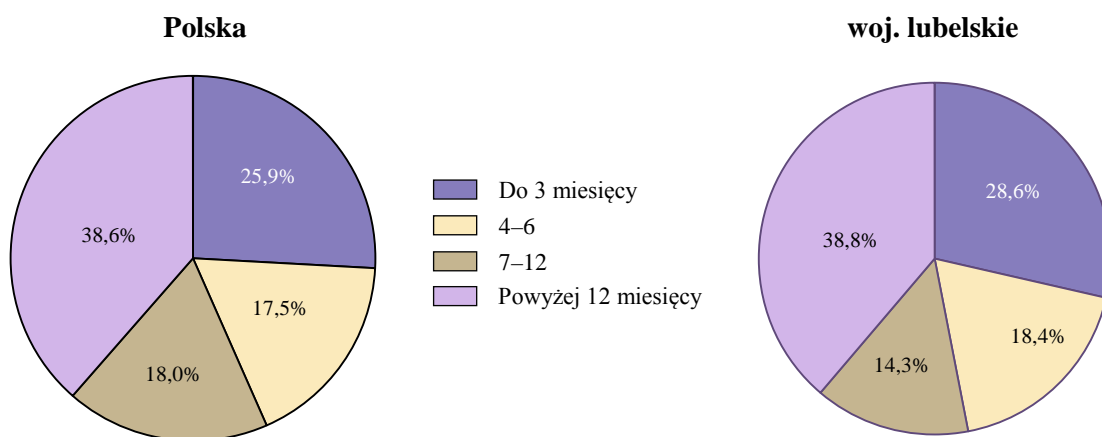
Analiza struktury wiekowej bezrobotnych w województwie lubelskim w IV kwartale 2013 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25-34 lata (35,7% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała osoby 55-letnie i starsze (5,1%).

Wyk. 26. **Struktura bezrobotnych według wieku w województwie lubelskim w IV kwartale**

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2013 r. w województwie lubelskim wyniósł 12,9 miesiąca (w kraju – 12,2 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten uległ skróceniu o 0,3 miesiąca (w Polsce dłuższy o 0,5 miesiąca). W analizowanym okresie najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy – 38 tys., tj. 38,8% ogółu bezrobotnych (wobec 37,2% rok wcześniej). W kraju w IV kwartale 2013 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 38,6% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zwiększył się o 2,9 p. proc.

Wyk. 27. **Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale 2012 r.**

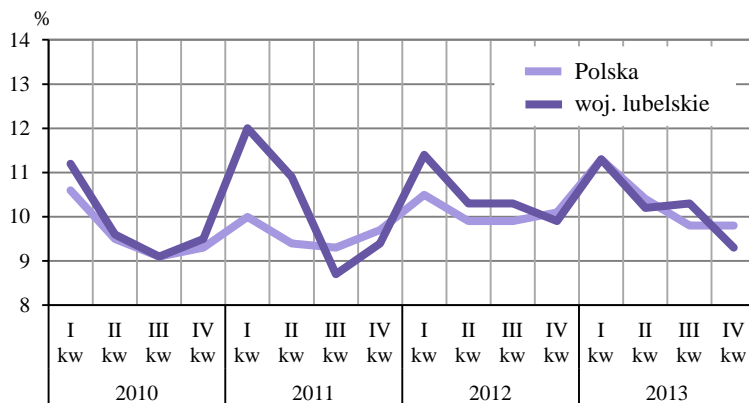

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2013 r. w województwie lubelskim ukształtowała się na poziomie 9,3% i była o 0,5 p. proc. niższa od wskaźnika ogólnokrajowego. Na przestrzeni roku w regionie spadła o 0,6 p. proc. (w Polsce – spadek o 0,3 p. proc.),

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano spadek stopy bezrobocia o 0,2 p. proc. (w kraju wzrost o 0,5 p. proc.). W IV kwartale 2013 r. w województwie analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 9,0%, a wśród kobiet – 9,6%.

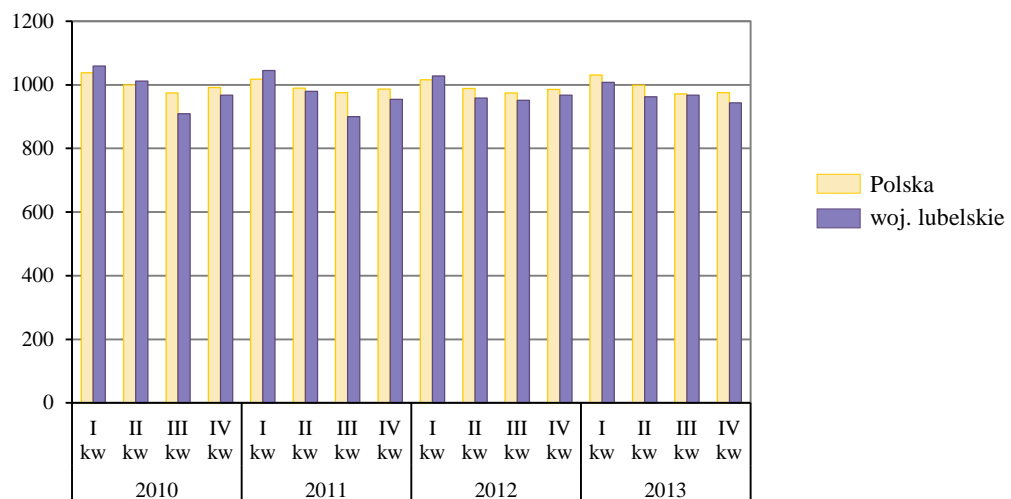
Wyk. 28. **Stopa bezrobocia**

W IV kwartale 2013 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 806 tys. osób i stanowiła 43,3% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w kraju w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,9%. Na przestrzeni

roku liczba nieaktywnych zawodowo w województwie lubelskim zwiększyła się o 1,6%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była niższa o 7,1%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,3% i 1,5%. W ogólnej liczbie osób nieaktywnych zawodowo w województwie lubelskim przeważały kobiety, których udział w IV kwartale 2013 r. wyniósł 59,6%.

Wyk. 29. **Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących według kwartałów**

W IV kwartale 2013 r. na 1000 pracujących przypadało 944 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 968 osób, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 967 osób. W IV kwartale 2013 r. w regionie na 1000 pracujących przypadało mniej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju. W analogicznych okresach 2012 r. i 2010 r. sytuacja w tym zakresie kształtowała się podobnie.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie lubelskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Popyt na pracę w województwie lubelskim” – opracowanie sygnałne dostępne co pół roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r. w województwie lubelskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej, a jego systematyczny wzrost notowano w kolejnych okresach narastających omawianego roku. W porównaniu z 2012 r. zwiększyło się również średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 9. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**

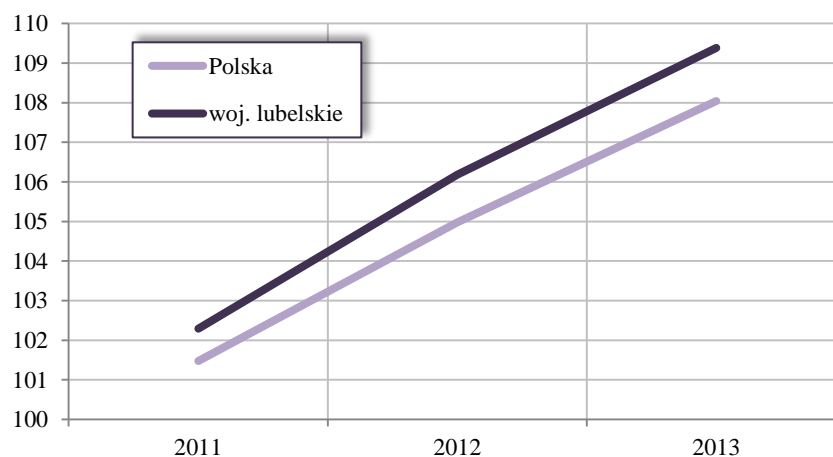
Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w złotych		2010=100	2012=100	
Polska	3429,64	3728,36	3837,20	111,9	102,9
woj. lubelskie	2892,38	3229,35	3326,81	115,0	103,0
m. Lublin	3156,83	3579,89	3663,46	116,0	102,3

W 2013 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3326,81 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 3,0%. W kraju przeciętna płaca brutto wyniosła 3837,20 zł, co oznacza wzrost o 2,9% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wyk. 30. **Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw**

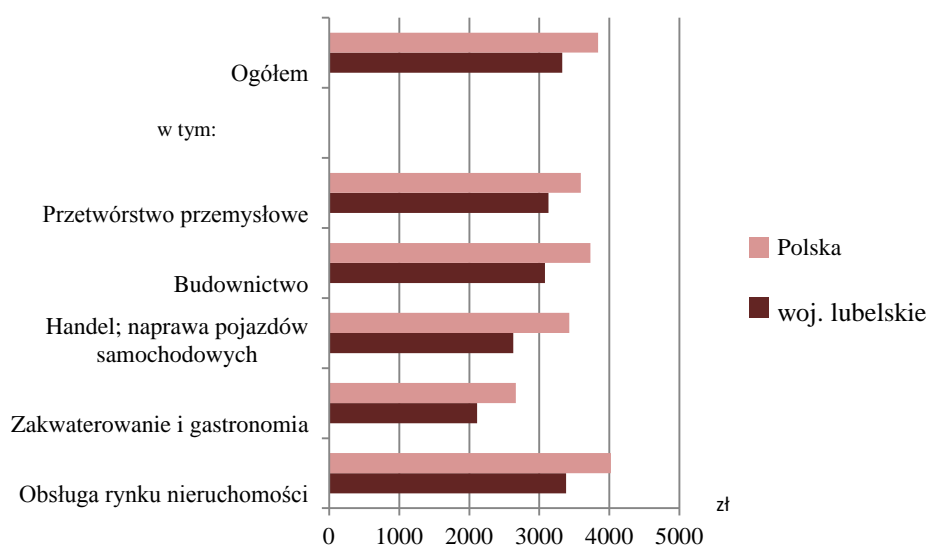
2010 = 100

Tabl. 10. **Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim**

Sekcje	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	105,9	105,4	104,2	103,8	102,4	102,1	102,5	103,0
w tym:								
Przemysł	106,8	106,7	105,2	104,6	103,5	103,0	103,3	103,9
w tym przetwórstwo przemysłowe	107,6	108,1	106,4	105,7	104,2	103,8	104,0	104,3
Budownictwo	104,5	102,9	101,6	102,4	101,1	101,0	100,5	101,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	104,1	104,0	103,4	102,9	102,0	100,6	102,4	102,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	104,9	103,5	102,9	103,3	105,6	105,0	103,9	103,5
Transport i gospodarka magazynowa	105,3	101,9	101,9	102,9	101,2	103,6	102,7	103,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	108,0	106,0	105,4	103,7	102,5	101,9	101,9	104,1

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw w regionie, przy czym najwyższy notowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 19,5%), przemyśle (o 3,9%), w tym w przetwórstwie przemysłowym (o 4,3%), obsłudze rynku nieruchomości (o 4,1%), a także zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,5%).

Wyk. 31. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r.**

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie lubelskim zanotowano w sekcji informacja i komunikacja; przekroczyły one o 62,3% średnią płacę

w sektorze przedsiębiorstw w regionie. Najniższe wynagrodzenia stwierdzono natomiast w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia oraz administrowanie i działalność wspierająca (odpowiednio o 36,5% i 24,7% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2013 r. w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowano łącznie 310,2 mln godzin, tj. o 3,1% mniej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 112,5 mln (36,3% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 74,6 mln (24,1%), zaś najmniej w informacji i komunikacji – 3,5 mln (1,1%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii – 3,9 mln (1,3%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2013 r. wyniósł 144 godziny.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 23,08 zł. W porównaniu z 2012 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 4,8%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 36,91 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 14,10 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

W województwie lubelskim w 2013 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie niższym niż rok wcześniej. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów w skali roku miała wpływ malejąca zbiorowość osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS, jak i rolników indywidualnych, przy czym tempo spadku liczby rolników indywidualnych było większe.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym niż wypłacane przez ZUS.

W 2013 r. w województwie lubelskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 516,2 tys. osób i była niższa zarówno od notowanej przed rokiem (o 7,1 tys. osób, tj. o 1,4%), jak i w 2010 r. (o 27,8 tys. osób, tj. o 5,1%). W kraju, w omawianym roku, świadczenia wypłacano przeciętnie 8552,5 tys. osób, czyli o 1,0% mniej niż w roku poprzednim.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne

Wyszczególnienie	2010	2012	2013		
	w liczbach bezwzględnych		2010=100	2012=100	
POLSKA^a					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.:					
świadczenia wypłacane przez ZUS	7491,2	7350,7	7306,8	97,5	99,4
rolników indywidualnych	1374,7	1285,7	1245,7	90,6	96,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1588,95	1759,85	1855,52	116,8	105,4
w tym emerytura	1698,35	1872,32	1970,39	116,0	105,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	954,68	1054,61	1121,52	117,5	106,3
w tym emerytura	996,18	1097,75	1153,87	115,8	105,1
WOJ. LUBELSKIE					
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.:					
świadczenia wypłacane przez ZUS	360,3	352,3	350,7	97,4	99,6
rolników indywidualnych	183,6	170,9	165,4	90,1	96,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł	1404,45	1562,15	1653,80	117,8	105,9
w tym emerytura	1529,95	1691,24	1784,35	116,6	105,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	947,04	1049,00	1116,04	117,8	106,4
w tym emerytura	988,56	1089,52	1145,76	115,9	105,2

^a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS nieuwzględnionymi w województwie.

W 2013 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 6,0% i był niższy o 0,1 p. proc. niż przed rokiem. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa lubelskiego stanowili 4,8% całej populacji, zaś świadczeniobiorcy z KRUS – 13,3%.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi)** dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

W 2013 r. w województwie lubelskim emerytury i renty z ZUS otrzymywało 350,7 tys. osób, tj. mniej niż przed rokiem (o 0,4%) i więcej niż w 2010 r. (o 2,6%). Najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS w 2013 r. stanowili emeryci (64,5% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierający renty rodzinne (15,7%).

W porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 1,0% liczba emerytów. Zmniejszeniu uległa przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 5,1%) oraz liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,1%).

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie lubelskim

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	525,8	524,9	524,0	523,3	519,4	518,4	517,3	516,2
analogiczny okres poprzedniego roku=100	97,7	97,8	97,9	98,1	98,8	98,8	98,7	98,6
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS	352,7	352,6	352,4	352,3	351,8	351,6	351,2	350,7
analogiczny okres poprzedniego roku=100	98,3	98,3	98,5	98,8	99,8	99,7	99,7	99,6
rolników indywidualnych	173,1	172,3	171,6	170,9	167,6	166,8	166,1	165,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100	96,5	96,6	96,6	96,7	96,8	96,8	96,8	96,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:								
wypłacana przez ZUS	1518,55	1545,78	1556,03	1562,15	1615,42	1637,69	1646,93	1653,80
analogiczny okres poprzedniego roku=100	105,2	105,7	105,9	105,9	106,4	105,9	105,8	105,9
rolników indywidualnych	1008,72	1035,39	1044,45	1049,00	1089,04	1106,81	1112,81	1116,04
analogiczny okres poprzedniego roku=100	104,6	106,3	106,8	107,1	108,0	106,9	106,5	106,4

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

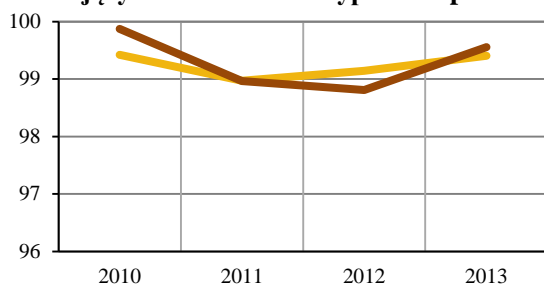
Odmiennie kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. Emerytury i renty rolnicze w 2013 r. pobierało 165,4 tys. osób (o 3,2% mniej niż przed rokiem

i o 9,9% mniej w stosunku do 2010 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 4,1%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy, natomiast wzrosła zbiorowość osób korzystających z rent rodzinnych – o 1,3%. Podobnie jak w przypadku osób pobierających świadczenia z ZUS, najliczniejszą grupę wśród świadczeniobiorców z KRUS stanowili emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 78,6%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,1% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

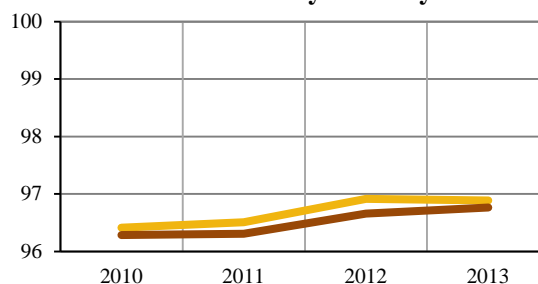
Wyk. 32. **Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów**

Rok poprzedni = 100

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS

Rolników indywidualnych

— Polska — woj. lubelskie

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W województwie lubelskim w 2013 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1653,80 zł i była wyższa o 5,9% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 5,4%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1116,04 zł i zwiększyło się o 6,4% w ciągu roku (w kraju wzrost o 6,3%).

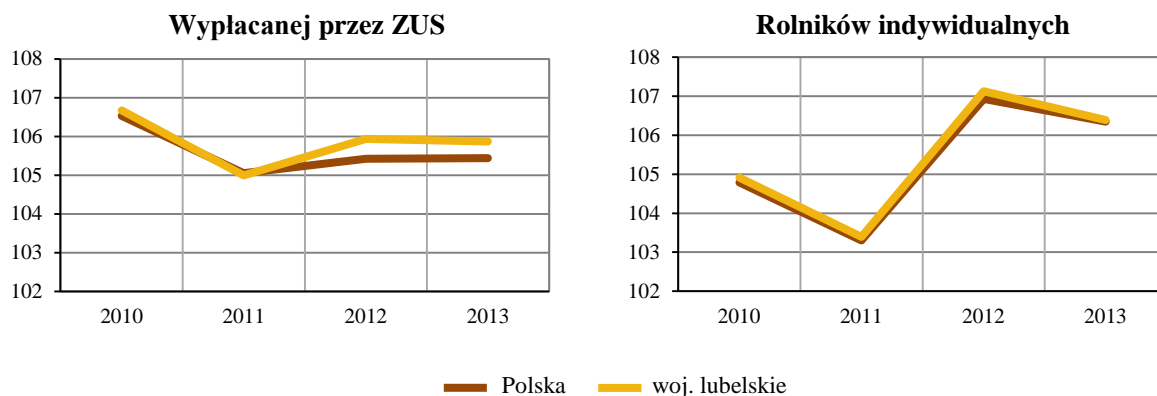
Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez KRUS niż to samo świadczenie z ZUS. W ostatnim roku różnica wyniosła 0,5 p. proc. w województwie i 0,9 p. proc. w kraju. Rozpatrując zaś poszczególne kategorie świadczeń, największy

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

wzrost w 2013 r. w porównaniu z 2012 r. odnotowano, zarówno w województwie jak w kraju, w przypadku przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez KRUS (w województwie o 13,0%, a w kraju o 14,5%).

Wyk. 33. **Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto**
Rok poprzedni = 100

W 2013 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej. Województwo lubelskie, podobnie jak przed rokiem, należało do województw, gdzie wypłacana była jedna z najniższych w Polsce przeciętna emerytura i renta z ZUS. W przypadku analogicznego świadczenia pobieranego przez rolników indywidualnych województwo plasowało się na dziewiątym miejscu w kraju. Wpłaty realizowane przez KRUS charakteryzowały się różnokierunkowymi odchyleniami od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (wahały się one od o 0,7% mniej niż przeciętnie w kraju w przypadku emerytur, do o 3,6% więcej niż w kraju w przypadku rent rodzinnych). W przypadku wypłat z ZUS wszystkie rodzaje świadczeń były niższe od średniej krajowej (emerytury o 9,4%, a renty rodzinne o 13,7%).

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie lubelskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

CENY

W województwie lubelskim, podobnie jak w kraju, w 2013 r. wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był nieco niższy od notowanego w 2012 r. i wyniósł 0,7% w województwie, zaś 0,9% w kraju. Podobnie jak w Polsce, wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług, a najwyższy odnotowano w grupie napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, zdrowie oraz rekreacja i kultura.

W 2013 r. w województwie najbardziej zdrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, usługi związane ze zdrowiem oraz żywność i napoje bezalkoholowe, których ceny wzrosły odpowiednio

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

o 4,0%, o 2,0% oraz o 1,9%. Spadek cen odnotowano w dwóch grupach: odzież i obuwiu (o 3,5%) oraz artykuły i usługi w zakresie transportu (o 2,0%).

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

Podobne tendencje zaobserwowano w skali kraju, za wyjątkiem usług w zakresie edukacji, gdzie w województwie nastąpił wzrost cen o 0,4%, zaś w kraju spadek o 0,3%.

Tabl. 13. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych**

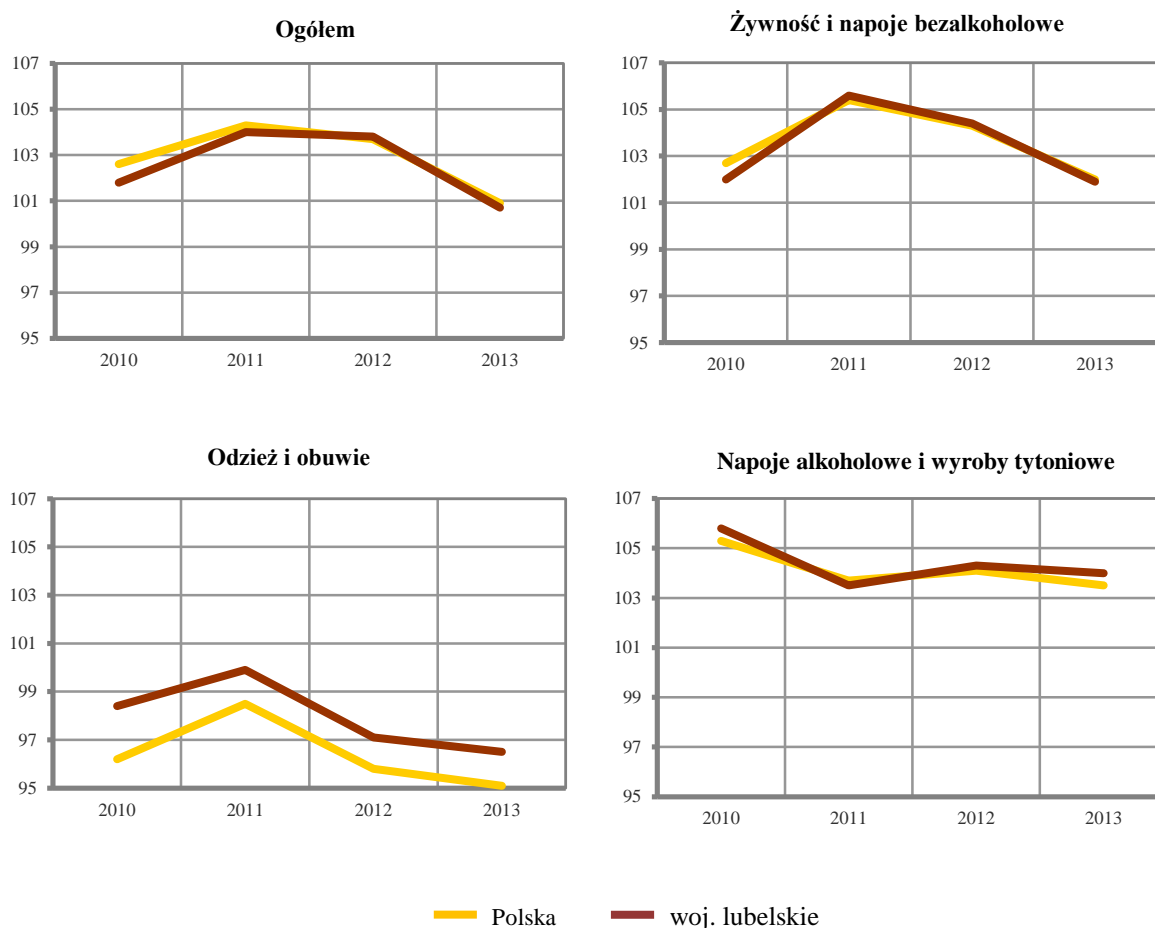
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	102,6	103,7	100,9
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	104,3	102,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	104,1	103,5
Odzież i obuwiu	96,2	95,8	95,1
Mieszkanie	103,3	105,2	101,7
Zdrowie	102,9	103,2	101,8
Transport	106,2	107,0	98,2
Rekreacja i kultura	99,7	101,1	102,8
Edukacja	102,7	104,2	99,7

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
WOJ. LUBELSKIE			
Ogółem	101,8	103,8	100,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	104,4	101,9
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,8	104,3	104,0
Odzież i obuwie	98,4	97,1	96,5
Mieszkanie	102,4	104,6	101,4
Zdrowie	102,5	103,4	102,0
Transport	106,3	107,6	98,0
Rekreacja i kultura	93,4	101,9	101,2
Edukacja	102,3	103,0	100,4

Wyk. 34. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

W 2013 r. w województwie lubelskim największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w I kwartale (o 0,9%), w tym najbardziej zdrożały napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 3,3%), których ceny rosły także w pozostałych kwartałach. We wszystkich analizowanych kwartałach 2013 roku zaobserwowano

utrzymywanie się tendencji wzrostu cen żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, artykułów i usług związanych z mieszkaniem i zdrowiem, spadek natomiast w grupie odzież i obuwiu oraz artykułów i usług związanych z transportem. Dwie badane grupy odbiegały od powyższych tendencji, gdyż w grupie edukacja w I i II kwartale odnotowano wzrost cen, a w następnych kwartałach spadek, natomiast w przypadku usług związanych z rekreacją i kulturą w I kwartale zaobserwowano spadek cen, a w pozostałych kwartałach wzrost.

Tabl. 14. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubelskim**

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Ogółem	104,4	104,2	104,1	102,6	100,9	100,2	100,8	100,7
Żywność i napoje bezalkoholowe	104,9	104,1	105,0	103,4	101,8	101,2	102,7	102,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,3	104,9	104,4	103,8	103,3	104,1	104,2	104,3
Odzież i obuwiu	98,2	97,3	96,4	96,4	96,3	96,7	95,4	97,6
Mieszkanie	104,8	105,2	104,7	103,7	101,7	100,6	101,5	101,6
Zdrowie	104,1	104,2	104,0	101,4	102,4	102,0	101,5	102,2
Transport	110,4	108,9	108,0	103,5	98,8	96,6	98,2	98,2
Rekreacja i kultura	102,5	102,7	101,8	100,6	99,4	101,5	101,8	102,1
Edukacja	102,9	103,0	103,4	102,6	102,0	102,0	99,8	97,7

W grudniu 2013 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie lubelskim najbardziej podrożały ziemniaki (o 73,6%) i cebula (o 50,0%), nieco mniej marchew (o 14,0%), jabłka (o 13,8%), ser dojrzewający (o 11,6%) oraz herbata liściasta (o 9,8%) i kasza jęczmienna (o 8,1%). Mniej niż przed rokiem płacano m.in. za: cukier biały kryształ (o 20,5%), olej jadalny rzepakowy (o 10,4%), jaja kurze świeże (o 10,3%) oraz karpia świeżego, całego (o 5,2%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

Wśród produktów i usług nieżywnościowych najbardziej podrożały artykuły z grupy odzież i obuwiu, gdzie największy wzrost cen odnotowano w przypadku półbutów skórzanych na podszewie nieskórzanej męskich i damskich odpowiednio o 10,0% i o 6,3%. Nieco mniej podrożała koszula męska z długim rękawem o 2,1% i spodnie dziecięce typu jeans na rozmiar 134 cm o 1,4%.

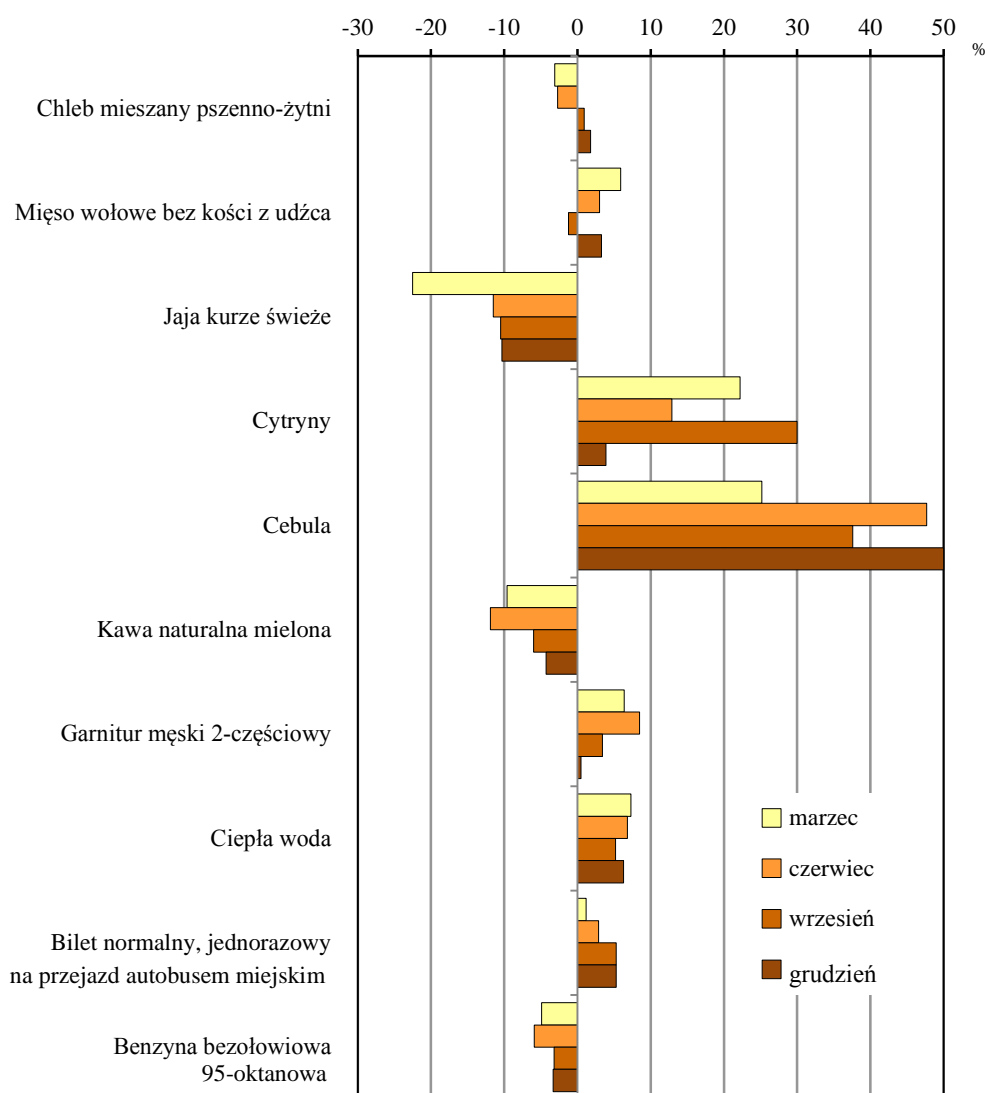
Wzrosły również koszty usług związanych z użytkowaniem mieszkania, w tym opłata za zimną wodę z miejskiej sieci wodociągowej o 7,0%, za ciepłą wodę o 6,3% oraz za centralne ogrzewanie lokalu mieszkalnego o 3,0%. Spadła natomiast cena węgla kamiennego o 1,7%.

Z pozostałych artykułów nieżywnościowych więcej płacono za baterię zlewozmywakową (o 26,9%) oraz gazetę codzienną (o 5,3%), zaś mniej za odtwarzacz DVD (o 27,0%), kuchenkę mikrofalową (o 9,0%) oraz mikser elektryczny (o 4,7%).

W badanym okresie odnotowano również wzrost cen usług medycznych – opłata za wizytę u lekarza specjalisty wzrosła o 5,4% oraz niektórych usług dla ludności np.: oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego 2-częściowego o 4,8% oraz strzyżenie włosów męskich o 3,4%.

W grudniu 2013 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego spadły ceny paliw, w tym benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej o 3,3% oraz oleju napędowego o 3,2%, co jednak nie znalazło przełożenia na ceny biletów normalnych, jednorazowych na przejazd autobusem miejskim oraz opłaty za przejazd taksówką osobową w dniu powszednim, których ceny wzrosły odpowiednio o 5,3% i o 0,7%.

Wyk. 35. **Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie lubelskim w 2013 r.**

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Wyszczególnienie	2010	2012	2013	
	w złotych			XII 2012 = 100
POLSKA				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,25	2,22	98,7
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	7,18	6,94	96,7
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,68	15,96	15,51	97,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	21,65	23,88	24,51	102,6
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,67	2,73	2,93	107,3
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	4,27	4,29	4,74	110,5
Cebula – za 1 kg	2,25	1,48	2,16	145,9
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	0,91	1,52	167,0
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	3,93	3,17	80,7
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,82	3,79	99,2
Garnitur męski 2-częściowy, z elano-wełny – za 1 kpl.	467,17	476,09	479,09	100,6
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	164,09	180,58	185,13	102,5
Proszek do prania – za 400 g	4,43	4,60	4,55	98,9
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	19,83	20,90	105,4
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	2,23	2,64	2,73	103,4
Bilet normalny do kina	15,23	16,68	17,30	103,7
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	79,90	83,97	105,1
WOJ. LUBELSKIE				
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,05	2,17	2,21	101,8
Kurczęta patroszone – za 1 kg	6,30	7,32	7,53	102,9
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	14,70	16,43	16,46	100,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1kg	19,92	21,44	22,62	105,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% – za 1 l	2,61	2,69	2,82	104,8
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	4,22	4,48	4,53	101,1
Cebula – za 1 kg	2,31	1,42	2,13	150,0
Ziemniaki – za 1 kg	1,40	0,87	1,51	173,6
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,98	3,81	3,03	79,5
Sok jabłkowy – za 1 l	3,60	3,69	3,79	102,7
Garnitur męski 2-częściowy, z elano-wełny – za 1 kpl.	494,45	523,64	526,45	100,5
Półbuty skórzane męskie na podszwie nie- skórzanej – za 1 parę	159,85	193,91	213,30	110,0
Proszek do prania – za 400 g	4,14	4,49	4,51	100,4
Ciepła woda – za 1 m ³	19,58	21,75	23,12	106,3
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,97	2,45	2,58	105,3
Bilet normalny do kina	13,67	14,91	15,36	103,0
Wizyta u lekarza specjalisty	63,85	71,54	75,38	105,4

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

ROLNICTWO

■ WARUNKI AGROMETEOROLOGICZNE

Warunki termiczno-wilgotnościowe w okresie późnego lata i wczesnej jesieni 2012 r., a więc w okresie siewów upraw ozimych, były niekorzystne dla kiełkowania i wzrostu roślin, zwłaszcza w zachodniej i północnej części województwa, gdzie niedobór wilgoci był największy. Wskutek suszy glebowej większość ozimin zasiano w terminie opóźnionym, wstrzymane zostały również jesienne prace polowe pod wiosenne zasiewy.

Warunki wegetacji roślin zimą 2012/2013 były lepsze niż rok wcześniej, na co wskazały badania monolitów glebowych wykonane w końcu lutego 2013 r. Rośliny ozime – zboża i rzepak nie ucierpiały wskutek wymrozenia lub innych niekorzystnych zjawisk pogodowych.

Wiosna 2013 r. charakteryzowała się dostateczną dla wegetacji roślin ilością ciepła oraz wilgotnością gleby. Stan zbóż oceniono jako dobry, zaobserwowano jednak duże nasilenie chorób grzybowych w przypadku ozimin. Ocena kwitnienia drzew owocowych była lepsza niż przed rokiem i dotyczyła zwłaszcza dominujących w strukturze zbiorów jabłoni, których kwitnienie było o 0,5 stopnia kwalifikacyjnego wyższe. Kwitnienie drzew owocowych i krzewów było opóźnione, ale długie i obfite, co mogło wskazywać na dobre plony. Duża ilość opadów powodowała nasilenie chorób grzybowych.

Wyższe niż przeciętna wieloletnia temperatury powietrza w okresie żniw oraz znaczny deficyt opadów wpłynęły negatywnie na większość gatunków roślin uprawnych. Brak opadów pogorszył warunki przygotowania gleby pod oziminy i utrudniał siewy poplonów. Z tego powodu część plantacji rzepaku ozimego została wysiana w terminie opóźnionym oraz pogorszył się stan roślin okopowych (ziemniaków i buraków cukrowych). Mimo opadów, we wrześniu 2013 r. nadal utrzymywał się deficyt wody w glebie. Notowano opóźnienia siewów rzepaku ozimego, a uprawy siane w terminach agrotechnicznych wschodziły z opóźnieniem i nierównomiernie. Ciepła pogoda sprzyjała żerowaniu mszyc, co mogło powodować rozprzestrzenianie się chorób wirusowych na oziminach.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Plony ^a z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami			
zbożowymi	34,9	34,6	35,9
rzepak i rzepik	23,6	25,9	28,1
ziemniaki	211	242	210
buraki cukrowe	483	582	547
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	38,5	38,6	40,7
trzoda chlewna	100,0 ^b	77,4 ^b	77,5 ^b
owce	1,7	1,8	1,7
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	793,1	757,7	857,0

^a Dane nieostateczne. ^b Stan w końcu lipca.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA (dok.)			
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	89,47	79,67
ziarno żyta za 1 dt	42,12	74,50	55,36
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	35,42	44,97	64,45
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	6,40	6,20
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	5,40	5,39
mleko krowie za 1 l	1,07	1,20	1,36
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	94,65	97,50
ziarno żyta za 1 dt	48,58	80,85	72,89
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	60,59	100,22
prosię na chów za 1 szt.	130,20	173,57	169,56
WOJ. LUBELSKIE			
Plony ^a z 1 ha w dt:			
zboża podstawowe z mieszankami zbo- żowymi	31,5	31,9	31,3
rzepak i rzepik	22,1	24,2	18,4
ziemniaki	266	230	218
buraki cukrowe	479	524	519
Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu):			
bydło	26,6	27,2	26,2
trzoda chlewna	71,8 ^b	45,1 ^b	41,8 ^b
owce	1,0	1,0	1,1
drób kurzy (w wieku powyżej 2 tygodni)	364,2	297,7	271,3
Przeciętne ceny skupu w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,02	86,51	80,37
ziarno żyta za 1 dt	39,61	70,64	57,55
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	45,34	33,00	57,45
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,76	6,79	6,79
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,84	5,40	5,31
mleko krowie za 1 l	1,02	1,19	1,34
Ceny na targowiskach w zł:			
ziarno pszenicy za 1 dt	59,62	89,00	91,63
ziarno żyta za 1 dt	42,36	70,87	68,65
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	80,99	61,87	88,51
prosię na chów za 1 szt.	111,43	166,92	156,94

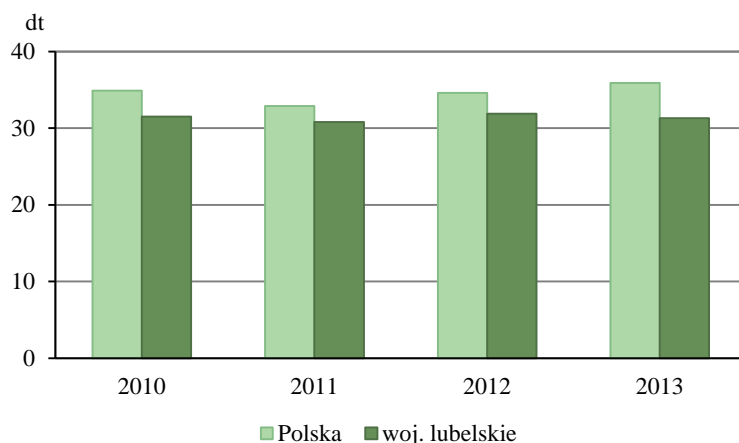
^a Dane nieostateczne. ^b Stan w końcu lipca.

▪ PRODUKCJA ROŚLINNA

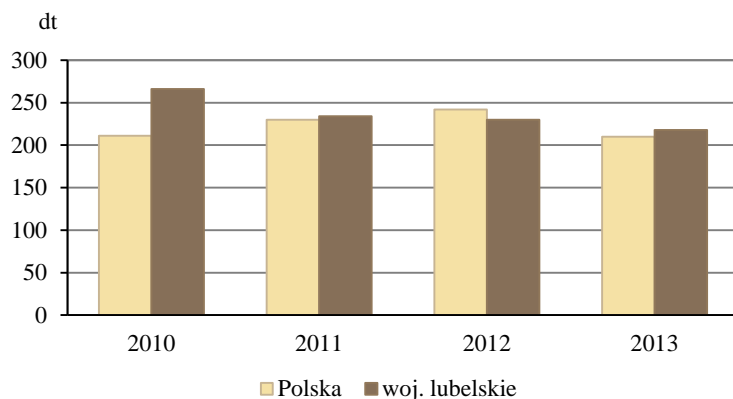
W 2013 r. w województwie lubelskim, w wyniku zmniejszenia powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi i osiągnięcia niższej wydajności z jednostki powierzchni, uzyskano produkcję mniejszą niż przed rokiem. Zbiory rzepaku i rzepiku zwiększyły się w porównaniu do 2012 r. O wyższym poziomie produkcji rzepaku i rzepiku zadecydowała wyraźnie większa powierzchnia uprawy. Spadek zbiorów ziemniaków wynikał ze zmniejszenia areалу uprawy oraz gorszego plonowania w odniesieniu do roku poprzedniego.

Wyk. 36. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

Plonów w kraju były one o 12,8% niższe. W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w regionie oszacowano na 2294,8 tys. ton, czyli o 6,3% mniej niż przed rokiem i o 4,6% w porównaniu do 2010 r.

Wyk. 37. Plony ziemniaków z 1 ha

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2013 r. wyniosła 733,5 tys. ha i była o 4,4% mniejsza niż w roku poprzednim i o 3,9% w porównaniu z notowaną w 2010 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2013 r. osiągnęły poziom 31,3 dt z ha i zmniejszyły się w stosunku do uzyskanych w roku poprzednim o 1,9%, a w 2010 r. o 0,6%. W odniesieniu do średnich

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2013 r. wyniosła 66,5 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 52,3%, a w stosunku do 2010 r. wzrosła o 50,6%. W omawianym roku plony wyniosły 18,4 dt z ha i były o 34,5% niższe niż w kraju. W porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcze-

śniej zmniejszyły się one o 24,0%, a w odniesieniu do 2010 r. o 16,7%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w omawianym roku oszacowano na 122,0 tys. ton i były wyższe o 15,5% od uzyskanych w 2012 r. oraz o 25,0% od notowanych w 2010 r.

W 2013 r. zanotowano zmniejszenie powierzchni uprawy ziemniaków. W omawianym roku zasadzono je na powierzchni 26,5 tys. ha, czyli o 12,8% mniejszej niż w roku poprzednim, a w porównaniu z 2010 r. – o 14,3% mniejszej. Z 1 ha zebrano 218 dt ziemniaków, czyli o 5,2% mniej niż w poprzednim roku i o 18,0% niż w 2010 r. W odniesieniu do średnich w kraju uzyskane plony były wyższe o 3,8%. Produkcja ziemniaków w regionie w 2013 r. wyniosła 613,1 tys. ton i na skutek zmniejszonego areалу zmniejszyła się o 18,4% w stosunku do 2012 r., natomiast w porównaniu z 2010 r. o 25,6%.

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

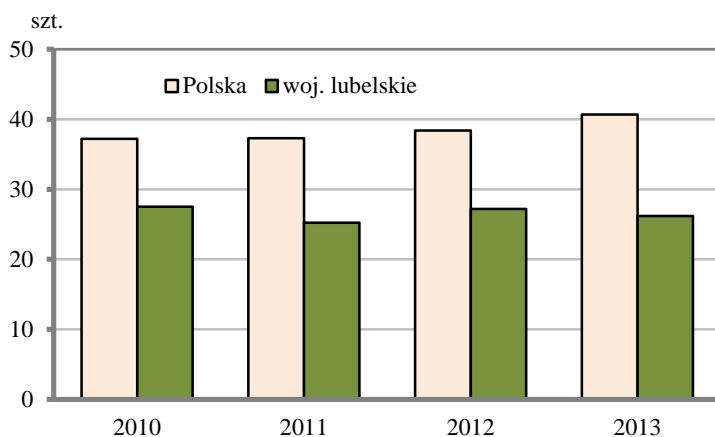
W województwie lubelskim w 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zwiększyło się pogłowie owiec, natomiast spadła liczebność bydła, trzody chlewnej oraz drobiu.

W czerwcu 2013 r., pogłowie bydła w województwie liczyło 357,0 tys. szt. co stanowiło 6,1% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2012 r. liczebność stada bydła zmniejszyła się o 6,7% (w kraju wzrosła o 1,4%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. odnotowano spadek o 8,3% (w kraju wzrost – o 1,7%).

W 2013 r. w ogólnym pogłowie bydła 44,0% stanowiły krowy, w tym 40,7% - krowy mleczne (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio 43,2% i 40,3%). Duży udział krów mlecznych w stadzie bydła w regionie świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

*Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w kwietniu według stanu w końcu marca, w sierpniu według stanu w końcu lipca i w grudniu według stanu w końcu listopada, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.*

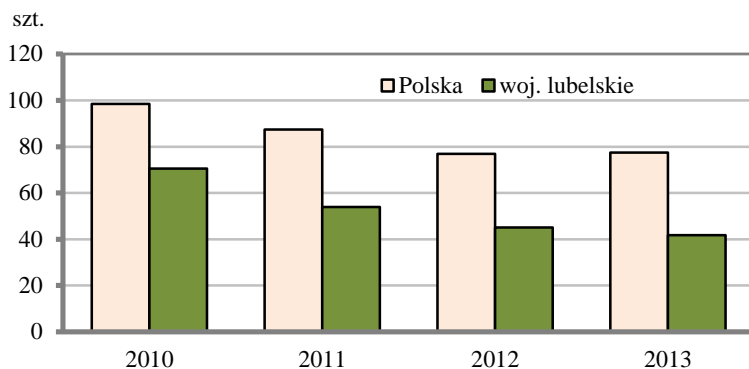
Wyk. 38. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**
Stan w czerwcu

Pogłowie trzody chlewnej w lipcu 2013 r. ukształtowało się na poziomie 569,6 tys. szt. (w tym 54,2 tys. szt., tj. 9,5% stanowiły lochy). Udział regionu w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 5,1%. W odniesieniu do stanu w 2012 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 10,3%

(w kraju o 3,6%). W porównaniu z 2010 r. spadek pogłowia był większy i wyniósł 43,1% (w kraju – 26,9%).

Wyk. 39. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych
Stan w lipcu

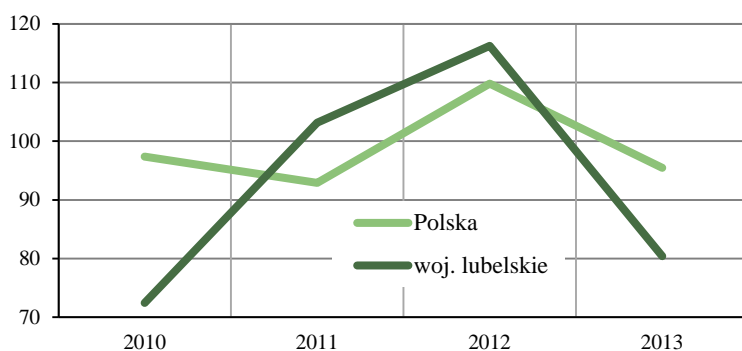
W 2013 r. stado owiec liczyło 15,6 tys. szt., co stanowiło 6,2% pogłowia krajowego. W porównaniu z poprzednim rokiem jego stan zwiększył się o 15,6% (w kraju zmniejszył się o 6,5%). W odniesieniu do 2010 r. pogłowie owiec w regionie zmniejszyło się o 9,0% (w kraju – o 6,8%).

W 2013 r. stado drobiu w regionie ukształtowało się na poziomie 4871,8 tys. szt. i stanowiło 3,5% ogólnego pogłowia w Polsce. W porównaniu z rokiem poprzednim jego liczebność w województwie spadła o 6,9% (w kraju wzrosła o 7,7%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2010 r. zarówno w województwie, jak i w Polsce pogłowie drobiu było mniejsze odpowiednio o 47,0% i 20,3%.

▪ SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W województwie lubelskim w 2013 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obserwowano zmniejszenie się skupu żywca rzeźnego, zanotowano także mniejszą ilość skupu ziarna zbóż podstawowych.

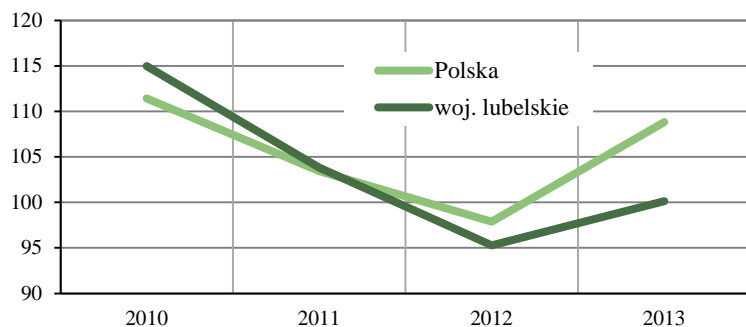
Wyk. 40. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)
Rok poprzedni = 100

W 2013 r. skupiono 450,4 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), co stanowi 5,6% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był niższy o 19,6%, a w porównaniu z 2010 r. – mniejszy o 3,6% (w kraju – odpowiednio spadek o 4,5% i o 2,6%). W omawianym roku w regionie skupiono

292,9 tys. ton pszenicy, tj. o 18,1% mniej niż w poprzednim roku i o 11,4% mniej niż w 2010 r. Skup żyta wyniósł 32,7 tys. ton i zmniejszył się o 18,1% w odniesieniu do 2012 r., i o 19,4% w stosunku do 2010 r.

Wyk. 41. **Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)**
Rok poprzedni = 100

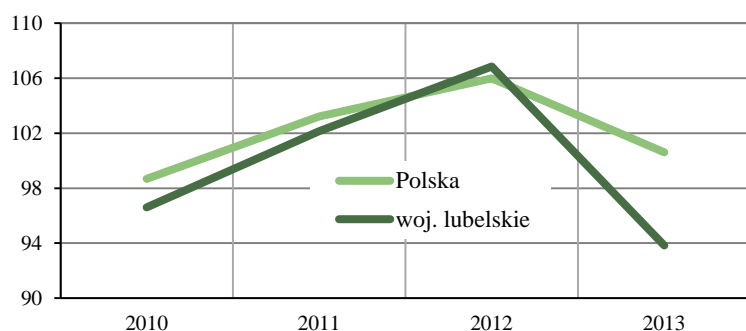

roku, a wzrost o 20,7% w stosunku do 2010 r.).

W omawianym roku skupiono 175,8 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami (co stanowi 5,0% skupu ogólnokrajowego).

W ciągu ostatniego roku skupiono 117,8 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 0,3% mniej niż w roku poprzednim i o 3,7% niż w 2010 r. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 33,7 tys. ton i był o 2,4% większy niż przed rokiem, zaś o 13,0% mniejszy niż w 2010 r. Żywca drobiowego skupiono 92,6 tys. ton, czyli o 0,5% więcej niż w roku poprzednim i o 9,3% więcej w porównaniu z 2010 r.

Wyk. 42. **Dynamika skupu mleka krowiego**
Rok poprzedni = 100

z 2010 r.).

Skup ziemniaków w 2013 r. ukształtował się na poziomie 23,5 tys. ton, co stanowi 1,7% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił spadek ilości skupionych ziemniaków o 21,5%, a w odniesieniu do 2010 r. o 7,2% (w kraju odnotowano spadek o 8,6% w odniesieniu do poprzedniego

W 2013 r. skup mleka krowiego wyniósł 519,9 mln litrów (co stanowi 5,4% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. o 6,2% mniej niż przed rokiem, a o 2,4% więcej niż w 2010 r. (w skali kraju zanotowano wzrost o 0,6% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 10,1% w porównaniu

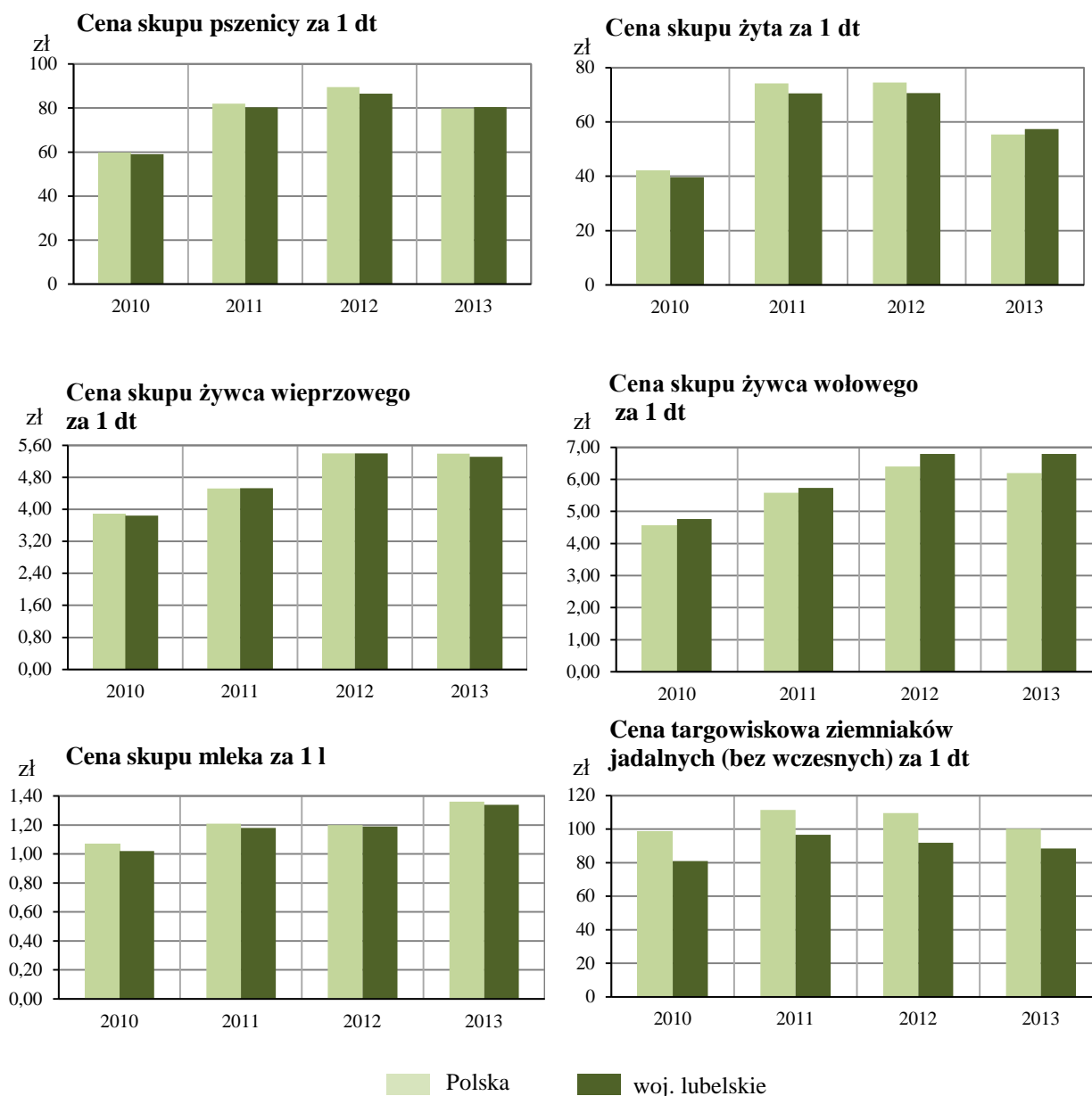
■ CENY PRODUKTÓW ROLNYCH W SKUPIE I NA TARGOWISKACH

W 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, odnotowano spadek cen skupu zbóż i żywca rzeźnego, zaś na targowiskach nastąpił spadek cen żyta i wzrost cen pszenicy.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2013 r. wyniosła 80,37 zł za 1 dt (w kraju – 79,67 zł) i była o 7,1% niższa niż przed rokiem, a o 36,2% wyższa w porównaniu z 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 91,63 zł (w kraju – 97,50 zł), tj. o 3,0% więcej niż w roku poprzednim i o 53,7% niż w 2010 r.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Wyk. 43. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 57,55 zł za dt (w kraju – 55,36 zł), tj. o 18,4% niższym w porównaniu z zanotowanym w 2012 r. i o 45,1% wyższym niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta była niższa w stosunku do poprzedniego roku o 3,1%, a w odniesieniu do uzyskanej w 2010 r. wyższa o 62,1% osiągając poziom 68,65 zł (w Polsce – 72,89 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

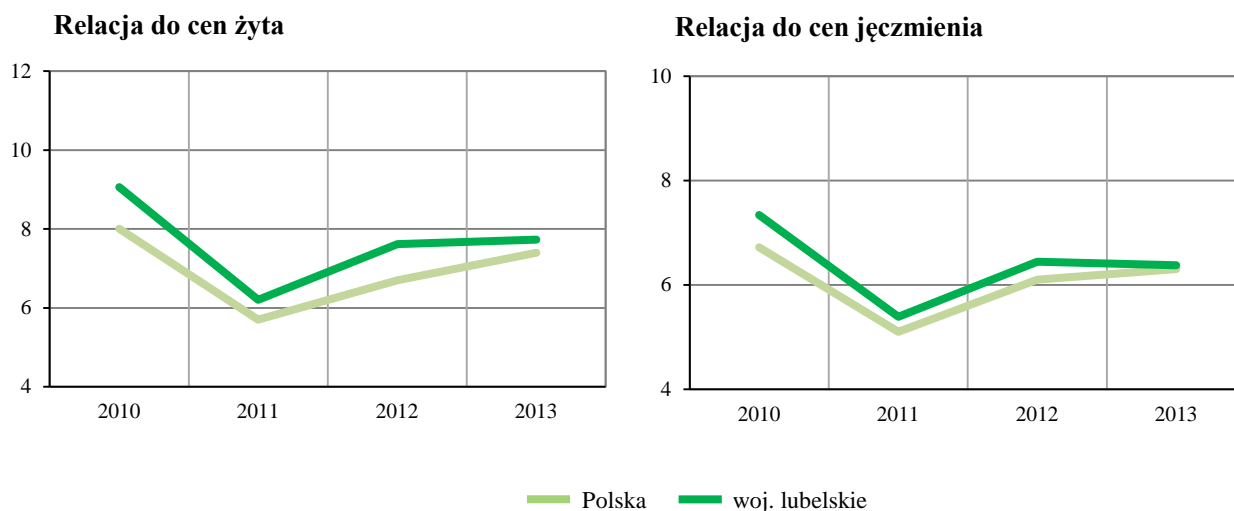
W 2013 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 57,45 zł za dt (w kraju – 64,45 zł), tj. o 74,1% więcej niż przed rokiem i o 26,7% niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 88,51 zł za dt (w Polsce – 100,22 zł), tj. o 43,1% wyższym w stosunku do zanotowanego w 2012 r. i o 3,4% niższym niż w 2010 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,79 zł za kg (w kraju – 6,20 zł), tj. zmniejszyła się o 0,1% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku, a wzrosła o 42,4% w odniesieniu do 2010 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 5,31 zł za kg (w kraju – 5,39 zł), tj. o 1,6% niższą niż w 2012 r. i o 38,5% w porównaniu z zanotowaną w 2010 r.

W 2013 r., w odniesieniu do roku poprzedniego nieznacznie poprawiła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Ukształtowała się ona na poziomie 7,4 (wobec 7,6 w 2012 r. i 9,1 w 2010 r.), w kraju relacja wyniosła 7,6 (wobec 6,7 w 2012 r. i 8,0 w 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie pozostała na niezmiennym poziomie i wyniosła 6,4. (w kraju 6,2).

Wyk. 44. **Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia**

W 2013 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 4,39 zł za kg (w kraju – 4,22 zł) i była o 3,1% wyższa w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku i o 24,6% niż w 2010 r.

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,34 zł (w kraju – średnio 1,36 zł), tj. o 12,2% więcej niż przed rokiem i o 31,6% więcej niż w 2010 r.

▪ GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA ^a

W województwie lubelskim w 2012 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała niższa wartość produkcji zwierzęcej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej.

Według wstępnych danych w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. zanotowano spadek produkcji globalnej o 2,3%, o czym zadecydowała o 7,8% niższa niż rok wcześniej produkcja zwierzęca, natomiast produkcja roślinna zwiększyła się o 0,4%. W analizowanym roku udział województwa lubelskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 8,0% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 10,2%, a zwierzęcej – 5,3%. W 2012 r. produkcja globalna w kraju zmniejszyła się o 0,9% w porównaniu do poprzedniego roku w wyniku spadku produkcji roślinnej o 0,6% i zwierzęcej o 1,4%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywców rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

zwierzęcej, natomiast produkcja roślinna wzrosła o 0,6%.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie lubelskim w 2012 r., 60,3% stanowiła produkcja roślinna, natomiast na produkcję zwierzęcą przypadało 39,7%. Wartość produkcji końcowej w 2012 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, była o 2,9% niższa, wskutek spadku o 7,8% produkcji

a Dane wstępne, mogą ulec zmianie.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W 2012 r. w towarowej produkcji rolniczej nastąpił spadek produkcji ogółem (o 0,3%), przy wzroście wartości produkcji roślinnej (o 2,9%), a spadku zwierzęcej (o 4,7%).

W 2012 r. udział regionu w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej wyniósł 7,4%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Rolnictwo w województwie lubelskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

PRZEMYSŁ

W 2013 r. w województwie lubelskim w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Zanotowano także wzrost wydajności pracy ^a, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2013 r. w województwie osiągnęła wartość 30004,1 mln zł (w cenach bieżących) i była wyższa o 4,6% (w cenach stałych) w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim oraz o 29,6% niż w 2010 r. W skali kraju w tym czasie sprzedaż produkcji zwiększyła się odpowiednio o 2,2% i 11,0%. Po spadku produkcji sprzedanej przemysłu w regionie w skali roku w I kwartale 5,2% i I półroczu 1,9%, nastąpił jej wzrost w okresie trzech pierwszych kwartałów 0,6%.

*Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:*

- *wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

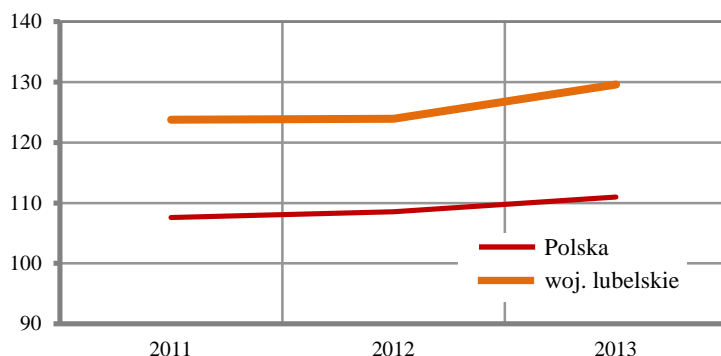
Tabl. 17. **Przemysł**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1138861,2	1148985,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	84,1	84,5
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2470,5	2446,1

^a Mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Tabl. 17. **Przemysł (dok.)**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
WOJ. LUBELSKIE			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	21783,9	28881,5	30004,1
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	77,5	74,1	73,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	84,0	90,1	88,9
M. LUBLIN			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	6369,3	9073,5	9654,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	60,0	49,5	49,4
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	20,1	25,8	25,8

Wyk. 45. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**
(ceny stałe)
2010 = 100

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2013 r. w województwie lubelskim w głównej mierze wpłynęła produkcja w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 21953,2 mln zł, co stanowiło 73,2% produkcji przemysłowej.

W 11 spośród 23 działów przetwórstwa przemysłowego produkcja (w cenach stałych) była wyższa niż przed rokiem. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego, w największym stopniu wzrosła poligrafia i reprodukcja (o 20,3%), produkcja papieru i wyrobów z papieru (o 15,4%), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 15,3%), maszyn i urządzeń (o 13,7%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 11,2%), artykułów spożywczych (o 6,7%) oraz napojów (o 4,4%). W analizowanym okresie spadek dotyczył produkcji metali (o 26,8%), naprawy, konserwa-

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

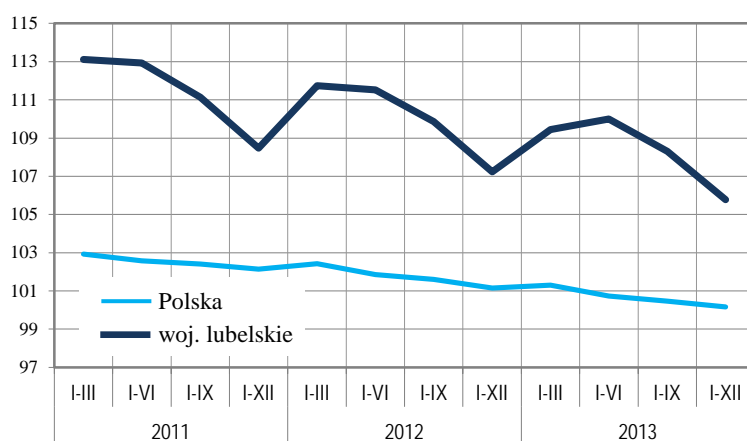
cji i instalowania maszyn i urządzeń (o 13,3%), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 11,8%) oraz urządzeń elektrycznych i wyrobów z metali (po 11,4%).

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubelskim (ceny stałe)**

Sekcje i działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	109,7	107,4	104,3	100,1	94,8	98,1	100,6	104,6
Przetwórstwo przemysłowe	111,7	109,0	108,0	103,8	94,6	97,1	99,0	103,5
w tym:								
Produkcja artykułów spożywczych	99,5	97,4	99,0	98,6	102,9	104,3	104,9	106,7
Produkcja napojów.....	122,2	114,4	108,9	87,5	82,2	80,9	84,3	104,4
Produkcja wyrobów tekstylnych	96,9	105,1	107,1	106,9	116,1	115,4	109,6	106,5
Produkcja odzieży	118,9	104,2	108,2	116,9	94,8	108,6	105,3	99,2
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	156,6	139,1	131,3	119,9	102,7	103,0	106,5	100,1
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	104,1	105,2	103,8	102,5	87,7	92,6	95,9	97,8
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	83,6	89,2	85,1	84,4	105,3	112,5	115,7	115,4
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	309,4	231,8	233,2	229,5	98,3	109,8	116,3	120,3
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	153,6	138,2	121,1	122,6	92,8	105,3	122,8	118,5
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	110,7	109,8	110,9	110,4	90,7	88,8	88,1	88,2
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	99,3	93,3	94,8	92,6	108,0	114,7	116,3	115,3
Produkcja metali	155,3	142,3	127,4	114,6	107,6	122,3	66,7	73,2
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	121,9	116,8	110,5	103,0	68,4	75,9	83,0	88,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	116,9	116,3	112,5	108,8	90,1	108,9	110,3	113,7
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	96,3	114,6	109,8	112,5	115,5	106,1	110,1	111,2
Produkcja mebli	103,2	99,8	97,8	95,0	83,7	89,8	92,4	95,9

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubelskim w skali roku towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia o 1,4%, a w stosunku do 2010 r. wzrost o 5,8%. W kraju zanotowano również spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle o 1,0% w odniesieniu do roku poprzedniego i wzrost o 0,2% w porównaniu z 2010 r.

Wyk. 46. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle**
2010 = 100

W 2013 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 88,9 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego zmalało o 1,4%, w tym w sekcji przetwórstwo przemysłowe o 2,2%.

Wydajność pracy w przemyśle w 2013 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w województwie lubelskim była o 6,1% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 3,2%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO

W 2013 r. w województwie lubelskim zanotowano spadek produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Niższa niż przed rokiem była także wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano natomiast zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym spadku przeciętnego zatrudnienia.

W 2013 r. w województwie lubelskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 5490,7 mln zł i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 4,1% (w skali kraju spadek odpowiednio o 11,3%).

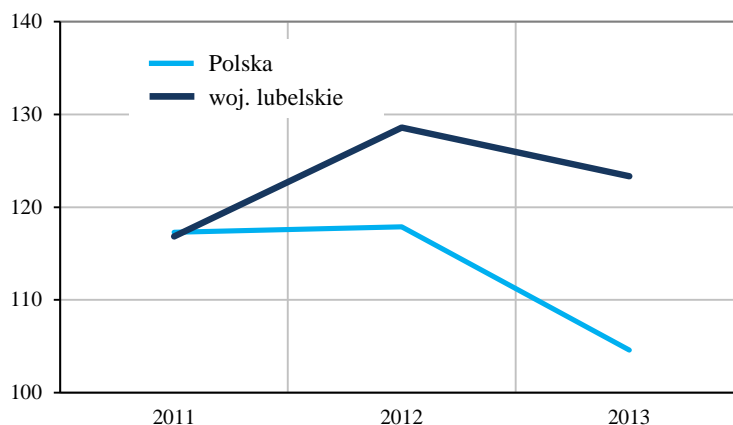
Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- *wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);*
- *wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;*
- *zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;*
- *wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;*
- *produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.*

Tabl. 19. **Budownictwo**

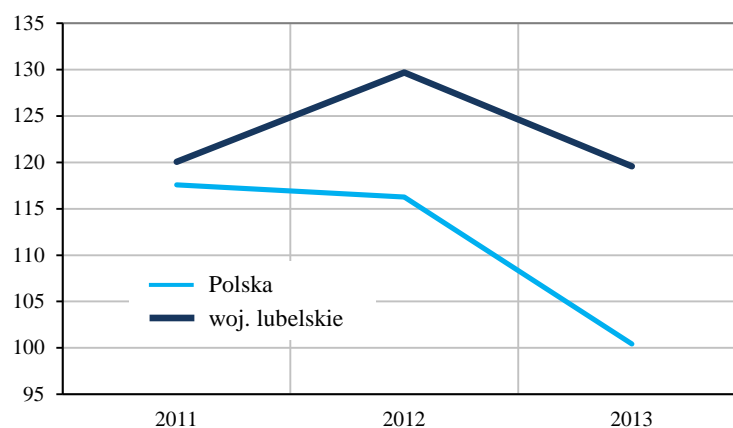
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	189076,7	167771,8
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	50,8	49,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	486,3	444,2
WOJ. LUBELSKIE			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	4452,3	5725,0	5490,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	68,4	69,0	66,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	17,9	20,3	18,4
M. LUBLIN			
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	1954,4	2653,5	2552,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	.	.	.
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	7,1	8,4	7,7

Wyk. 47. **Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)**
2010 = 100

W województwie produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 3644,5 mln zł (66,4% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 7,8%. W kraju spadek produkcji budowlano-montażowej wyniósł 12,0%.

Wyk. 48. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)**
2010 = 100

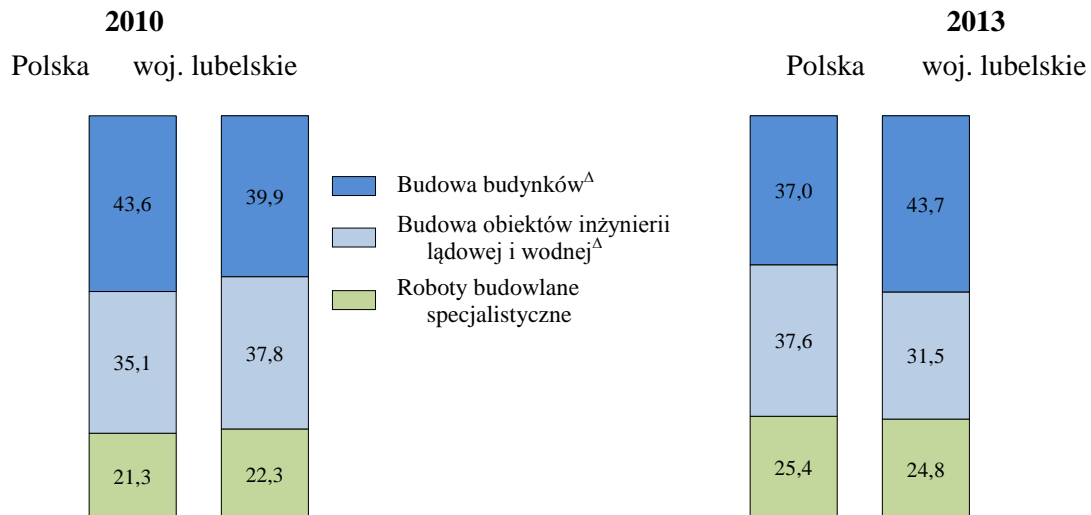

Tabl. 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie lubelskim (ceny bieżące)**

Działy	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó ł e m	129,0	117,6	111,4	108,0	104,6	91,2	96,6	92,2
Budowa budynków ^A	132,5	123,5	118,2	112,5	110,9	87,9	94,2	88,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	129,1	102,6	98,2	98,6	137,7	98,3	98,5	93,4
Roboty budowlane specjalistyczne	123,6	120,7	115,7	113,7	78,2	91,8	99,3	97,0

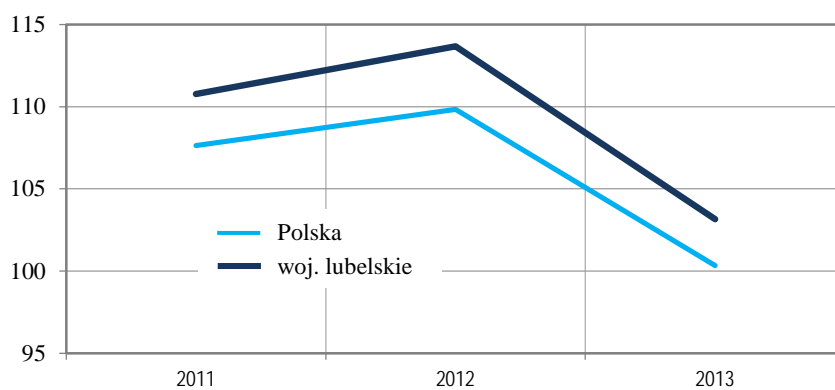
W produkcji budowlano-montażowej znaczący udział posiadały jednostki zajmujące się budową budynków (43,7% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2013 r.), których produkcja była o 11,1% niższa niż rok wcześniej. W przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (udział 31,5%) produkcja zmniejszyła się o 6,6%, a w wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (udział 24,8%) – o 3,0%.

Wyk. 49. **Struktura w % produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)**

W 2013 r. malejącej produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 9,3%, wobec spadku o 8,7% w skali kraju.

Wyk. 50. **Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie**
2010 = 100

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2013 r. na Lubelszczyźnie ukształtowała się na poziomie 297,7 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 5,7% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W 2013 r. w województwie lubelskim w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała zarówno liczba mieszkań oddanych do użytkowania, jak i liczba wydanych pozwoleń na ich realizację oraz rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego.

W 2013 r. w regionie oddano do użytkowania 6964 mieszkań, tj. mniej o 3,1% niż przed rokiem i więcej o 22,9% niż w 2010 r. W kraju notowano spadek o 4,9% liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku poprzedniego i wzrost o 7,0% w porównaniu z 2010 r.

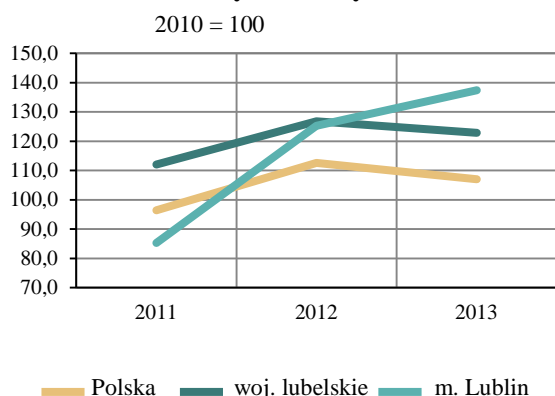
*Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.*

Tabl. 21. **Budownictwo mieszkaniowe**

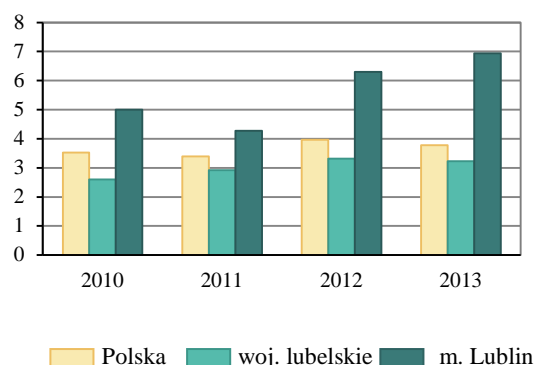
Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	4,0	3,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	102,4	104,6
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	4,5	4,3	3,6
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	3,7	3,3
WOJ. LUBELSKIE			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,6	3,3	3,2
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	107,7	102,5	100,5
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	3,5	3,5	2,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,3	3,0	2,6
M. LUBLIN			
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,0	6,3	6,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	70,2	72,5	63,7
Pozwolenia na budowę na 1000 ludności	4,6	6,2	3,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	5,6	4,2	4,0

Wyk. 51. **Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania**

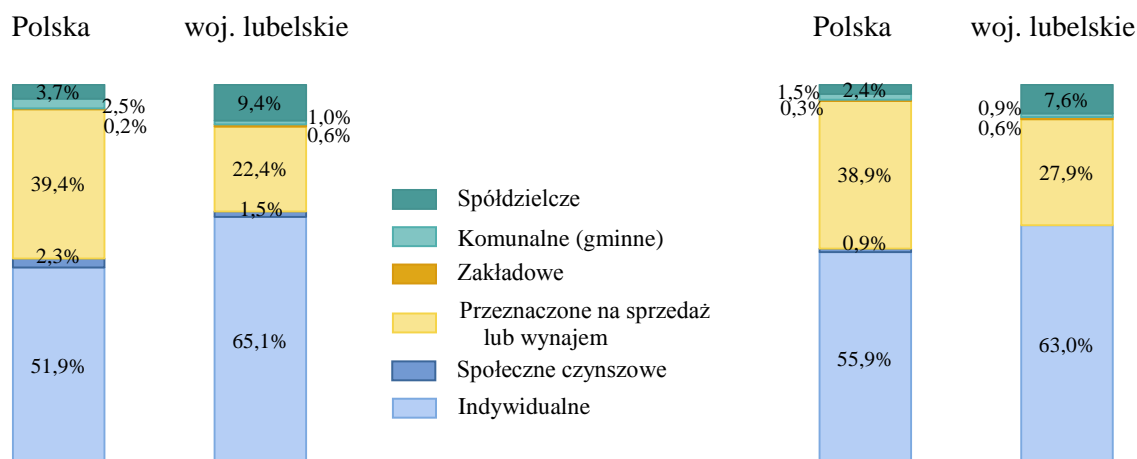

Wyk. 52. **Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności**

W 2013 r. w województwie lubelskim wzrost liczby oddanych mieszkań notowano w budownictwie zakładowym (5-krotny wzrost liczby mieszkań, przy udziale 0,6%) i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (wzrost liczby mieszkań o 4,8%, przy udziale 27,9%).

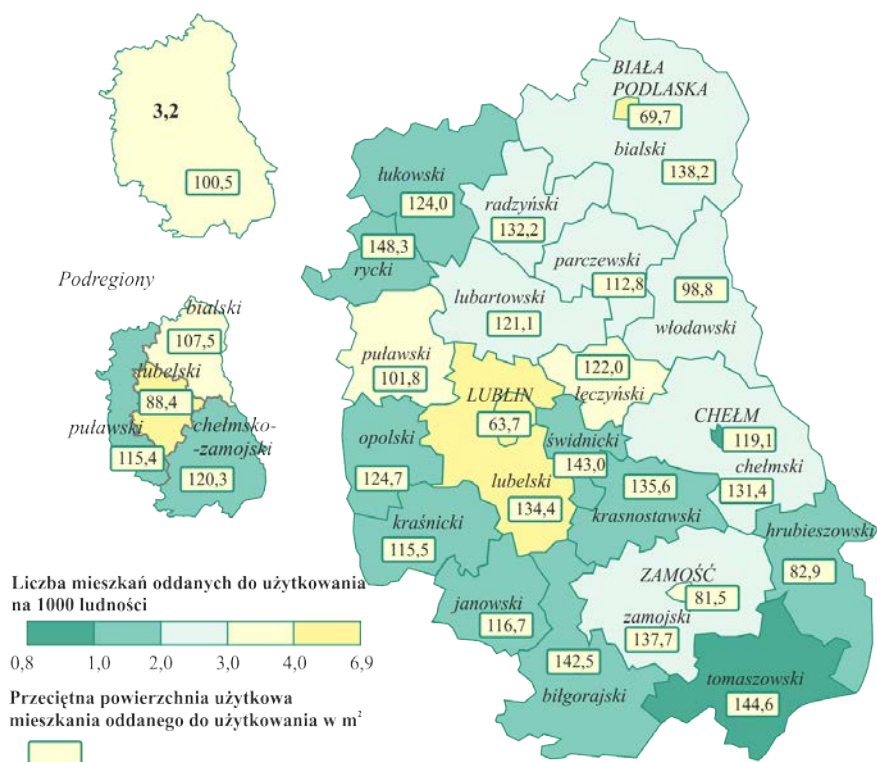
Wyk. 53. **Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa**

Tabl. 22. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubelskim**

Formy budownictwa	2012				2013			
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2011 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	2012 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
O g ó ł e m	7190	100,0	113,2	102,5	6964	100,0	96,9	100,5
Spółdzielcze	626	8,7	134,3	54,2	527	7,6	84,2	54,9
Komunalne (gminne)	105	1,5	61,4	37,3	65	0,9	61,9	38,0
Zakładowe	8	0,1	24,2	49,6	41	0,6	512,5	54,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1856	25,8	120,4	61,7	1946	27,9	104,8	55,9
Społeczne czynszowe	-	-	x	x	-	-	x	x
Indywidualne	4595	63,9	114,0	127,5	4385	63,0	95,4	127,1

Wyk. 54. **Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2013 r.**

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

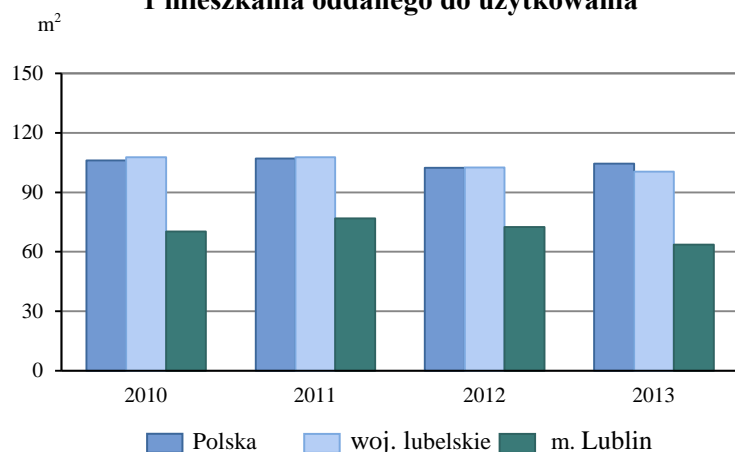
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie lubelskim w 2013 r. wyniosła 100,5 m² (w kraju – 104,6 m²) i zmniejszyła się o 2,0 m² w stosunku do roku poprzed-

niego (w kraju wzrosła o 2,2 m²). W porównaniu z 2010 r. uległa ona zmniejszeniu o 7,2 m² (w kraju zmniejszyła się o 1,6 m²).

Największą powierzchnią użytkową charakteryzowały się mieszkania w budownictwie indywidualnym (127,1 m²), a najmniejszą komunalne (38,0 m²).

W województwie lubelskim w 2013 r. największe mieszkania

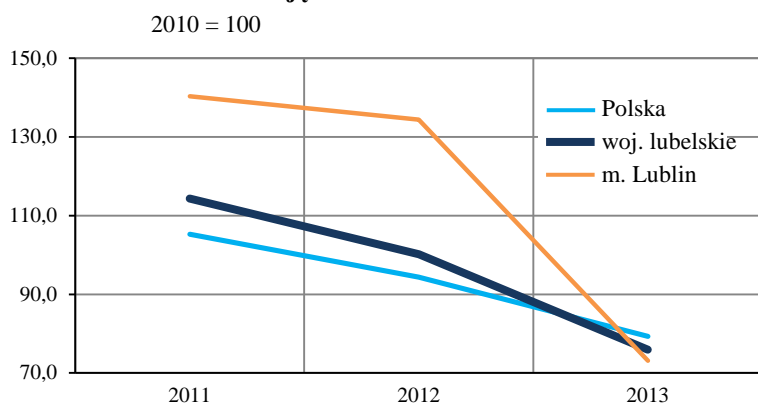
Wyk. 55. **Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania**

budowano w powiecie ryckim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 148,3 m²) i tomaszowskim (144,6 m²), a najmniejsze w miastach na prawach powiatu: Lublinie (63,7 m²) i Białej Podlaskiej (69,7 m²).

W ciągu 2013 r. w regionie wydano pozwolenia na budowę 5824 mieszkań, tj. mniej o 24,2% niż rok wcześniej i więcej o 24,0% niż w 2010 r. (w skali kraju nastąpił spadek o 16,0% w stosunku do roku poprzedniego i o 20,7% w odniesieniu do 2010 r.).

Wyk. 56. **Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań**

W województwie lubelskim najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań wydano inwestorom indywidualnym (77,9% ogółu) oraz budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (19,7%). Liczba pozwoleń na budowę uzyskanych przez tych inwestorów zmniejszyła się w skali roku odpowiednio o 7,3% i 40,8%. Spadek ilości pozwoleń

wydanych na realizację mieszkań odnotowano wśród wszystkich form budownictwa.

Tabl. 23. **Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia w województwie lubelskim**

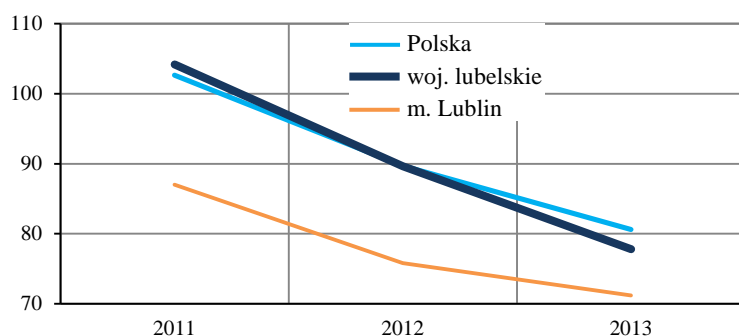
Formy budownictwa	2012			2013		
	w liczbach biewzględ- nych	w odset- kach	2011 = = 100	w liczbach biewzględ- nych	w odset- kach	2012 = = 100
O g ó ł e m	7684	100,0	87,7	5824	100,0	75,8
Spółdzielcze	382	5,0	58,7	54	0,9	14,1
Komunalne (gminne)	312	4,1	208,0	90	1,5	28,8
Zakładowe	40	0,5	x	-	-	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1933	25,2	76,2	1145	19,7	59,2
Społeczne czynszowe	124	1,6	x	-	-	x
Indywidualne	4893	63,7	90,8	4535	77,9	92,7

Większą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na realizację lokali mieszkalnych wydano w 6 powiatach regionu, przy czym najwyższy wzrost nastąpił w powiecie parczewskim (o 55,6%) i powiecie łęczyńskim (o 24,8%), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w miastach na prawach powiatu: Zamość (o 90,9%) oraz Chełm (o 70,0%).

Rozpoczęto budowę 5681 mieszkań, tj. o 13,2% mniej niż w 2012 r. (w skali kraju spadek wyniósł 10,2%). W stosunku do 2010 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zmniejszyła się w województwie o 22,2% (w kraju o 19,4%).

W regionie w 2013 r. największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto zanotowano w budownictwie indywidualnym – 4424, tj. o 7,8% mniej niż rok wcześniej oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 1074, tj. o 17,9% mniej.

Wyk. 57. **Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto**
2010 = 100

W województwie lubelskim w odniesieniu do 2012 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w 5 powiatach, najwyższy w powiecie kraśnickim (o 17,6%) oraz łączyńskim (o 17,5%), natomiast wyraźny spadek w powiecie świdnickim (o 53,9%) i mieście Biała Podlaska (o 53,6%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie lubelskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

RYNEK WEWNĘTRZNY

W województwie lubelskim w 2013 r. miał miejsce wzrost wartości sprzedaży detalicznej i hurtowej (po spadku tej ostatniej notowanym rok wcześniej) w odniesieniu do roku 2012.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2013 r. zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 1,6% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 2,3% wyższym niż w roku poprzednim).

*Dane o **sprzedaży detalicznej** towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.*

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a** (ceny bieżące)

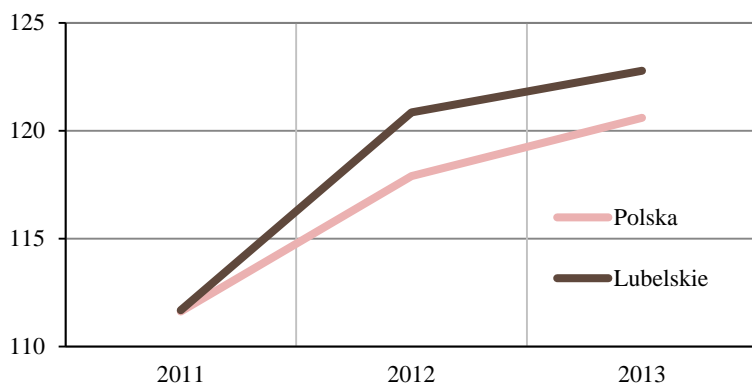
Wyszczególnienie	2011	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
POLSKA			
O g ó ł e m	111,6	105,6	102,3
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	101,9	103,3	110,8
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	120,1	109,1	93,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	102,8	104,4	102,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	130,3	113,2	109,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,8	106,9	109,7
Włókno, odzież, obuwie	112,5	104,4	107,9
Meble, RTV, AGD	106,7	117,5	105,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	107,0	87,6	100,7
Pozostałe	116,7	101,3	96,8
LUBELSKIE			
O g ó ł e m	111,7	108,2	101,6
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	122,0	122,9	86,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	121,7	90,2	123,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	109,5	101,1	102,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	53,8	217,8	100,7
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	182,8	109,1	129,5
Włókno, odzież, obuwie	182,4	98,4	111,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Tabl. 24. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a (dok.)**

Wyszczególnienie	2011	2012	2013
	rok poprzedni = 100		
LUBELSKIE (dok.)			
Meble, RTV, AGD	85,4	100,1	104,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	104,1	111,6	103,2
Pozostałe	123,4	120,1	80,8

^a Patrz notka a na str. 77.

Wyk. 58. **Dynamika sprzedaży detalicznej**
(ceny bieżące)
2010 = 100

(o 11,2%).

Wysoki wzrost sprzedaży detalicznej w porównaniu do 2012 r. obserwowano w przedsiębiorstwach zgrupowanych w następujących rodzajach działalności:

- paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 32,8%),
- farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 29,5%),
- włókno, odzież, obuwie

Poziomu sprzedaży detalicznej z 2012 r. nie uzyskano w jednostkach z grup:

- pozostałe (spadek o 19,2%),
- pojazdy samochodowe, motocykle, części (spadek o 13,5%),
- żywność, napoje i wyroby tytoniowe (spadek o 4,3%).

W sprzedaży detalicznej w 2013 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zgrupowane w kategoriach:

- żywność, napoje i wyroby tytoniowe (42,9%),
- pozostałe (12,1%),
- paliwa stałe, ciekłe i gazowe (11,2%),
- farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (9,3%),
- meble, RTV, AGD (9,0%),
- pojazdy samochodowe, motocykle, części (6,5%).

W województwie lubelskim w 2013 r., przeciwie do 2012 r., w kolejnych kwartalnych okresach narastających, notowano wzrost wskaźników dynamiki sprzedaży detalicznej ogółem towarów.

Tabl. 25. **Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie lubelskim (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2012				2013			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
O g ó l e m	122,3	118,8	114,2	108,2	97,1	99,3	100,2	101,6
w tym:								
Pojazdy samochodowe, moto- cykle, części	126,1	134,5	127,3	122,9	93,3	84,5	81,4	86,5
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe ...	148,9	124,1	105,8	90,2	96,3	105,4	120,8	132,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	107,2	104,9	103,4	101,1	101,4	99,8	100,8	102,4
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	217, 1	213,7	212,6	217,8	100,9	103,5	100,5	100,7
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	134,9	133,1	130,7	109,1	130,8	134,6	134,5	111,2
Włókno, odzież, obuwie	109,0	105,6	104,4	98,4	109,7	109,0	110,4	111,2
Meble, RTV, AGD	106,9	105,8	102,9	100,1	113,8	122,9	112,4	104,7
Prasa, książki, pozostała sprze- daż w wyspecjalizowanych sklepach	106,0	117,7	119,7	111,6	102,9	103,4	101,6	103,2
Pozostałe	150,3	137,3	128,1	120,1	64,6	76,3	79,8	80,8

^a Patrz notka *a* do tabl. 24 na str. 77.

Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie lubelskim nie była tak wysoka jak w roku poprzednim. W 2013 roku województwo lubelskie pod względem dynamiki sprzedaży detalicznej znalazło się na jedenastym miejscu, podczas gdy rok wcześniej była to pozycja czwarta.

W 2013 r. w województwie lubelskim wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych zwiększyła się o 12,5% w stosunku do stanu sprzed roku (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrost wyniósł 8,6%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych była wyższa o 3,5% niż w 2012 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe o 1,3%). W województwie lubelskim w skali roku najbardziej zwiększyła się wartość sprzedaży hurtowej realizowanej na zlecenie (o 43,2%) oraz niewyspecjalizowanej (o 33,4%). Największy spadek obserwowano w dwóch grupach: sprzedaż hurtowa AGD, RTV, artykułów użytku domowego (o 22,7%) oraz sprzedaż hurtowa żywności (o 5,0%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

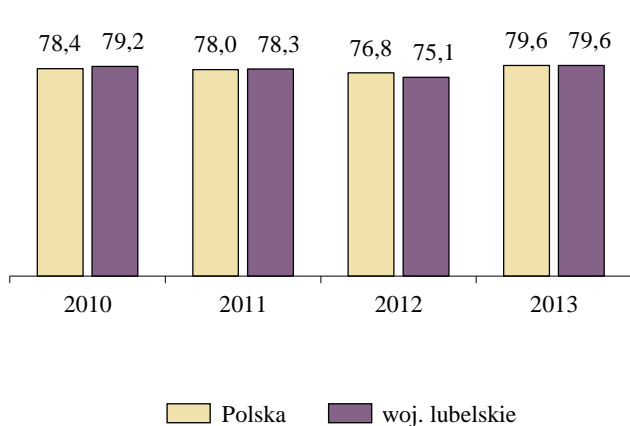
WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW NIEFINANSOWYCH

W 2013 r. badane przedsiębiorstwa uzyskały lepsze wyniki finansowe niż przed rokiem. Wzrósł wynik finansowy brutto i netto. W porównaniu do 2012 roku zwiększył się udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów ich uzyskania wpłynęła na obniżenie wskaźnika poziomu kosztów. Poprawiły się wskaźniki rentowności, natomiast nieznacznemu pogorszeniu uległy wskaźniki płynności finansowej.

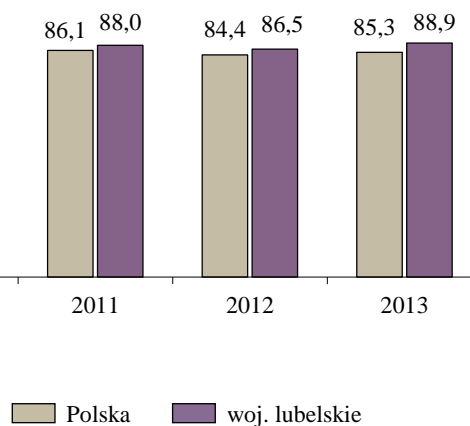
Wyniki finansowe uzyskane w 2013 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie lubelskim ukształtowały się na bardziej korzystnym poziomie w porównaniu z rokiem poprzednim (z wyjątkiem wyniku na operacjach nadzwyczajnych). W kraju uzyskane wyniki finansowe również poprawiły się w stosunku do notowanych w 2012 r.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 330).

Wyk. 59. **Udział (w %) liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów**

Wyk. 60. **Udział (w %) przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności**

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2013 r. zysk netto wykazało 79,6% badanych przedsiębiorstw, wobec 75,1% przed rokiem, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wzrósł z 86,5% w 2012 r. do 88,9% w roku następnym. W kraju obserwowano podobne, korzystne poziomy wskaźników.

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 54946,9 mln zł i były o 0,2% wyższe niż w roku 2012, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 51710,6 mln zł i spadły

Wyniki finansowe:

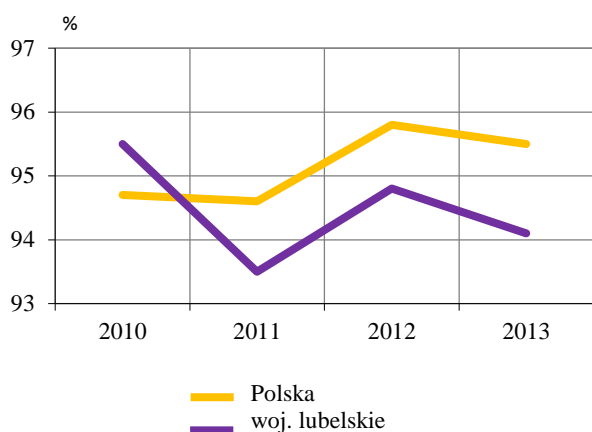
- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a w 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

o 0,6%. Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów wpłynęła na nieznaczną poprawę wskaźnika poziomu kosztów w skali roku o 0,7 p. proc. do 94,1%. W kraju w analizowanym okresie również zaobserwowano spadek wskaźnika poziomu kosztów (odpowiednio: z 95,8% do 95,5%). W omawianym okresie zarówno w województwie lubelskim, jak i w kraju, poprawiły się: wynik ze

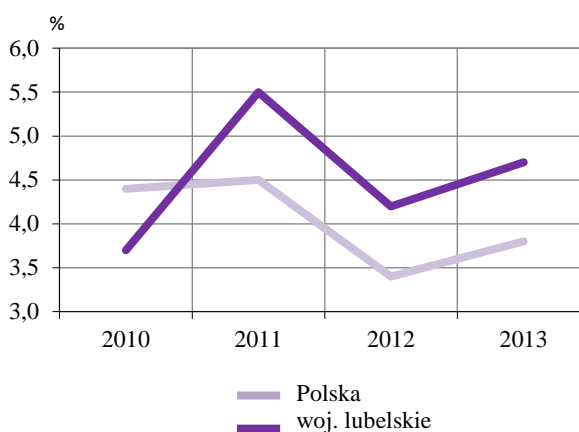
sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik na działalności gospodarczej oraz wynik finansowy brutto i netto.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2013 r. w województwie lubelskim osiągnęły wartość 53736,2 mln zł (wzrost o 0,8% w stosunku do roku poprzedniego), a koszty ich uzyskania wyniosły 49984,9 mln zł (wzrost o 0,2%). Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (na poziomie 3751,3 mln zł) był o 8,1% wyższy niż w roku 2012. Zmniejszyła się strata na pozostałej działalności operacyjnej (z -551,2 mln zł do -521,0 mln zł). Zwiększył się wynik na operacjach finansowych (z -84,6 mln zł w 2012 r. do 6,1 mln zł w 2013 r.). W rezultacie, wynik finansowy na działalności gospodarczej wzrósł o 14,2% od zanotowanego w 2012 roku i wyniósł 3236,3 mln zł. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 3236,5 mln zł, tj. o 14,3% większą niż w 2012 r. Po odliczeniu obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 2584,5 mln zł i wzrósł o 12,6% w stosunku do uzyskanego w 2012 roku.

Wyk. 61. Wskaźnik poziomu kosztów

Wyk. 62. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów użytkowania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.
- wskaźnik płynności I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- Wskaźnik płynności II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W skali roku poprawiły się wskaźniki: poziomu kosztów z całokształtu działalności, wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 6,5% do 7,0 %), rentowności obrotu brutto (z 5,2% do 5,9 %) oraz obrotu netto (z 4,2% do 4,7%). Pogorszyły się natomiast wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o 0,5 p. proc. oraz 0,6 p. proc.).

W kraju również odnotowano poprawę większości analizowanych wskaźników: poziomu kosztów z całokształtu działalności (o 0,3 p. proc., rentowności obrotu brutto

i netto (odpowiednio z 4,2% do 4,5% oraz z 3,4% do 3,8%) oraz płynności finansowej I stopnia (z 34,1% do 35,0%). W skali roku pogorszył się wskaźnik płynności finansowej II stopnia o 0,6 p. proc (z 97,4% do 96,8%). Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów pozostał na niezmiennym poziomie 4,3%.

Należy podkreślić, że dla województwa lubelskiego poziomy wskaźników: rentowności sprzedaży produktów, towarów i materiałów, rentowności obrotu brutto, rentowności obrotu netto, płynności finansowej I stopnia, płynności finansowej II stopnia w 2013 r. przekraczały wartości krajowe

Tabl. 26. **Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
	w %		
POLSKA			
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,8	95,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,3	4,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,2	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,4	3,8
Wskaźnik płynności I stopnia	39,7	34,1	35,0
Wskaźnik płynności II stopnia	105,5	97,4	96,8
WOJ. LUBELSKIE			
Wskaźnik poziomu kosztów	95,5	94,8	94,1
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,5	6,5	7,0
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,5	5,2	5,9
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,7	4,2	4,7
Wskaźnik płynności I stopnia	38,8	46,9	46,4
Wskaźnik płynności II stopnia	107,3	111,9	111,3

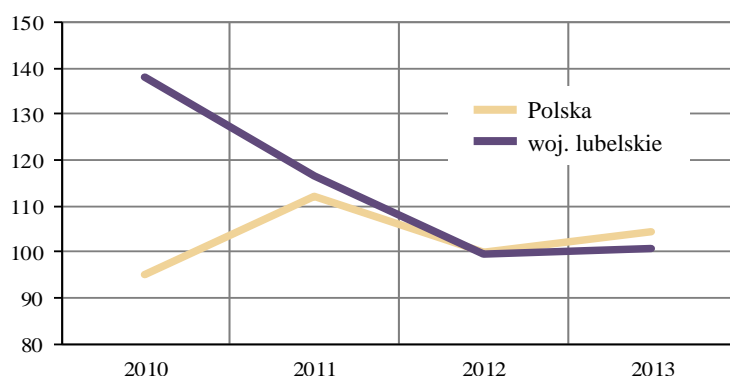
Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
  - „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).*

NAKLADY INWESTYCYJNE

W 2013 roku odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych w badanych przedsiębiorstwach mających siedzibę na terenie województwa lubelskiego. Liczba rozpoczętych inwestycji była niższa niż w 2012 r., ale ich wartość kosztorysowa wyższa.

Wyk. 63. **Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem**
(ceny bieżące)
Rok poprzedni = 100

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2013 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa lubelskiego, wyniosły 3497,4 mln zł i były wyższe od zanotowanych rok wcześniej o 0,8%. W kraju, w tym samym okresie, wartość nakładów inwestycyjnych była

wyższa o 4,4% w odniesieniu do poziomu zanotowanego w 2012 r.

*Prezentowany podział **nakładów inwestycyjnych**, obejmujących nakłady na nowe środki trwałe i (lub) ulepszenie (rozbudowę, przebudowę, rekonstrukcję, modernizację) istniejących obiektów majątku trwałego, opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.*

Tabl. 27. **Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)**

Wyszczególnienie	2010	2012	2013
POLSKA			
O g ó ł e m w mln zł	89236,8	99719,0	104061,4
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	42,1	40,6	41,3
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	45,5	47,4	46,6
Środki transportu	11,3	11,1	11,3
WOJ. LUBELSKIE			
O g ó ł e m w mln zł	2994,5	3468,7	3497,4
w tym – w % – nakłady na:			
Budynki i budowle	55,3	54,6	56,5
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	36,7	37,2	37,6
Środki transportu	7,8	7,2	5,1

W 2013 roku w województwie lubelskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowlę wydatkowano 1976,8 mln zł (o 4,3% więcej niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- *budynki i budowlę (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz. inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

techniczne i narzędzia – 1314,3 mln zł (o 1,9% więcej), a na środki transportu – 178,8 mln zł (o 28,1% mniej).

W porównaniu z 2012 r. wzrost nakładów inwestycyjnych miał miejsce m.in. w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 407,6%), informacja i komunikacja (o 64,5%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 57,5%), obsługa rynku nieruchomości (o 51,8%), handel (o 31,4%), przetwórstwo przemysłowe (o 10,0%). Spadek nakładów odnotowano m.in. edukacji (o 93,0%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (o 88,3%), kulturze, rozrywce i rekreacji

(o 69,7%), budownictwie (o 68,5%).

W 2013 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przemysłu (na który przypadało 87,6% ogółu poniesionych nakładów, w tym przetwórstwo przemysłowe – 26,6%) oraz dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (6,0%).

W 2013 r. w regionie inwestorzy rozpoczęli realizację 1735 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 1741,6 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 1891 nowych inwestycji o wartości 1687,6 mln zł). Łączna wartość kosztorysowa inwestycji była o 3,2% wyższa niż w roku poprzednim. W województwie na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 33,1% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji nowo rozpoczętych (rok wcześniej 32,9%).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych (moduł – dane krótkookresowe).

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Ludność ^{ab} (w tys.)	2179,6	2172,8	2166,2	2161,8	2157,2	2178,6	2171,9	2165,7	2156,2	Population ^{ab} (in thous.)
Na 1000 ludności ^b (w okresie I–XII):										Per 1000 population ^b (in the period I–XII):
małżeństwa zawarte	5,93	6,20	6,84	6,83	6,74	6,10	5,59	5,43	4,80	marriages contracted
urodzenia żywe	9,75	9,85	10,02	10,61	10,61	10,38	9,82	9,78	9,14	live births
zgony	10,58	10,39	10,72	10,80	10,95	10,56	10,57	10,40	10,58	deaths
przyrost naturalny	-0,84	-0,54	-0,70	-0,19	-0,34	-0,18	-0,74	-0,62	-1,44	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-2,24	-3,02	-2,64	-2,04	-1,92	-2,25	-2,36	-2,38	-2,60	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c (w tys.)	150,2	152,2	157,4	165,3	166,7	171,7	182,3	181,9	179,3	Average paid employment in the enterprise sector ^c (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	101,3	103,4	105,0	100,8	103,0	106,2	99,8	98,6	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	156,8	141,8	118,1	101,6	117,2	119,7	122,4	131,1	134,0	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	17,0	15,5	13,0	11,2	12,9	13,1	13,2	14,2	14,4	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	91,2	91,9	90,6	88,5	87,2	89,4	90,2	89,7	91,8	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	293	168	158	178	242	166	211	140	119	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^d (w %)	56,7	55,9	56,5	55,2	55,7	55,9	56,6	56,5	56,6	Activity rate by LFS ^d (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^d (w %)	48,6	48,8	51,1	50,4	50,4	50,4	50,8	50,6	50,8	Employment rate by LFS ^d (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^d (w %) ..	14,3	12,7	9,5	8,8	9,7	9,9	10,3	10,5	10,3	Unemployment rate by LFS ^d (in %)

^a Stan w końcu roku. ^b Od 2010 r. dane opracowano na podstawie wyników NSP'2011. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^d Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r.

^a As of the end of the year; for population as of the end of September. ^b Since 2010 data were compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2011. ^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^d Annual average; data are not fully comparable with the results for 2010 and previous years.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2064,07	2157,51	2384,49	2625,32	2716,18	2892,38	3111,17	3229,35	3326,81	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
rok poprzedni = 100	.	104,5	110,5	110,1	103,5	106,5	107,6	103,8	103,0	previous year = 100
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	564,5	557,9	553,1	552,0	551,5	543,9	533,4	523,3	516,2	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	98,6	98,8	99,1	99,8	99,9	98,6	98,1	98,1	98,6	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	.	1063,28	1100,96	1204,43	1316,63	1404,45	1474,64	1562,15	1653,80	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	.	.	103,5	109,4	109,3	106,7	105,0	105,9	105,9	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	.	792,28	803,76	849,93	902,71	947,04	979,17	1049,00	1116,04	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	.	.	101,4	105,7	106,2	104,9	103,4	107,1	106,4	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):										Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,0	100,8	102,3	104,1	103,3	101,8	104,0	103,8	100,7	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	99,8	104,6	106,0	104,4	102,0	105,6	104,4	101,9	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	95,1	94,6	93,8	94,3	95,2	98,4	99,9	97,1	96,5	clothing and footwear
mieszkanie	103,2	103,7	103,8	107,0	106,3	102,4	105,2	104,6	101,4	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszanekami zbożowymi) z 1 ha w dt	29,4	21,6	28,5	33,0	30,2	31,5	30,8	31,9	31,3	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt.:										Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	29,1	28,5	27,0	25,7	23,0	27,5 ^c	25,2	27,2	26,2	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	108,0	114,1	106,2	82,2	76,0	95,3 ^c	54,0	45,1	41,8	pigs ^d

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stan w czerwcu. ^c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. ^d Stan w końcu lipca.
^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b As of June. ^c Data of Agricultural Census as of 30 Jun. ^d As of the end of Jul.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM (cd.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):										<i>Price indices of procurement (previous year = 100):</i>
ziarna zbóż (bez siewnego)	.	125,5	160,2	92,5	69,7	127,3	138,8	105,4	89,9	<i>cereal grain (excluding sowing seed)</i>
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	117,5	102,5	99,8	102,4	115,2	98,1	120,2	118,6	99,9	<i>cattle for slaughter (excluding calves)</i>
żywca rzeźnego wieprzowego	92,1	92,2	98,5	118,3	113,8	84,4	118,0	119,2	98,4	<i>pigs for slaughter</i>
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:										<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:</i>
1 kg żyta	13,3	9,6	5,5	6,3	12,3	9,1	6,2	7,6	7,4	<i>per kg of rye</i>
1 kg jęczmienia	10,0	7,8	5,0	5,6	10,5	7,3	5,4	6,4	6,4	<i>per kg of barley</i>
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	.	107,4	129,1	92,4	88,6	114,2	123,8	100,1	104,6	<i>Sold production of industry^b (previous year = 100; constant prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	83,4	83,8	84,2	86,1	81,3	84,0	91,2	90,1	88,9	<i>Average paid employment in industry^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	.	100,4	100,5	102,2	94,5	103,3	108,5	98,9	98,6	<i>previous year = 100</i>
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	124,4	121,8	135,0	105,5	109,6	116,8	110,1	95,9	<i>Sold production of construction^b (previous year = 100; current prices)</i>
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	131,4	121,7	130,4	96,3	112,6	120,1	108,0	92,2	<i>Construction and assembly production^b (previous year = 100; current prices)</i>
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	12,4	13,0	15,7	16,8	17,5	17,9	19,8	20,3	18,4	<i>Average paid employment in construction^b (in thous.)</i>
rok poprzedni = 100	.	104,8	120,3	106,8	104,6	102,0	110,8	102,6	90,7	<i>previous year = 100</i>

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM (dok.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	5268	4780	5693	7400	6087	5667	6354	7190	6964	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	127,3	90,7	119,1	130,0	82,3	93,1	112,1	113,2	96,9	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	2,4	2,2	2,6	3,4	2,8	2,6	2,9	3,3	3,2	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	105,7	106,7	112,5	107,6	106,2	107,7	107,7	102,5	100,5	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	106,8	112,9	107,7	107,9	108,3	111,7	108,2	101,6	<i>Retail sale of goods^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	149019	150579	151514	154595	156180	164076	162095	166027	169762	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	99,7	101,0	100,6	102,0	101,0	105,1	98,8	102,4	102,2	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	7087	7324	7649	7859	8231	8752	9194	9847	10661	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,0	103,3	104,4	102,7	104,7	106,3	105,1	107,1	108,3	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału z zagranicznego	832	883	937	972	1008	1075	1118	1196	1322	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	104,0	106,1	106,1	103,7	103,7	106,6	104,0	107,0	110,5	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c (w %) ..	.	.	93,6	95,2	95,6	95,5	93,5	94,8	94,1	<i>Cost level indicator in non-financial enterprises^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przed- siębiorstwach niefinansowych ^c (w %):										<i>Turnover profitability rate in non- -financial enterprises^c (in %):</i>
brutto	.	.	6,4	4,8	4,4	4,5	6,5	5,2	5,9	<i>gross</i>
netto	.	.	5,3	3,8	3,5	3,7	5,5	4,2	4,7	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsięw- zięciach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	1274,0	1428,4	1560,0	2227,9	2166,2	2994,5	3491,4	3468,7	3497,4	<i>Investment outlays in enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	.	112,1	109,2	142,8	97,2	138,2	116,6	99,3	100,8	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. *c* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. *b* In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. *c* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2012													
B – 2013													
Ludność ^a (w tys.)	A	.	.	2170,0	.	.	2168,6	.	.	2167,2	.	.	2165,7
Population ^a (in thous.)	B	.	.	2162,8	.	.	2160,5	.	.	2159,1	.	.	2156,2
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	181,8	181,4	181,3	181,2	181,1	181,1	181,7	181,3	180,6	180,3	179,7	178,6
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	179,3	179,0	177,9	177,7	177,6	179,7	179,9	179,9	179,6	179,4	179,3	178,3
poprzedni miesiąc = 100	A	100,8	99,8	100,0	99,9	99,9	100,0	100,3	99,8	99,7	99,8	99,6	99,4
previous month = 100	B	100,4	99,8	99,4	99,9	100,0	101,2	100,1	100,0	99,8	99,9	99,9	99,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,4	100,7	100,7	100,4	100,1	99,6	99,9	99,7	99,5	99,1	98,8	99,0
corresponding month of previous year = 100	B	98,6	98,7	98,1	98,1	98,1	99,3	99,0	99,2	99,4	99,5	99,8	99,8
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	131,1	134,2	132,0	127,6	123,3	119,8	118,8	119,7	120,0	120,6	125,8	131,1
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	140,9	143,0	140,9	137,6	132,7	128,6	128,4	127,4	126,9	126,1	129,9	134,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	14,0	14,3	14,1	13,7	13,3	12,9	12,9	12,9	13,0	13,0	13,5	14,2
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	15,0	15,2	15,1	14,8	14,3	13,9	13,9	13,8	13,8	13,7	14,0	14,4
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	1835	2434	3926	4171	3599	4011	3269	3272	4402	3578	2376	1903
Job offers declared during a month	B	2175	4300	4324	4394	3985	4015	3525	4391	3741	3202	2964	2492
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	130	105	86	68	71	48	43	40	63	73	97	140
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	111	83	83	74	64	58	53	53	64	85	103	119
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3308,47	2986,18	3195,47	3106,02	3174,27	3163,56	3216,12	3162,08	3175,68	3207,37	3390,03	3613,71
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	3318,35	3205,80	3224,80	3173,81	3205,04	3200,77	3307,75	3286,06	3264,40	3294,07	3479,88	3793,89
poprzedni miesiąc = 100	A	91,2	90,3	107,0	97,2	102,2	99,7	101,7	98,3	100,4	101,0	105,7	106,6
previous month = 100	B	91,8	96,6	100,6	98,4	101,0	99,9	103,3	99,3	99,3	100,9	105,6	109,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	113,4	98,8	103,4	104,2	107,0	105,3	103,7	102,1	102,2	103,5	104,8	99,6
corresponding month of previous year = 100	B	100,3	107,4	100,9	102,2	101,0	101,2	102,8	103,9	102,8	102,7	102,7	105,0

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: Price indices of:													
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	104,4 ^a	.	.	104,2 ^b	.	.	104,1 ^c	.	.	102,6 ^d
corresponding period of previous year = 100	B	.	.	100,9 ^a	.	.	100,2 ^b	.	.	100,8 ^c	.	.	100,7 ^d
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:													
poprzedni miesiąc = 100	A	100,2	105,6	98,6	112,8	101,6	98,6	95,6	100,5	101,8	103,4	103,0	107,5
previous month = 100	B	99,7	96,8	93,8	100,8	105,6	90,3	83,4	91,2	106,5	100,8	101,5	96,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	86,1	86,2	84,9	95,8	91,7	93,4	102,5	124,8	121,5	123,4	126,7	131,9
corresponding month of previous year = 100	B	131,2	120,3	114,4	102,3	106,3	97,4	84,9	77,1	80,6	78,5	77,4	69,3
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):													
poprzedni miesiąc = 100	A	102,4	102,9	94,8	102,1	101,0	98,6	100,9	102,2	99,6	99,9	100,1	102,0
previous month = 100	B	97,2	100,0	100,1	99,3	98,6	98,5	96,9	101,5	100,6	101,3	100,1	99,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	126,8	131,2	120,4	119,7	119,2	119,2	124,3	121,6	115,1	112,6	108,6	106,2
corresponding month of previous year = 100	B	100,9	98,0	103,5	100,7	98,3	98,3	94,4	93,8	94,8	96,2	96,2	93,6
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:													
poprzedni miesiąc = 100	A	91,9	102,4	97,5	101,8	100,6	107,3	98,0	103,3	104,1	100,8	96,0	94,7
previous month = 100	B	91,7	104,0	101,7	99,8	97,1	107,5	104,8	103,7	100,2	95,8	93,7	98,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	137,8	132,2	120,9	113,8	118,4	122,9	116,3	116,9	118,8	116,2	109,8	97,3
corresponding month of previous year = 100	B	97,1	98,7	102,9	101,0	97,5	97,7	104,4	104,8	100,8	95,8	93,5	97,4

a – d Dane dotyczą okresów (miesiący): a – I-III, b – IV-VI, c – VII-IX, d – X-XII.
a – d Data concern to periods (months): a – I-III, b – IV-VI, c – VII-IX, d – X-XII.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (cd.)
SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2012 B – 2013													
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	7,1	.	6,9	7,0	7,3	8,0	8,2	8,6	8,2	8,5	8,0	7,5
	B	6,1	6,7	7,0	7,2	7,2	7,6	8,0	9,5	9,7	9,6	8,8	8,4
<i>Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>													
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry ^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	100,0	99,0	109,3	88,3	104,7	97,6	103,1	97,0	101,5	103,0	97,4	90,1
<i>previous month = 100</i>	B	103,6	99,1	110,3	96,1	101,2	99,3	104,2	99,4	106,6	105,2	95,4	95,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	113,1	111,6	108,7	103,5	110,8	107,1	115,8	103,2	102,3	103,6	98,3	89,7
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	93,0	93,0	93,8	102,1	98,7	100,4	101,5	104,0	109,1	111,4	109,2	115,4
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production ^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	42,5	80,4	129,7	117,3	108,4	128,4	84,0	106,5	112,5	111,9	95,7	107,5
<i>previous month = 100</i>	B	41,7	114,3	114,3	94,7	110,1	130,7	111,9	91,9	115,3	112,8	71,3	138,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	124,1	129,4	119,6	110,9	114,3	105,1	108,9	96,1	94,6	98,0	100,4	83,7
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	82,3	116,9	103,1	83,2	84,5	86,0	114,6	98,9	101,4	102,1	76,1	97,7
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	791	1455	1901	2330	2810	3080	3927	4512	4961	5774	6282	7190
	B	584	991	1351	2102	2585	2902	3293	3910	4407	5229	5697	6964
<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	119,7	129,7	113,1	112,0	112,0	108,2	115,9	122,7	119,6	124,1	113,0	113,2
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	73,8	68,1	71,1	90,2	92,0	94,2	83,9	86,7	88,8	90,6	90,7	96,9

a Ceny bieżące bez VAT. *b* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. *b* Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM WEDŁUG MIESIĘCY (dok.)

SELECTED DATA ON LUBELSKIE VOIVODSHIP IN MONTHS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2012													
B – 2013													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods ^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	79,8	99,7	124,2	91,2	98,4	103,1	97,8	102,4	96,0	101,5	94,8	108,1
<i>previous month = 100</i>	B	88,1	97,8	114,6	102,4	98,9	99,0	104,4	97,5	98,6	102,2	92,8	113,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	124,6	120,1	123,4	111,2	113,2	117,3	109,8	107,3	103,8	102,2	101,2	91,5
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	101,0	99,1	91,4	102,6	103,1	99,1	105,7	100,6	103,4	104,0	101,9	107,1
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	161248	161394	161680	162037	162454	162946	163475	163913	164363	164884	165443	166027
<i>Entities of the national economy ^b</i>	B	165969	166319	166553	167054	167657	168291	168653	169089	169352	169319	169626	169762
w tym spółki handlowe	A	9254	9292	9354	9408	9454	9492	9553	9607	9661	9724	9786	9847
<i>of which commercial companies</i>	B	9909	9968	10031	10114	10180	10220	10268	10309	10363	10440	10561	10661
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1122	1128	1136	1142	1145	1148	1150	1155	1166	1174	1192	1196
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	1204	1216	1227	1246	1257	1262	1269	1271	1280	1297	1307	1322
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c : <i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises ^c:</i>													
brutto (w %)	A	.	.	7,2	.	.	6,6	.	.	6,0	.	.	5,2
<i>gross (in %)</i>	B	.	.	6,7	.	.	6,8	.	.	6,6	.	.	5,9
netto (w %)	A	.	.	5,8	.	.	5,3	.	.	4,9	.	.	4,2
<i>net (in %)</i>	B	.	.	5,4	.	.	5,6	.	.	5,4	.	.	4,7
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c	A	.	.	592,4	.	.	1361,6	.	.	2231,8	.	.	3468,7
(w mln zł; ceny bieżące)	B	.	.	545,3	.	.	1357,7	.	.	2313,1	.	.	3497,4
<i>Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	113,8	.	.	101,9	.	.	97,2	.	.	99,3
(ceny bieżące)	B	.	.	92,1	.	.	99,7	.	.	103,6	.	.	100,8
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>													

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.
^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

^a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. ^b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.
^c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.